

29.04.2024

3/2024

Kokoustiedot	Aika	29.4.2024 klo 10.09 – 12.36
	Paikka	Teams-kokous, Satakuntaliiton virasto
Osallistujat Päätöksentekijät		(* Lehti Rainer, puh.joht. (* Ropo Mikael, varapj. (* Bergroth-Lampinen Diana, etä (* Grönmark Sanna, etä (* Holmlund Anne (* Kalliokorpi Sari, etä (* Kivenmaa Harri (* Kujanpää Katri, etä (* Kähkönen Kari (* Laaksonen Jari (* Ollila Helena (* Pajukoski Jari (* Uusitalo Mikko
Maakuntavaltuuston puheenjohtajat		(* Marttinen Matias, pj., etä, poistui 11:17 (§ 25 aikana) (* Huhtanen Tapio, I vpj. (* Salomäki Lassi, II vpj. (* Kaunisto Mikko, III vpj.
Muut osallistujat		(* Salonen Kristiina, maakuntajohtaja, <i>esittelijä, pöytäkirjanpitäjä § 29</i> (* Vesiluoma Timo, aluekehitysjohtaja (* Roslöf Susanna, alueiden käytön johtaja (* Aalto Katja, hallintojohtaja, <i>pöytäkirjanpitäjä, poissa 11:36-11:50 (29 §)</i> (* Oksa Sanna, yhteiskuntasuhdevastaava, etä
Käsitellyt asiat		Pykälät 23 - 34
Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty sähköisesti	Puheenjohtaja	Rainer Lehti
	Pöytäkirjanpitäjä	Katja Aalto §:t 23-28 ja 30-34 Kristiina Salonen § 29
	Tarkastajat	Diana Bergroth- Lampinen Harri Kivenmaa
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä		Yleisessä tietoverkossa www.satakunta.fi pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen
		hallintojohtaja Katja Aalto

Otteen oikeaksi todistaa

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Aalto Katja, hallintojohtaja 30.04.2024

24§ SATAKUNNAN KANSAINVÄLISEN OSAAMISEN JA MAAHANMUUTON STRATEGINEN OHJELMA

MH 11.9.2023

Satakunnan ELY-keskus toteutti yhdessä Satakuntaliiton sekä Porin ja Rauman kaupunkien kanssa keväällä 2023 työ- ja kouluperäiseen maahanmuuttoon liittyvän osallistavan työpajasarjan. Työpajoissa Satakunnan oppilaitosten, kuntien, kauppakamarien, yrittäjien, Satakunnan ELY:n ja Satakuntaliiton edustajat pohtivat, mitä asioita Satakunnassa tulisi tehdä työ- ja kouluperäiseen maahanmuuton edistämiseen liittyen osaavan työvoiman varmistamiseksi. Kevään työpajoissa käsiteltiin mm. seuraavia teemoja: - osaajahoukuttelu Satakuntaan - kansainvälisen rekrytoinnin yrityspalvelut - kansainvälisten opiskelijoiden työllistäminen Satakuntaan - asettautumisen palvelut.

Syksyn 2023 mittaan tavoitteena on jatkojalostaa ELY:n seminaarisarjassa syntyneitä aineistoa ja laatia sen pohjalta kirjallinen Satakunnan kansainvälisten osaajien ja maahanmuuton maakunnallinen strateginen ohjelma. Satakuntaliiton virasto on neuvotellut ohjelman laatimisesta Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Oy:n kanssa.

Tilattava työ koostuu seuraavista toisiinsa limittyvistä työvaiheista: 1. Tausta-aineiston analyysi 2. Ohjelman sisältöjen muotoilu (yhdessä Satakuntaliiton ja sidosryhmien kanssa) 3. Ohjelmatekstin kirjoittaminen.

Aikaisemmin MDI Oy on ollut mukana laatimassa mm. Etelä-Pohjanmaan ja Lapin maahanmuutto-ohjelmia, toteuttanut Satakunnan maahanmuuttovirrat - tilastotarkastelun, Rauman maahanmuuton tilannekuvan sekä laatinut Työ- ja elinkeinoministeriölle maakunnallisten maahanmuutto-ohjelmien tarkastelun.

Tilattava työ jää alle kansallisen julkisten hankintojen kynnysarvojen ja tilataan suorahankintana MDI Oy:ltä hintaan 15.000 euroa, ALV 0 %. Satakuntaliiton hankintaohjeen mukaan alle 20 000 euron pienhankinnat voidaan perustellusta syystä tehdä suora ostona. Hankinnan arvo on vähäinen ja arvioidaan, ettei tarjouskilpailusta saavuteta parempia hinta- tai muita ehtoja, kuin nyt tarjouksena on saatu MDI:ltä. Tavoitteena on, että strateginen ohjelma olisi valmis viimeistään 28.2.2024.

Ohjelmatyölle asetetaan ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina seuraavat tahot:

- Satakunnan ELY-keskus (2)
- Satakuntaliitto (3)
- Porin kaupunki
- Karvian kunta
- Merikarvian kunta
- Satakunnan kauppakamari
- Rauman kauppakamari
- Satakunnan yrittäjät ry SL/156/06.00.01/2023
- Satakunnan työvoima-alue
- Etelä-Satakunnan työvoima-alue
- Satakunnan hyvinvointialue

29.04.2024
3/2024

Aluekehitysjohtaja Timo Vesiluoma esittelee MDI Oy:lta saatua tarjousta tarkemmin kokouksessa. MDI Oy:n tarjous on pykälän liitteenä. Hankinta katetaan aluekehitysasiantuntijan (kv-koordinaattori) tällä hetkellä täyttämättömänä olevan toimen säästyvistä henkilöstömenoista.

Valmistelija: aluekehitysjohtaja Timo Vesiluoma, hallintojohtaja Katja Aalto

Täytäntöönpano: MDI Oy
Satakuntaliiton johtoryhmä
Outi Oja

Maakuntajohtaja: Maakuntahallitus päättää käynnistää Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman valmistelun sekä tilaa ohjelman MDI Oy:lta kokonaishintaan 15.000 euroa.

Maakuntahallitus: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

MH 29.4.2024

MDI Oy luovutti laaditun selvitystyön ”*Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma*” Satakuntaliitolle 27.3.2024 ([liite 1](#)).

Laadittu selvitys vastaa tarpeeseen, joka noussut esiin keväällä 2023 maakunnallisen työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa käsittelevän työpajasarjan yhteydessä siihen osallistujilta sekä myös maakuntajohtajan kuntajohtajien kanssa käymien keskustelujen yhteydessä.

Osana strategiatyötä Satakunnan ELY-keskus ja Satakuntaliitto hankkivat myös laaditun selvityksen liitteeksi päivityksen MDI:n vuonna 2022 toteuttamaan *Satakunnan maahanmuuttovirrat tilastojen valossa*- tilastopakettiin maaliskuussa 2024 ([liite 2](#)). Päivityksessä tilastopakettiin lisättiin uusimmat, vuoden 2023 tilastotiedot. Päivitys oli tarpeellinen, koska aiemmasta tilastopaketista puuttuivat mm. tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten kotipaikkatiedot.

Satakuntaliitto pyysi strategiatyön keskeisiltä sidosryhmiltä kommentteja laaditusta Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman luonnoksesta sekä siihen liittyvästä päivitetystä Satakunnan maahanmuuttovirrat tilastojen valossa liitteestä huhtikuussa 2024. Tiivistetty kooste saaduista kommentteista on [liitteenä 3](#).

Komentointiaika alkoi 28.3 ja päättyi 15.4. klo 12.00. Kommentteja saapui yhteensä yhdeksän kappaletta (Porin kaupunki, Suomen punainen risti Satakunnan piiri, Rauman kaupunki, Sataedu, Satakunnan hyvinvointialue, Satakunnan Sydänpiiri, Satakunnan yhteisökeskus ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta, Prizztech Oy sekä TE-toimisto). Satakuntaliitto on käynyt läpi tulleet lausunnot kokouksessaan 16.4. Lausunnoissa esiin tulleista näkökulmista laadittiin lyhyt tiivistelmä maakuntahallitukselle. Ohjelma -asiakirjan esipuheessa selkiytetään vielä lausunnoissa

29.04.2024
3/2024

selvennystä kaipaavia seikkoja. Toimenpidetason kommentit otetaan huomioon strategiatyön jatkoseurannan yhteydessä.

Strategiatyön aikana on tullut esille myös kehittämistarpeita, joihin pitäisi pystyä Satakunnassa vaikuttamaan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton edistämiseksi ja väestökehityksen suunnan muuttamiseksi. Kehittämistarpeita ovat mm. veto - ja pitovoiman edistäminen, asettautumispalvelut sekä laaja-alainen maahanmuuton edistämisen yhteistyö maakunnassa.

Jatkossa on tavoitteena, että maakunnallisen kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton edistämistyöstä muodostuu maakuntaan kumppanuuspohjainen, päivittyvä prosessi. Sen tarkoituksena on edistää Satakunnassa maahanmuuton avulla kansainvälisen osaamisen kasvua, osaavan työvoiman saatavuutta sekä maahanmuuttajien integroitumista paikalliseen yhteiskuntaan.

Ensimmäisessä vaiheessa tämän suunnitelman hyväksymisen jälkeen käynnistyy kesällä 2024 tarkemman työsuunnitelman laadinta, jossa määritetään tälle työlle yksityiskohtaisemmat toiminnot, tavoitetasot, vastuutahot sekä seurantasuunnitelma.

Nanna Nieminen MDI Oy:stä esittelee laadittua suunnitelmaa maakuntahallituksen kokouksessa.

Valmistelijat: aluekehitysjohtaja Timo Vesiluoma, aluekehitysasiantuntija Jenny Katila, hallintojohtaja Katja Aalto.

Täytäntöönpano: Satakuntaliitto, johtoryhmä
Ohjausryhmässä mukana olleet tahot
Tiedoksi kommenttien antajat ja Satakunnan kunnat

Maakuntajohtaja:

Maakuntahallitus:

- 1) hyväksyy Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman
- 2) päättää jatkaa ohjausryhmän työtä tämän vuoden loppuun. Ohjausryhmän työn tavoitteena on mm. yksityiskohtaisemman työsuunnitelman laadinta ohjelmassa esitetyille toimenpiteille, esitettyjen toimenpiteiden vastuutahojen nimeäminen sekä seurantasuunnitelman laatiminen.

Maakuntahallitus toteaa kantanaan myös, että tavoitteena tulee olla työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton strategisen ohjelman seuranta- ja toteuttamisvastuun siirtyminen Satakunnan ja Etelä-Satakunnan perustettaville työllisyysalueille sekä niiden omistajakunnille vuonna 2025.

Maakuntahallitus:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma

Sisällys

Maakuntajohtajan esipuhe	3
1. Johdanto.....	5
1.1. Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman tausta ja tavoitteet	5
1.2. Ohjelman laadinta.....	6
1.3. Ohjelmassa käytettävät keskeiset käsitteet ja määritelmät	6
2. Satakunnan maahanmuutto tilastoina.....	7
2.1 Väestönkehitys Satakunnassa	7
2.2 Satakunnan ennakoitu väestönkehitys MDI:n väestöennusteen perusuralla vuoteen 2040 saakka.....	8
2.3 Maahanmuutto Satakunnassa	11
2.4 Maahanmuuton tavoitteellinen nostaminen Satakunnassa	14
3. Visio ja päätavoite	18
3.1. Visio.....	18
3.2. Päätavoitteet.....	19
4. Ohjelman teemat ja tavoitteet.....	19
4.1 Kansainvälisten osaajien houkuttelu	19
4.2. Kansainvälisten osaajien työllistyminen	20
4.3. Työnantajien valmius hyödyntää kansainvälistä osaamista	21
4.4. Sujuva asettautuminen	22
5. Ohjelman toimeenpano ja seuranta	23

Maakuntajohtajan esipuhe

Satakunnan maakuntahallitus päätti käynnistää Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman laadintatyön syksyllä 2023. Keväällä Satakunnassa oli toteutettu ELY:n työ- ja koulutusperäiseen maahanmuuttoon liittyvä osallistava työpajasarja, jossa pohdittiin sidosryhmien kanssa, mitä asioita Satakunnassa tulisi tehdä paremmin työ- ja koulutusperustaiseen maahanmuuttoon liittyen. Työpajoissa käsiteltiin muun muassa osajahoukuttelua Satakuntaan, kansainvälisen rekrytoinnin yrityspalveluja, kansainvälisten opiskelijoiden työllistämistä Satakuntaan sekä asettautumisen palveluja. Työhön osallistuneet olivat huomanneet **maakuntatasoisen strategian puuttuvan Satakunnasta.** Kuntajohtajakokouksessa keväällä linjattiin, että Satakuntaan tarvitaan yhteinen visio kansainvälisten osaajien saamiseksi maakuntaan. Yhteistyökumppaniksi valittiin MDI Public oy ja työtä ohjaamaan perustettiin alueellinen ohjausryhmä. Ohjausryhmän työskentelyyn osallistui edustajat Satakuntaliitosta, Porin kaupungilta, Karvian kunnalta, Merikarvian kunnalta, Rauman kaupungilta, Satakunnan ELY-keskukselta, Satakunnan ja Rauman kauppakamareista, Satakunnan ammattikorkeakoulusta, Länsirannikon Koulutus Oy WinNovasta, Satakunnan hyvinvointialueelta, Satakunnan Yrittäjäistä sekä Satakunnan tulevilta työllisyysalueilta.

Osana strategiatyötä ELY ja Satakuntaliitto hankkivat MDI:n vuonna 2022 toteuttaman Satakunnan maahanmuuttovirrat tilastojen valossa -tilastopakettin päivityksen strategiatyön liitteeksi. Humanitaarinen maahanmuutto rajattiin ohjelman ulkopuolelle ohjausryhmätyössä, koska sen katsottiin kaipaavan oman erityisen ohjelmansa. On kuitenkin selvää, että **myös humanitaarisista syistä Satakuntaan tulleissa on aivan yhtä lailla henkilöitä, jotka parhaimmillaan voivat opiskella, työllistyä ja jäädä asumaan Satakuntaan.**

Laaditusta Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisesta ohjelmasta sekä siihen liittyvästä liiteaineistosta käy varsin selkeästi ilmi Satakunnan vahvuudet ja heikkoudet. **Ulkomaalaisista korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoista vain noin 40 prosenttia asui Satakunnassa vuosi valmistumisensa jälkeen.** 60 prosenttia päätyi siis ulkomaille tai muihin maakuntiin Suomessa. **Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut Satakunnassa tasaisesti,** joten pitovoimaa parantamalla voimme saada yhä useamman juurtumaan Satakuntaan. Ruokamaakuntamme on löytänyt jo alkutuotantoon enemmistön työntekijöistään ulkomailta. **Isojen kansainvälisten työmaiden myötä olemme myös alkaneet tottua monikulttuuriseen maakuntaan.** Yhteinen tavoite ja yhteiset toimet vievät meitä tässäkin nykyistä pidemmälle.

Kaksi toisistaan poikkeavaa kehityssuuntaa vaikuttaa Satakunnan tulevaisuusnäkyymiin ylitse muiden. **Maakunnan nykyinen väestökehitys heikentää Satakunnan tulevaisuusnäkyymiä.** MDI:n tekemän Satakunnan maahanmuuttovirrat tilastojen valossa – selvityksen mukaan nykyisellään Satakunnan väestö vähenisi noin 23 200 henkilöllä (-10,9 %) vuoteen 2040 mennessä. Väestörakenteemme on lisäksi maan keskiarvoa iäkkäämpää. Satakunnan vähenevä ja vanheneva väestö lisää yritysten osaajapulaa. **Työvoiman saatavuus on jo useamman vuoden ajan ollut Satakunnassa haasteellista.** Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2022 lokakuun ja syyskuun 2023 välillä 50 % työvoimaa hakeneista toimipaikoista Satakunnassa oli kokenut vaikeuksia työpaikkojen täyttämiseksi. MDI kiinnittää myös huomiota siihen, että vuosina 2020–2040 työmarkkinoille tuleva 20–24-vuotiaiden ikäluokka on yhteensä noin 78 000 henkilöä pienempi kuin työmarkkinoilta poistuva 60–64-vuotiaiden ikäluokka, jos väestöennusteen oletukset toteutuvat sellaisenaan. **Työmarkkinoilta poistuu siis joka vuosi noin 5 000 henkilöä enemmän kuin on tulijoita koko 2020-**

luvun, ja noin 3 000 henkilöä vuodessa 2030-luvulla. Tämän työvoiman poistuman paikkaamisessa työkäisten maahanmuutolla on keskeinen rooli.

Satakunnan väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 211 754 henkilöä. Vuonna 2023 väestömme väheni 802 henkilöllä. Aikaisempaa pienempi väestövähennys oli maahanmuuton ansiota. MDI:n kansainvälistymisen skenaariossa Satakunnan väestö vähenisi noin 16 800 henkilöä (-7,9 %) vuoteen 2040 mennessä. Tämä on 6000 henkilöä vähemmän kuin nykyuran mukainen väestövähennys. Satakunnan väestö vähenisi kuitenkin onnistuneessakin kansainvälistymisen skenaariossa. **Väestökehityksen negatiivinen trendi vaatii yhteisiä toimia koko maakunnalta.**

Teollinen tuotanto etsii nyt paikkaansa alueelta, jossa on saatavana puhdasta energiaa. Satakunnalla on merkittävä rooli Suomen turvallisuusrannikkona juuri logistisen sijaintinsa, teollisuutensa, vientisatamiensa ja kahden varuskuntansa vuoksi. **Monipuolistuva ja vahvistuva elinkeinoelämä sekä maakunnan merkityksellisyys kokonaisturvallisuudelle luovat positiivisen tulevaisuusnäköyksen Satakuntaan.** Juuri nyt vahvuutemme on sijainti, sijainti ja sijainti. Satakunta houkuttelee nyt puhtaaseen energiaan nojaavaa tuotantoa mm. hyvillä siirtoyhteyksillä ja vihreään tuotantoon soveltuvilla alueilla. Puhtaiden ratkaisujen investointipotentiaali ja digitalisaatio ovat erityinen mahdollisuus Satakunnassa uusteollisuudelle. **Positiivinen trendi vaatii toteutukseen yhteisiä toimia koko maakunnalta.**

Tavoitteenamme on, että Satakunnan nettomaahanmuuton taso kolminkertaistuu vuoteen 2040 mennessä 640 henkilöstä 1920 henkilöön vuodessa. Haluamme, että Satakunnassa asuvien ulkomaan kansalaisten työllisyysaste on samalla tasolla kuin Suomen kansalaisten työllisyysaste. Vahvistamme pitovoimaa ja lisäämme vetovoimaa. Olemme nyt asettaneet yhteisen tavoitteen. Tämän ohjelman hyväksymisen jälkeen käynnistyy kesällä 2024 tarkemman työsuunnitelman laadinta. **Konkreettiset toimet vaativat vielä yhteistä työstä ja sen jälkeen suuren joukon toteuttajia.**

Kristiina Salonen
ohjausryhmän puheenjohtaja

1. Johdanto

1.1. Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman tausta ja tavoitteet

Satakunnassa on tunnistettu tarve panostaa työ- ja koulutusperustaiseen maahanmuuttoon. Työssä onnistuminen vaatii eri toimijoiden välistä yhteistyötä koko maakunnan tasolla sekä yhteisen maakunnallisen tahdonilmaisun muodostamista. Tämän vuoksi Satakunnassa on laadittu laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma, joka kuvaa maakunnallista yhteistä tahtotilaa sisältäen vision ja tavoitteet sekä esimerkkejä toimenpiteistä työ- ja koulutusperustaisen maahanmuuton edistämiseksi.

Ohjelman laatimisen taustalla yhtenä tekijänä ovat Satakunnan väestönkehityksen haasteet. Vuosien 2010–2022 aikana väestömäärät ovat laskeneet kaikissa alueen kunnissa, ja ilman maahanmuutosta saatuja muuttovoittoja väestönkehitys olisi ollut vielä haastavampaa. Maahanmuuttajien määrät ovat lähes kaksinkertaistuneet vuosien 2010–2023 aikana, mutta haasteena ovat muuttotappiot maahanmuuttajista muihin maakuntiin. Väestömäärän voimakkaan vähenemisen, kasvavan työvoimapulan ja työikäisen väestön vähenemisen vuoksi Satakunnan kannalta on erittäin tärkeää, että se onnistuu vahvistamaan alueen veto- ja pitovoimaa erityisesti kansainvälisten osaajien ja maahanmuuttajien näkökulmasta.

Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma tukee osaltaan vuosille 2022–2025 laadittua Satakunnan maakuntaohjelmaa, jonka tavoitteena on Satakunnan kilpailukyvyyn ja elinvoimaisuuden edistäminen. Maakuntaohjelmassa kehittämissuunnitelmiksi on asetettu muun muassa osaavan työvoiman saatavuudesta huolehtiminen, työ- ja koulutusperustaisen maahanmuuton edistäminen, kansainvälisten opiskelijoiden integroitumisen edistäminen, maahanmuuttajien työelämävalmiuksien ja kotoutumisen edistäminen sekä maahanmuuttajien rekrytointipalvelujen kehittäminen.

Strateginen ohjelma kytkeytyy myös valtakunnallisiin kehittämissuunnitelmiin. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on tunnistettu keskeiseksi haasteeksi työvoimapula, johon hallitus pyrkii vastaamaan panostamalla kansainväliseen rekrytointiin, sujuvoittamalla ulkomaisten tutkintojen tunnustamisprosessia ja panostamalla lähtömaakoulutuksiin. Lisäksi hallitusohjelmassa tavoitteena on parantaa Suomen houkuttelevuutta kansainvälisillä työmarkkinoilla muun muassa vahvistamalla positiivista maakuva ja viestimällä työmahdollisuuksista.

Työ- ja koulutusperustaisen maahanmuuton toimia ja tavoitteita on koottu lisäksi uudistettuun poikkihallinnolliseen Talent Boost 2023–2027, työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton toimenpideohjelmaan, joka noudattaa hallitusohjelman painopisteitä. Uudistetussa ohjelmassa on kolme osa-aluetta: 1) Suomen vetovoima: osaajien ja saatavuuden edistäminen ja maakuva, 2) sujuvat ja hallitut oleskelulupaprosessit sekä toimiva jälkivalvonta ja väärinkäytösten ehkäisy, 3) Suomen pitovoiman vahvistaminen. Talent Boost -ohjelman keskeinen tarkoitus on varmistaa poikkihallinnollisten kokonaisuuksien johdonmukainen edistyminen.

Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman laatimisen hetkellä käynnissä ovat TE-palvelut 2024-uudistus (TE2024) sekä kotoutumislain kokonaisuudistus (KOTO24). Uudistusten myötä työllisyys-, elinkeino- ja kotoutumispalvelut siirtyvät kuntien vastuulle 1.1.2025. Kotoutumislain kokonaisuudistuksen tavoitteena on muun muassa työvoiman ulkopuolella olevien maahan muuttaneiden kotoutumisen vahvistaminen, eri toimijoiden vastuiden

selkeyttäminen ja monialaisen yhteistyön vahvistaminen. Näiden muutosten myötä maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvät vastuut muuttuvat myös Satakunnan alueella, jolloin uudistukset linkittyvät vahvasti myös Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelmaan ja sen toimeenpanoon.

Tämän ohjelman tavoitteena on edistää työ- ja koulutusperustaista maahanmuuttoa, vahvistaa pitovoimaa kansainvälisistä osaajista, edistää kansainvälisten osallistujien työllisyyttä sekä vahvistaa maakunnallista yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

1.2. Ohjelman laadinta

Satakuntaliitto käynnisti ohjelman valmistelun keväällä 2023 yhdessä Satakunnan ELY-keskuksen ja muiden sidosryhmien kanssa. Osana ohjelman valmistelua Satakunnassa toteutettiin työ- ja koulutusperäiseen maahanmuuttoon liittyvä osallistava työpajasarja, jossa pohdittiin sidosryhmien kanssa, mitä asioita Satakunnassa tulisi tehdä työ- ja koulutusperustaiseen maahanmuuttoon liittyen. Työpajoissa käsiteltiin muun muassa osaajahoukuttelua Satakuntaan, kansainvälisen rekrytoinnin yrityspalveluja, kansainvälisten opiskelijoiden työllistämistä Satakuntaan sekä asettautumisen palveluja. Työpajoissa kertyi runsaasti aineistoa, jota on hyödynnetty ohjelman laatimisessa.

MDI tuki Satakuntaliittoa ohjelman kirjoittamisessa syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana. MDI vastasi ohjelman sisältöjen muotoilusta ja ohjelman kirjoittamisesta. Osana ohjelman laadintaa MDI toteutti viisi haastattelua, joiden tavoitteena oli täsmentää ja terävöittää ohjelman sisältöjä. Lisäksi MDI päivitti vuonna 2022 laaditun maahanmuuton tilannekuvan. Työtä tuki Satakuntaliiton koordinoima ohjausryhmä, jossa olivat edustettuina laajasti kaikki keskeiset sidosryhmät maakunnasta.

1.3. Ohjelmassa käytettävät keskeiset käsitteet ja määritelmät

Ohjelmassa käytetään termiä **kansainvälinen osaaja**, jolla tarkoitetaan kansainvälisiä opiskelijoita, työn perässä Satakuntaan ulkomailta muuttavia henkilöitä sekä jo Satakunnassa asuvia ulkomaan kansalaisia. Alla on tiiviit määritelmät ohjelmassa käytetyistä muista käsitteistä.

- **Ulkomaan kansalainen:** Henkilöllä ei ole Suomen kansallisuutta
- **Ulkomaalaistaustainen:** Ulkomaista syntyperää olevalla tarkoitetaan henkilöä, jonka vanhemmat (tai ainoa tiedossa oleva vanhempi) ovat syntyneet ulkomailla
- **Vieraskielinen:** Henkilö puhuu muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään, joka on merkitty väestörekisteriin
- **Ulkomaalainen tutkinto-opiskelija:** Ulkomaan kansalainen, joka on kirjoilla suomalaisessa ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa tutkinnonsuorittajana.
- **Työ- ja koulutusperustainen maahanmuutto:** Henkilöitä, jotka tulevat Suomeen ensisijaisesti työskentelemään tai opiskelemaan. EU-maiden ulkopuolelta tulevilta vaaditaan oleskelulupa, joka oikeuttaa osaratkaisua edellyttävään työntekoon tai kausityöhön, erityisasiantuntijana toimimiseen (sininen kortti), tieteelliseen tutkimukseen, opiskeluun tutkinto-opiskelijana tai muuhun erikseen määritellyn työntekoon.

2. Satakunnan maahanmuutto tilastoina

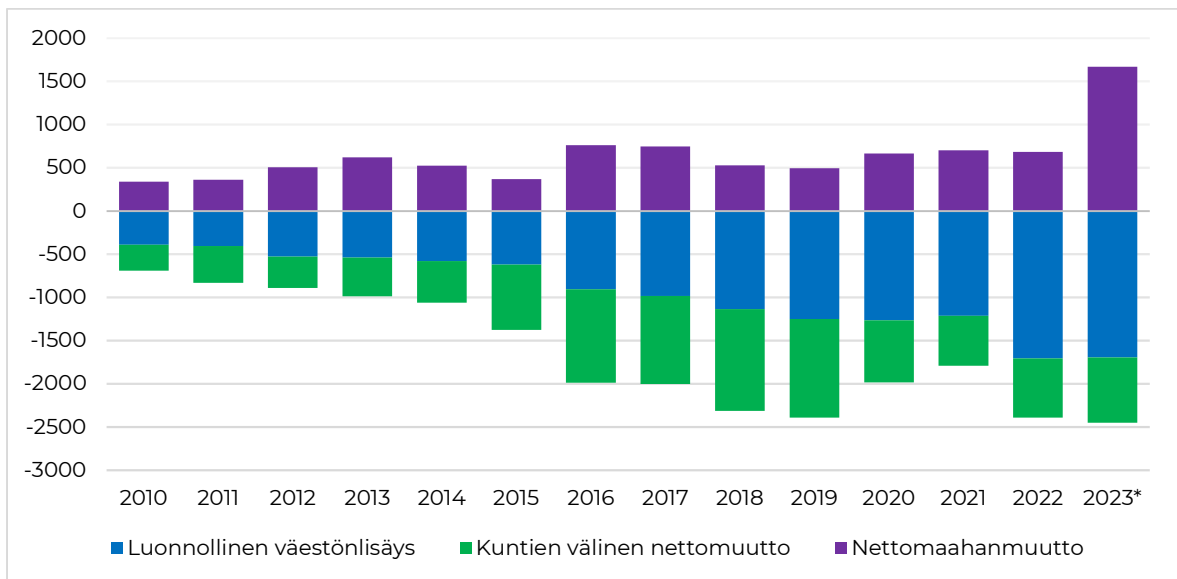
Tilastokatsauksessa on mukana vuoden 2023 ennakkotiedot niiden muuttajien osalta, joilta se on saatavilla. Vuoden 2023 tiedot ovat tärkeä ottaa tarkasteluun mukaan, koska ukrainalaisten vaikutus näkyy jo merkittävästi maahanmuuton tilastoissa. Tämä johtuu siitä, että ukrainalaiset ovat voineet hakea kotipaikkakuntaansa asuttuaan vuoden Suomessa.

2.1 Väestönkehitys Satakunnassa

Satakunnan väestönkehitys on ollut erittäin haastavaa vuosien 2010–2023 aikana. Maakunnan väestömäärä on vähentynyt yhteensä noin 14 200 henkilöllä eli -6,3 prosentilla ajanjakson aikana. Väestömäärä on alentunut kaikissa alueen kunnissa, useimmissa kunnissa jopa huomattavasti. Supistuminen on ollut keskimäärin maltillisempaa Porin ja Rauman välisellä käytäväalueella. Satakunnan väestö on vähentynyt muihin maakuntiin verrattuna määrällisesti kolmanneksi eniten ja väestöpohjaan suhteutettuna neljänneksi eniten.

Satakunnan väestön vähenemisen taustalla on ensisijaisesti negatiivinen luonnollinen väestönlisäys (kuolleisuus syntyvyyttä suurempaa) ja merkittävät muuttotappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä. Negatiivisen luonnollisen väestönlisäyksen taustalla on syntyvyyden merkittävä aleneminen ja kuolleisuuden kasvaminen väestön ikääntymisen vuoksi. Luonnollinen väestönlisäys on kääntynyt entistä negatiivisemmaksi vuodesta 2018 alkaen useimpien muiden maakuntien ja kuntien tavoin. Muuttotappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä olivat 2010-luvun loppupuolella suuret, mutta ovat alentuneet 2020-luvun kuluessa. Maahanmuutosta saadut muuttovoitot sen sijaan kasvattavat Satakunnan ja alueen kuntien väestömääriä sekä vähentävät supistumisen voimakkuutta.

Satakunnan väestönlisäys on vaihdellut melko paljon vuosien 2010–2023 välisenä aikana. 2010-luvun alkupuolella väestö väheni alle 500 henkilöllä vuodessa, mutta nousi vuositasolla tarkasteltuna kaksin- tai jopa nelinkertaiseksi vuosien 2015–2022 välisenä aikana. Satakunnan väestön supistuminen oli vähäisimmillään -353 henkilöä vuonna 2010 ja suurimmillaan -1901 henkilöä vuonna 2019 ennen koronakriisiä. Vuonna 2023 väestönlisäys oli ennakkotietojen mukaan -785 henkilöä lisääntyneen maahanmuuton ja ukrainalaisten kotikuntavalintojen ansiosta. Kuviossa 1. on esitetty vuositasolla Satakunnan väestönkehitys osatekijöittäin vuosina 2010–2023.

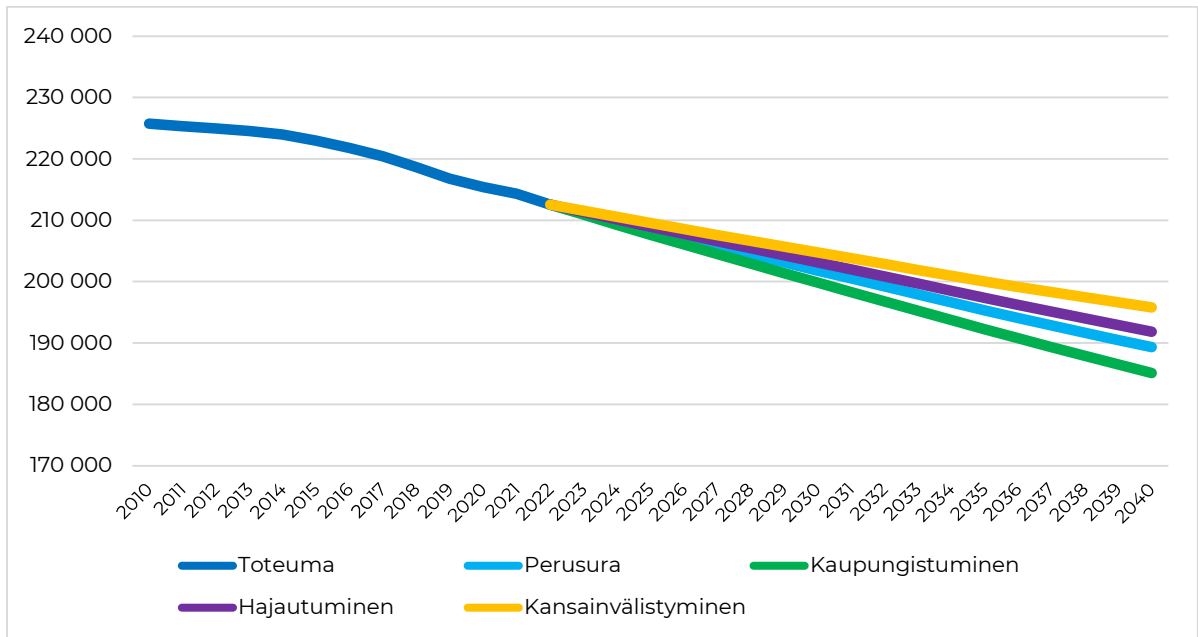
Kuvio 1. Satakunnan väestönkehitys osatekijöittäin vuosina 2010–2023.

Satakunnan väestönkehityksen haavoittuvuus tulee esille, kun tarkastellaan koko väestön sijaan työikäisen väestön (15–64-vuotiaat) kehitystä vuosien 2010–2022 aikana. Työikäisen väestön määrä vähentyi ajanjakson aikana yhteensä noin 21 000 henkilöllä (-14,6 %). Työikäisen väestön määrä väheni kaikissa alueen kunnissa voimakkaasti. Kymmenessä kunnassa työikäisten määrä väheni yli viidenneksellä ja kuudessa kunnassa yli neljänneksellä. Maakunnan kunnista Pori oli ainoa, jossa työikäisen väestön määrä väheni alle 10 prosenttia (-9,6 %).

2.2 Satakunnan ennakoitu väestönkehitys MDI:n väestöennusteen perusuralla vuoteen 2040 saakka

Satakunnan väestönkehitys on oletettavasti lähitulevaisuudessa haasteellista MDI:n vuoden 2023 väestöennusteen mukaan. Maakunnan väestömäärän ennakoidaan alenevan yhteensä noin 23 200 henkilöllä (-10,9 %) vuoteen 2040 mennessä. Väestön ennakoidaan supistuvan jokaisessa alueen kunnassa. Väestön supistumisen taustalla on toteutuneen kehityksen tavoin negatiivinen luonnollinen väestönlisäys ja muuttotappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä. Maahanmuutosta saatujen muuttovoittojen ennakoidaan sen sijaan kasvavan, mikä hillitsee supistumisen voimakkuutta.

Kuviossa 2 on tarkasteltu Satakunnan ennakoitua väestönkehitystä MDI:n väestöennusteen perusuralla ja kolmella vaihtoehtoisella skenaariolla. MDI:n perusuran ennusteessa Satakunnan väestö vähenisi noin 23 200 henkilöllä (-10,9 %) vuoteen 2040 mennessä. Kaupungistumisen skenaariossa väestö vähenisi noin 27 400 henkilöllä (-12,9 %), hajautumisen skenaariossa noin 20 700 henkilöllä (-9,7 %) ja kansainvälistymisen skenaariossa noin 16 800 henkilöllä (-7,9 %). Satakunnan kannalta on olennaista, että väestö vähenisi kaikissa skenaariossa etenkin kuolleiden enemmyyden vaikutuksesta. Satakunnassa on alueen väestön ikärakenteen pitkään jatkuneen vinoutumisen vuoksi kuolleiden määrä koko ennustejakson ajan syntyneitä merkittävästi korkeampi.

Kuvio 2. Satakunnan ennakoitu väestönkehitys MDI:n väestöennusteen ja -skenaarioiden mukaan vuoteen 2040 mennessä.

MDI:n väestöennusteen mukaan kotimaista kieltä puhuvien määrä alenisi Satakunnassa yhteensä noin 33 000 henkilöllä (-16,3 %) ja vieraskielisten määrä kasvaisi samanaikaisesti yhteensä noin 9 800 henkilöllä (+100 %) vuoteen 2040 mennessä. Tilanne on kieliryhmittäin ja kunnittain tarkasteltuna hyvin kaksijakoinen, sillä kotimaista kieltä puhuvien määrä alenisi kaikissa satakuntalaisissa kunnissa ja vastaavasti vieraskielisten määrä kasvaisi kaikissa satakuntalaisissa kunnissa vuosina 2022–2040.

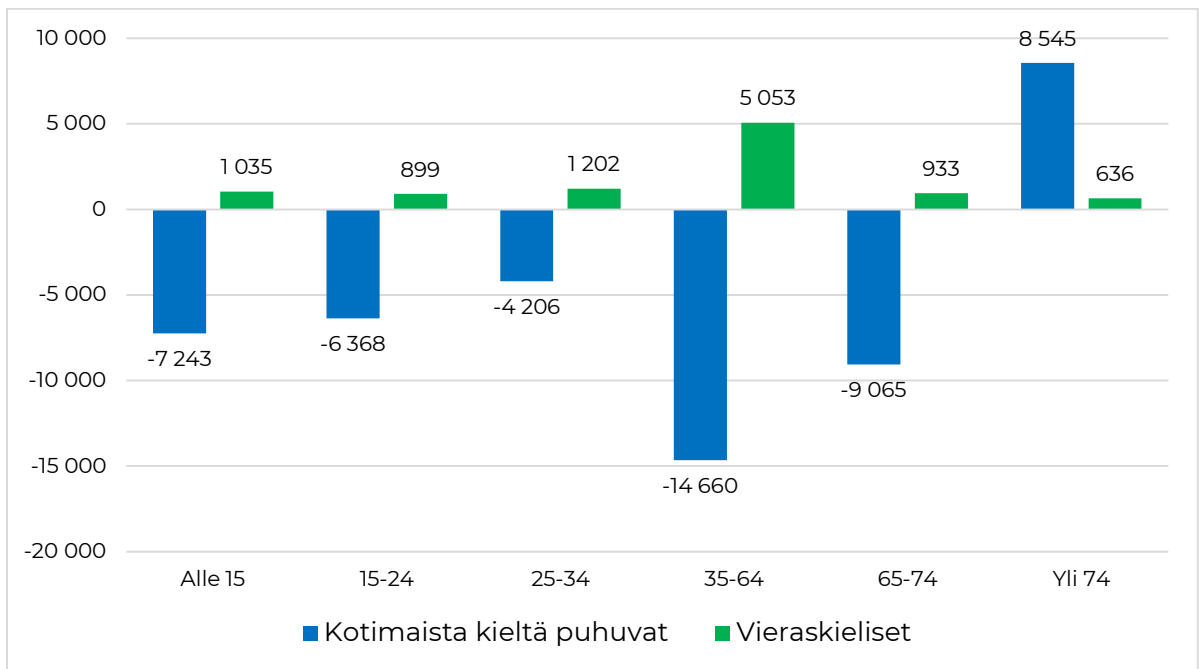
Taulukko 1. Kotimaista kieltä puhuvien ennakoitu väestönkehitys Satakunnan kunnissa MDI:n väestöennusteen perusura skenaariossa vuosien 2022–2040 aikana.

Suomen- ja ruotsinkieliset	Väestö 2022	Väestö 2030	Väestö 2040	Muutos 2022–2040	Muutos (%) 2022–2040
Eura	10 830	9 809	8 721	-2 109	-19,5 %
Eurajoki	8 897	8 461	7 862	-1 035	-11,6 %
Harjavalta	6 473	5 832	5 102	-1 371	-21,2 %
Huittinen	9 314	8 460	7 496	-1 818	-19,5 %
Jämijärvi	1 647	1 398	1 155	-492	-29,9 %
Kankaanpää	11 972	10 724	9 367	-2 605	-21,8 %
Karvia	2 145	1 936	1 674	-471	-22,0 %
Kokemäki	6 668	5 975	5 272	-1 396	-20,9 %
Merikarvia	2 908	2 659	2 359	-549	-18,9 %
Nakkila	4 975	4 397	3 829	-1 146	-23,0 %
Pomarkku	1 953	1 705	1 476	-477	-24,4 %
Pori	79 543	75 737	70 118	-9 425	-11,8 %
Rauma	35 730	32 980	29 780	-5 950	-16,7 %
Siikainen	1 291	1 081	907	-384	-29,7 %
Säkylä	6 208	5 404	4 614	-1 594	-25,7 %
Ulvila	12 322	11 309	10 148	-2 174	-17,6 %

Taulukko 2. Vieraskielisten ennakoitu väestönkehitys Satakunnan kunnissa MDI:n väestöennusteen perusura skenaarviossa vuosien 2022–2040 aikana.

Vieraskieliset	Väestö 2022	Väestö 2030	Väestö 2040	Muutos 2022–2040	Muutos (%) 2022–2040
Eura	446	668	944	498	111,7 %
Eurajoki	314	539	829	515	164,0 %
Harjavalta	280	449	696	416	148,4 %
Huittinen	431	651	942	511	118,6 %
Jämijärvi	36	64	100	64	178,7 %
Kankaanpää	556	818	1 115	559	100,6 %
Karvia	95	97	117	22	23,7 %
Kokemäki	235	351	500	265	113,0 %
Merikarvia	59	72	91	32	54,5 %
Nakkila	97	145	208	111	114,5 %
Pomarkku	27	41	62	35	130,4 %
Pori	3 662	5 192	7 223	3 561	97,2 %
Rauma	2 937	4 058	5 432	2 495	85,0 %
Siikainen	17	32	47	30	179,1 %
Säkylä	211	321	454	243	115,3 %
Ulvila	277	442	675	398	143,9 %

Ikä- ja kieliryhmittäin tarkasteltuna kotimaista kieltä puhuvien määrä vähenisi kaikissa ikäryhmissä lukuun ottamatta yli 75-vuotiaita, joiden määrä kasvaisi noin 8 500 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Sen sijaan vieraskielisen väestön määrä kasvaisi kaikissa ikäryhmissä vuoteen 2040 mennessä. Kotimaista kieltä puhuvien määrä vähenisi vähintään kaikissa maakunnissa kunnissa 10–30 prosentin välillä vuoteen 2040 mennessä. Vieraskielisten määrä nousi kaikissa kunnissa vuoteen 2040 mennessä. Satakunnan vieraskielisen väestön osuus nousi MDI:n väestöennusteen mukaan 7,6 prosenttiin vuonna 2040, jolloin vieraskielisten osuus olisi vuonna 2040 sama kuin se oli koko maassa vuoden 2020 alussa.

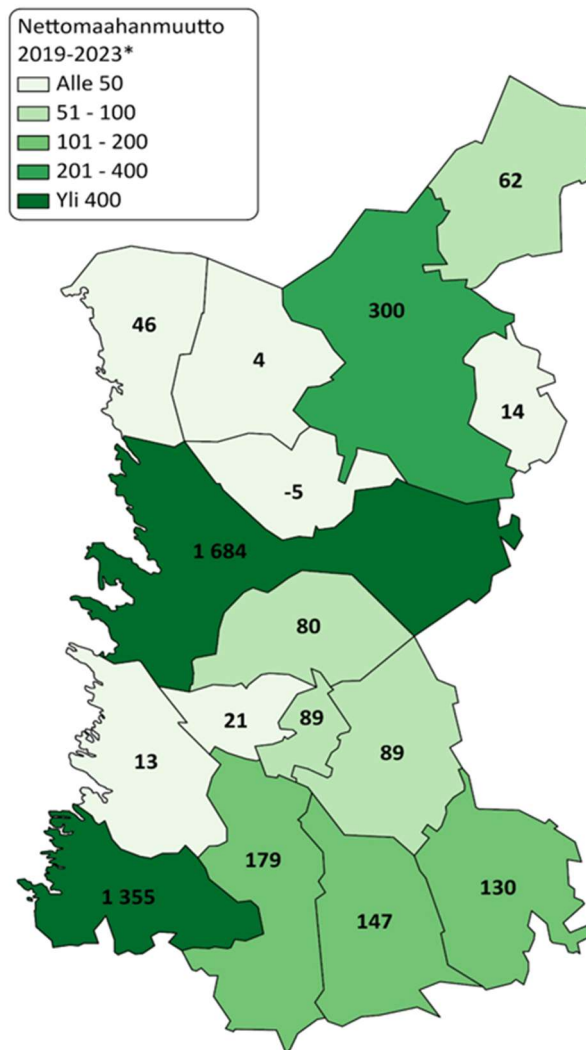
Kuvio 3. Satakunnan ennakoitu väestönkehitys ikä- ja kieliryhmittäin vuoteen 2040 mennessä

Satakunnan työikäinen 15–64-vuotias väestö vähenisi ennusteen mukaan kotimaisia kieliä puhuvien osalta noin 25 200 henkilöllä ja kasvaisi vieraskielisten osalta noin 7 200 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä.

2.3 Maahanmuutto Satakunnassa

Satakunta sai muuttovoittoa noin 9 000 henkilöä nettomaahanmuutosta vuosina 2010–2023 eli keskimäärin 640 henkilöä vuodessa. Kaikki Satakunnan kunnat saivat muuttovoittoa maahanmuutosta ajanjakson aikana. Porin ja Rauman osuus maahanmuutosta oli lähes 70 prosenttia. Satakunnan muuttovoitot ulkomailta kaksinkertaistuivat 2010-luvun kuluessa. Kuviossa 4. on esitetty Satakunnan nettomaahanmuutto kunnittain vuosina 2019–2023. Satakunta sai ulkomailta muuttovoittoa yhteensä noin 4 200 henkilöä vuosien 2019–2023 välisenä aikana.

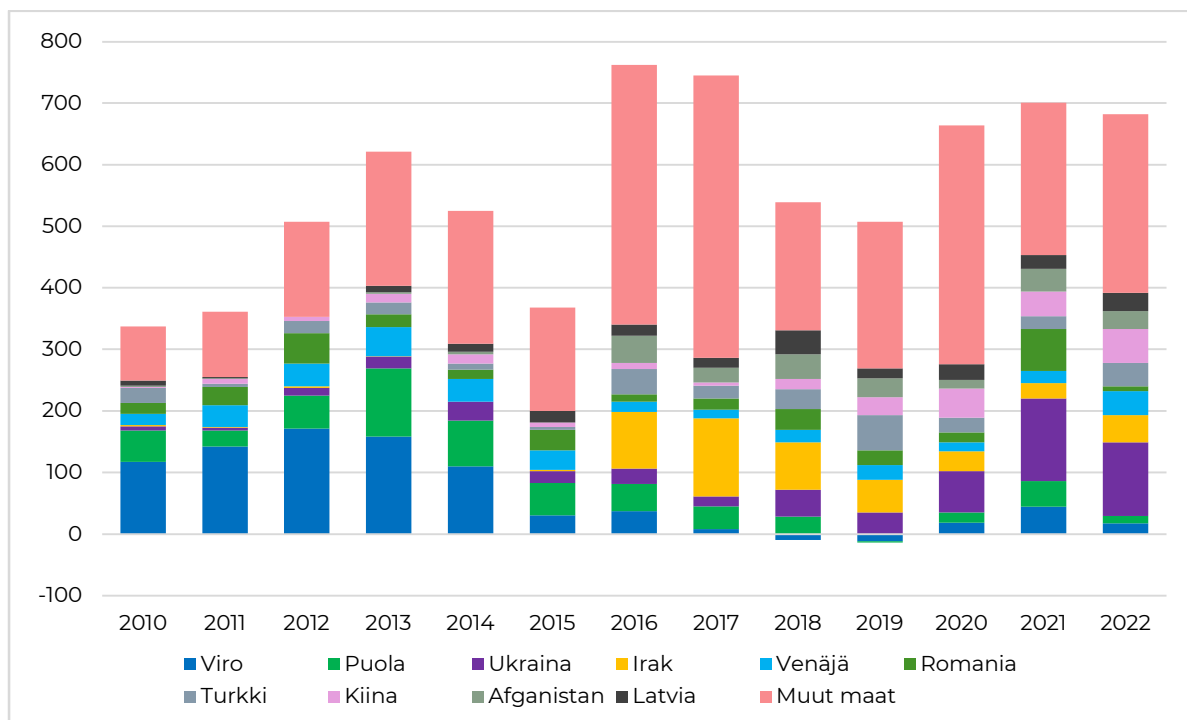
Satakunnan kaikki kunnat saivat muuttovoittoa ulkomailta lukuun ottamatta Pomarkkua (-5 henkilöä). Satakunnan kunnista määrällisesti eniten muuttovoittoa ulkomailta saivat Pori (+1 684 henkilöä), Rauma (+1 355), Kankaanpää (+300), Eura (+179) ja Säskylä (+147). Asukasluvuun suhteutettuna (1 000 asukkaaseen) eniten muuttovoittoa saivat Rauma (+7,0 promillea), Karvia (+5,4), Kankaanpää (+4,7), Säskylä (+4,5) ja Pori (+4,0).

Kuvio 4. Satakunnan nettomaahanmuutto kunnittain vuosina 2019–2023 (Kartta: Niklas Aro, 2024)

Satakunnan muuttovoitosta ulkomailta hieman yli kolmannes (36 %) tuli muista Pohjoismaista ja EU-maista sekä 64 % muualta maailmasta. Satakunta sai määrällisesti eniten muuttovoittoa Virossa, Puolasta, Ukrainasta, Irakista ja Venäjältä vuosina 2010–2022. Satakunnan haasteena ovat muuttotappiot kotimaista kieltä puhuvista ja vieraskielisistä. Ikäryhmittäin tarkasteltuna maahanmuutto painottuu nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Satakuntaan kohdistuvasta maahanmuutosta lähes kaksi kolmasosaa tulikin alle 35-vuotiaiden ikäryhmistä. Maahanmuuttajien ikärakenne on erittäin optimaalinen Satakunnan nykyisten työmarkkinoiden näkökulmasta, sillä työikäisten määrät ovat vähentyneet alueella erittäin voimakkaasti viime vuosien aikana.

Kuviossa 5 on esitetty Satakunnan nettomaahanmuuton tärkeimmät lähtömaat vuosina 2010–2022. Satakunta sai määrällisesti eniten muuttovoittoa Virossa (+830), Puolasta (+547), Ukrainasta (+534), Irakista (+459), Venäjältä (+355), Romaniasta (+346), Turkista (+317), Kiinasta (+256), Afganistanista (+228) ja Latviasta (+218) vuosina 2010–2022. Satakunnan Virossa saadut muuttovoitot painoutuivat 2010-luvun alkupuolelle, jonka jälkeen muuttovoitot ovat alentuneet tai jopa kääntyneet muuttotappioiksi. 2020-luvun aikana Satakunta on saanut eniten muuttovoittoa Ukrainasta (+321), Kiinasta (+142), Irakista (+101), Romaniasta (+92) ja Turkista (+83).

Kuvio 5. Satakunnan nettomaahanmuuton tärkeimmät lähtömaat vuosina 2010–2022.

Vaikka Satakunta kärsii lähes kaikkien muiden maakuntien tavoin muuttotappiota vieraskielisistä, kasvoi vieraskielinen väestö yhteensä noin 6 000 henkilöllä vuosina 2010–2022. Satakunnan vieraskielisten jatkomuutot suuntautuvat kasvukolmion maakuntiin eli Uudellemaalle, Varsinais-Suomeen ja Pirkanmaalle. Muuttotappiot vieraskielisistä olivat esimerkiksi Uudellemaalle yhteensä noin 1 000 henkilöä. Huomionarvoista on se, että Satakunta sai lähes kaikista muista maakunnista muuttovoittoa vieraskielisistä.

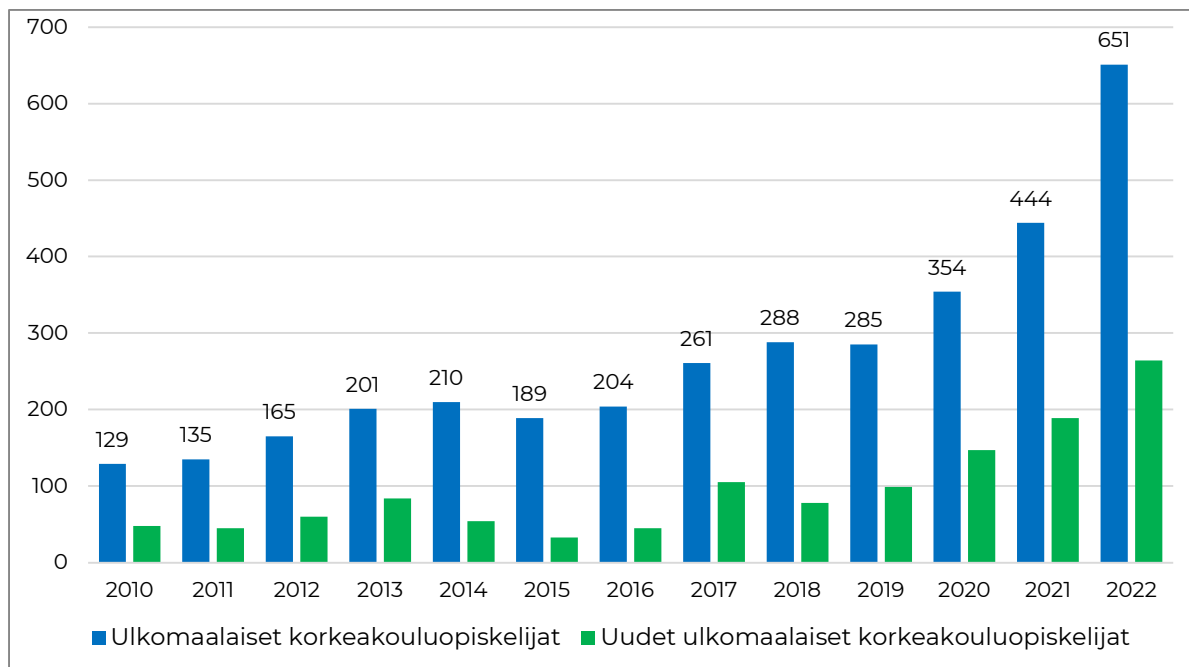
Satakunnassa ulkomaalaistautautaisen ja vieraskielisen väestön osuus jää koko maan keskiarvoa alhaisemmaksi, mutta on kasvukolmion maakuntia lukuun ottamatta maakuntien keskitasoa hieman paremmalla puolella. Satakunnan vieraskielisen väestön määrä 2,6-kertaistui vuosina 2010–2022. Sama kehitysura jatkuu, jos vieraskielisen väestön kasvuun liittyvän ennusteen oletukset toteutuvat.

Satakunnan kunnista maahanmuutosta ovat saaneet eniten määrällistä muuttovoittoa Rauma, Pori ja Kankaanpää. Ulkomaalaistautautaisen ja vieraskielisen väestön osuus on selvästi korkein Raumalla. Lisäksi Satakuntalaisessa kontekstissa erottuvat Huittinen, Kankaanpää, Karvia, Eura ja Pori.

Satakunnan ulkomaan kansalaisista noin 46 prosenttia oli työllisiä, 8 prosenttia työttömiä, 9 prosenttia opiskelijoita, 17 prosenttia 0–14-vuotiaita, 4 prosenttia eläkeläisiä ja 16 prosenttia muut työvoiman ulkopuolisia vuonna 2021. Ulkomaalaisia kansalaisia työskenteli toimialoista eniten tuki- ja hallintopalveluissa sekä teollisuudessa. Ulkomaalaisista opiskelijoista Satakunnan korkeakouluissa opiskeli noin 618 opiskelijaa vuonna 2022. Näistä yli kolme neljäsosaa oli Euroopan unionin ulkopuolelta.

Satakunnassa on ollut keskimäärin 270 ulkomaalaista korkeakouluopiskelijaa per vuosi vuosina 2010–2022. Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut tasaisesti ajanjakson aikana. 2020-luvun aikana uusia korkeakouluopiskelijoita on ollut keskimäärin 96 per vuosi vuosina 2010–2022. Ulkomaalaisten korkeakouluopiskelijoiden määrä kasvoi yhteensä 522 henkilöllä eli yli

viisinkertaistui vuosien 2010–2022 aikana. Satakunnan korkeakouluissa oli 651 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa vuonna 2022, joista 264 oli uusia korkeakouluopiskelijoita. Yhdeksän kymmenestä ulkomaalaisesta korkeakoulujen tutkinto-opiskelijasta suorittaa amk-tutkintoa tai ylempää amk-tutkintoa Satakunnan ammattikorkeakoulussa. Kuviossa 6. on kuvattu ulkomaalaisten korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden kehitys vuosina 2010–2022.

Kuvio 6. Ulkomaalaisten korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden kehitys Satakunnassa vuosina 2010–2022.

Vieraskielisten valmistuneiden sijoittumista työmarkkinoille voidaan seurata vuosi valmistumisen jälkeen. Satakunnan ammatilliselta toiselta asteelta valmistuneista vieraskielisistä noin seitsemän kymmenestä (69,2 %) oli työllisiä tai päätoimisia työllisiä vuosi valmistumisen jälkeen. Satakunnan ammattikorkeakouluista valmistuneista vieraskielisistä alle viisi kymmenestä (47,1 %) oli päätoimisia työllisiä valmistumisen jälkeen. Joka viides valmistunut oli muuttanut pois Suomesta. Ulkomaalaista korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoista noin 40 prosenttia asui Satakunnassa vuosi valmistumisensa jälkeen vuonna 2017–2021 tutkinnon suorittaneista. Toisin sanoen 60 prosenttia päätyi ulkomaille tai muihin maakuntiin Suomessa.

2.4 Maahanmuuton tavoitteellinen nostaminen Satakunnassa

Satakunnan väestölliset haasteet liittyvät väestön ja erityisesti työikäisen väestön vähenemiseen 2020- ja 2030-luvuilla. Satakunnan väestö vähenesi aiemman väestönkehityksen jatkuessa ennallaan noin 23 200 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä, kuten osoitettiin luvussa 2.2. Väestönkehityksen supistuvan uran taittaminen tai tasapainottaminen edellyttäisi nykyisen nettomaahanmuuton tason merkittävää nousua/nostamista, maan sisäisen muuttoliikkeen osalta tulomuuttojen lisäämistä ja lähtömuuttojen vähentymistä sekä syntyvyyden palautumista 2010-luvun keskimääräiselle tasolle. Eniten liikkumavaraa sisältää nettomaahanmuuton tason nosto eli työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton lisääminen. Lisäksi Satakuntaan muuttaneiden maahanmuuttajien/vieraskielisten jatkomuuttoja pitäisi kyetä patoamaan nykyistä enemmän maakunnan sisälle. Muuttovirtojen patoaminen korostuu erityisesti Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan eli niin sanotun kasvukolmion kärkien suuntaan.

Toinen Satakunnan kannalta kriittinen tulevaisuuden menestystekijä liittyy työvoiman tarjontaan ja poistumaan, jossa etenkin työikäisten maahanmuutolla on keskeinen rooli. Viisivuotisikäryhmittäin tarkasteltuna työmarkkinoille tuleva 20–24-vuotiaiden ikäluokka olisi yhteensä noin 78 000 henkilöä pienempi kuin työmarkkinoilta poistuva 60–64-vuotiaiden ikäluokka vuosina 2020–2040, jos väestöennusteen oletukset toteutuvat sellaisenaan. Työmarkkinoilta poistuu keskimäärin noin 5 000 henkilöä vuodessa enemmän kuin on tulijoita 2020-luvulla ja noin 3 000 henkilöä vuodessa 2030-luvulla. Tämä korostaa maahanmuuttajien kohdalla vetovoima- ja pitovoimatyön alueellista merkitystä. Kehittämisisintressi on yhteinen alueen elinkeinoelämän, koulutus- ja kehittäjäorganisaatioiden ja kuntien kannalta.

Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) ylläpitämän vihreiden investointien dataikkunan mukaan Satakunta on yksi potentiaalisimmista vihreän siirtymän alueista. Satakunnan alueelle on kohdistunut noin 30 miljardin euron edessä investointeja tai investointiaikomuksia noin kymmenen vuoden aikana. Satakunnan vihreiden investointien tai aikomusten määrä on määrällisesti toiseksi suurin maakunnittain. Investoinnit eivät ole lähtökohtaisesti kovin työvoimaintensiivisiä, mutta on oletettavaa, että alueelle kohdistuu teemaan liittyviä osaamis- ja työvoimatarpeita. Satakunnan eri koulutusasteiden oppilaitokset ovat varautuneet muutostarpeisiin. Ennakoinnin ja varautumisen merkitys korostuu entisestään työvoiman poistuman ollessa merkittävästi työvoiman tarjontaa suurempi lähitulevaisuudessa.

Fakta lienee se, ettei Satakunnan väestön vähenemistä ole mahdollista kokonaan pysäyttää useimpien muiden maakuntien tavoin, mutta tulevaa kehitystä voidaan hillitä ja tasapainottaa omaehtoisen vaikuttamisen avulla. Tulevaan väestönkehitykseen vaikuttamiseen ei ole yhtä ja ainoaa kaiken korjaavaa hopealuotia, vaan useita samaan suuntaan vaikuttavia toimenpiteitä.

Omaehtoiseen vaikuttamisen tärkeimmät toimenpiteet liittyvät väestönkehityksen osalta erityisesti seuraaviin asioihin:

- Satakunnan nettomaahanmuuton tason nostaminen 1,5–3-kertaiseksi nykyisestä sekä ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän hallittu lisääminen
- Satakunnan kuntien välisten tulomuuttojen maltillinen lisääminen ja lähtömuuttojen maltillinen väheneminen (+100 ja -100 per vuosi)
- Satakunnan syntyvyyden palautuminen 2010-luvun keskimääräiselle tasolle
- Satakunnan työvoimareservien saaminen edes osittain palautettua työmarkkinoille (työvoimareservi noin 8 800 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa)
- Tuottavuuden merkittävä kasvu (työurat, työhyvinvointi, automatisaatio, digitalisaatio jne.)

Koulutus- ja työperäiseen maahanmuuton lisääntymiseen liittyy työvoimareservien lisäksi paljon potentiaalista liikkuma- ja kasvuvaraa. Kuten luvussa 2.3 kuvattiin, Satakunta sai nettomaahanmuutosta muuttovoittoa yhteensä noin 9 000 henkilöä eli keskimäärin 640 henkilöä vuodessa vuosien 2010–2023 välisenä aikana. Kaikki Satakunnan kunnat saivat muuttovoittoa, mutta voittojen määrä vaihteli määrällisesti ja suhteellisesti merkittävästi kuntien välillä.

Maahanmuuton nykytason nostaminen on realistinen tavoite kaikkien satakuntalaisten kuntien kannalta alhaisen lähtötason vuoksi. Seuraavissa esimerkeissä esitetään laskennallisesti jokaisen Satakunnan kunnan kannalta, mitä maahanmuuton tason nostaminen nykyisestä 1,5-, 2- tai 3-kertaisesti tarkoittaisi määrällisinä lukuina vuositasolla ja mikä olisi lopputulos kuntien kannalta vuoteen 2040 mennessä. Jos Satakunta onnistuisi kaksin- tai kolminkertaistamaan nykyisen

toteutuneen kehityksen mukaisen maahanmuuton nettotason, se ei pysäyttäisi maakunnan väestön vähenemistä, mutta tasapainottaisi merkittävästi Satakunnan väestön vähenemistä vuoteen 2040 mennessä.

Satakunnan nettomaahanmuuton tason nosto nykyiseltä tasolta puolitoistakertaiseksi lisäisi nettomaahanmuuton määrää 320 henkilöllä, kaksinkertaistaminen 640 henkilöllä ja kolminkertaistaminen 1 280 henkilöllä vuositasolla.

Taulukossa 1. on esitetty kunnittain, mitä koulutus- ja työperäisen maahanmuuton nettotason nostaminen käytännössä tarkoittaisi yksittäisen kunnan kannalta vuositasolla vuoteen 2040 mennessä. Lyhyellä aikavälillä realistinen tavoite lienee nykyisen maahanmuuton nettotason nostaminen 1,5-2-kertaiseksi.

Taulukko 3. Maahanmuuton tason tavoitteellinen nostaminen kunnittain vuosina 2023–2040

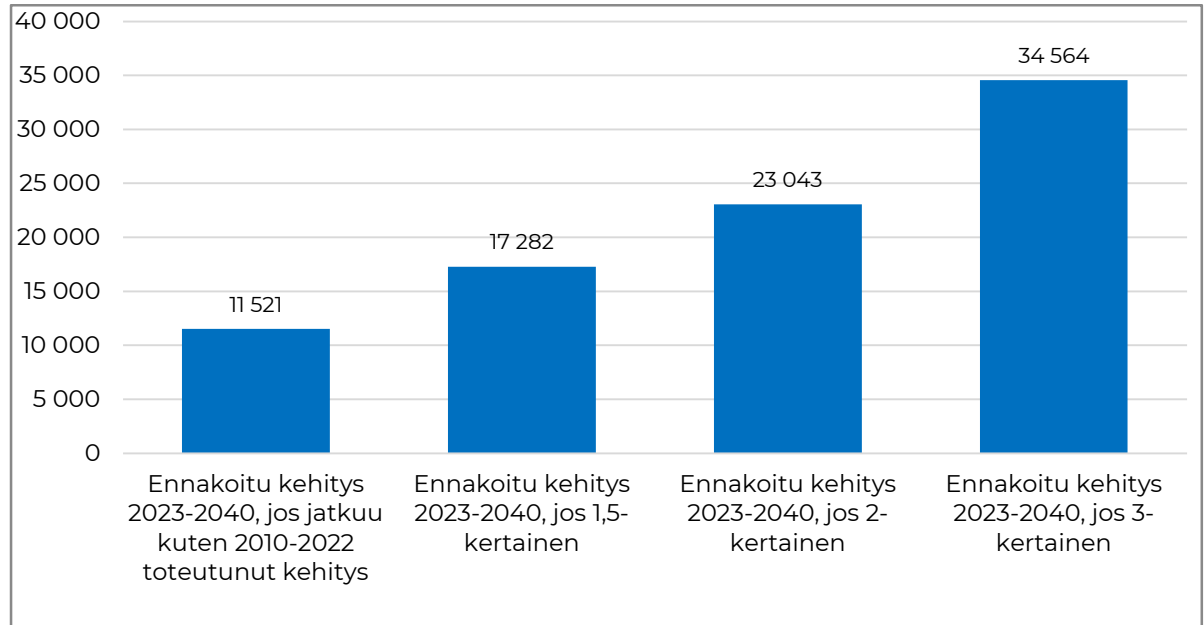
KUNTA	TOTEUTUNUT NETTOMAAHANMUUTTO YHTEENSÄ VUOSINA 2010–2023	NETTOMAAHANMUUTTO KA. PER VUOSI 2010–2023	NOSTO 1,5-KERTAISEKSI	NOSTO 2-KERTAISEKSI	NOSTO 3-KERTAISEKSI
EURA	443	32	47	63	95
EURAJOKI	300	21	32	43	64
HARJAVALTA	237	17	25	34	51
HUITTINEN	297	21	32	42	64
JÄMIJÄRVI	46	3	5	7	10
KANKAANPÄÄ	621	44	67	89	133
KARVIA	100	7	11	14	21
KOKEMÄKI	214	15	23	31	46
MERIKARVIA	84	6	9	12	18
NAKKILA	26	2	3	4	6
POMARKKU	3	0	0	0	1
PORI	3 181	227	341	454	682
RAUMA	2 998	214	321	428	642
SIIKAINEN	21	2	2	3	5
SÄKYLÄ	202	14	22	29	43
ULVILA	188	13	20	27	40
SATAKUNTA	8 961	640	960	1 280	1 920

Satakunnan nettomaahanmuutto tulisi olemaan yhteensä noin 11 500 henkilöä vuosina 2023–2040, jos kehitys jatkuisi keskimäärin samalla kehitysuralla kuin on ollut toteutunut kehitys vuosina 2010–2023.

Jos Satakunnan kunnat pystyisivät laskennallisesti puolitoistakertaistamaan toteutuneen maahanmuuton nettotason vuosina 2023–2040, niin Satakunnan muuttovoitto ulkomailta nousisi yhteensä noin 17 300 henkilöön vuosina 2023–2040.

Satakunnan nettomaahanmuuton toteutuneen tason kaksinkertaistaminen seurauksena alueen muuttovoitto ulkomailta nousisi laskennallisesti noin 23 000 henkilöön ja kolminkertaistuminen jo noin 34 500 henkilöön.

Edellä mainitut luvut ovat laskennallisia maksimilukuja, joissa ei ole huomioitu maahanmuuttajien/vieraskielisten jatkomuuttoa Satakunnasta pois tai sisään Satakuntaan muista maakunnista.

Kuvio 7. Satakunnan nettomaahanmuuton tavoitteellinen taso, jos maahanmuuton määrä nousisi 1,5–3-kertaiseksi edellä kuvatulla tavalla.

3. Visio ja päätavoite

Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma koostuu pitkän aikavälin tavoitetilaa kuvaavasta visiosta ja tätä konkretisoivista päätavoitteista. Vision ja päätavoitteiden toteutumiseen tähtäävät ohjelman neljä teemaa, joiden kunkin alle on asetettu tarkempia teemakohtaisia tavoitteita. Lisäksi kuhunkin teemaan on kirjattu ohjelmatyön aikana kertyneen aineiston pohjalta esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä, joita ehdotetaan täsmennettäväksi ja priorisoitavaksi osana ohjelman toimeenpanoa. Ohjelman lopussa on ehdotukset ohjelman toimeenpanoksi, seurannaksi ja mittareiksi. Ohjelman kokonaisuus on kuvattu kuviossa 7, Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman kokonaisuus.

Kuvio 7. Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman kokonaisuus.

3.1. Visio

Maakunnallisella yhteistyöllä rakennamme kansainvälistä, veto- ja pitovoimaista Satakuntaa. Kansainväliset osaajat ovat luonteva osa työmarkkinoita ja he juurtuvat maakuntaan asumaan ja elämään osana satakuntalaista yhteisöä. Koulutus- ja työperusteinen maahanmuutto ja sen edistäminen pohjautuu eettisiin ja vastuullisiin arvoihin.

3.2. Pää tavoitteet

Satakunnan kansainvälistymisen ja maahanmuuton strategiselle ohjelmalle on asetettu kolme strategian visiota konkretisoivaa päätavoitetta.

- Satakunnan nettomaahanmuuton taso kolminkertaistuu vuoteen 2040 mennessä verrattuna vuosien 2010–2023 keskiarvoon.
 - Lähtötaso: 640 henkilö vuodessa
 - Tavoitetaso: 1920 henkilö vuodessa
- Satakunnassa asuvien ulkomaan kansalaisten työllisyysaste on samalla tasolla kuin Suomen kansalaisten työllisyysaste.
- Satakunnan pitovoima vahvistuu ja muuttotappiot ulkomaan kansalaisten maan sisäisessä muuttoliikkeessä vähentyvät vuosien 2018–2022 keskiarvoon nähden.
 - Lähtötaso: -185 henkilöä vuodessa

4. Ohjelman teemat ja tavoitteet

Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma sisältää neljä teemaa, jotka tähtäävät vision ja päätavoitteiden saavuttamiseen. Teemat tukevat toisiaan ja ovat osin limittäisiä. Teemat eivät ole tarkkarajaisia kokonaisuuksia ja etenkin toimenpidetasolla määritetyt asiat tukevat toisiaan. Kunkin teeman alle on määritelty keskeiset tavoitteet ja listattu esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä.

Teemat ovat

1. Kansainvälisten osaajien houkuttelu
2. Kansainvälisten osaajien työllistyminen
3. Työnantajien valmius hyödyntää kansainvälistä osaamista
4. Sujuva asettautuminen

4.1 Kansainvälisten osaajien houkuttelu

Satakuntaa, kuten lähes koko Suomea, haastaa negatiivinen väestönkehitys. Työikäisen väestön määrän vähetessä pula osaavasta työvoimasta kasvaa, mikä korostaa työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton merkitystä etenkin työvoimapulasta kärsivillä aloilla. Kansainvälisten osaajien houkuttelu vaatii alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Lisäksi keskeistä on yhteistyö yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Myös korkeakoulu yhteisöillä on keskeinen rooli kansainvälisten osaajien houkuttelussa. Kansainväliset opiskelijat edistävät monikulttuurisuutta ja kansainvälistä ymmärrystä korkeakoulu yhteisöissä, lisäävät oppilaitosten ja korkeakoulujen vetovoimaa sekä vahvistavat TKI-toimintaa.

Tavoitteet

- Satakunnassa on toimiva yhteistyö- ja kumppanuusverkosto sekä viestintä- ja markkinointirakenne kansainvälisten osaajien houkuttelua varten.

- Osaajahoukuttelua tehdään yhdessä yritysten ja muiden työnantajien kanssa, ja se vastaa heidän tarpeisiinsa sekä olemassa oleviin vaatimuksiin.
- Satakunnassa on kansainvälisiä osaajia houkuttelevia työ- ja opiskelumahdollisuuksia.

Esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä

- Kartoitamme osaavan työvoiman saatavuuden ja osaajahoukuttelun parissa toimivat, olemassa olevat verkostot yhteistyö- ja kumppanuusverkoston rakentamisen pohjaksi.
- Rakennamme yhdessä kansainvälisiin osaajiin vetoavaa houkuttelevaa Satakunta-brändiä ja yhteistä sanomaa.
- Viestimme ja markkinoimme Satakunnan työ- ja opiskelumahdollisuuksista aktiivisesti kansainvälisille osaajille. Hyödynnämme markkinoinnissa valtakunnallisia ja muita jo olemassa olevia väyliä.
- Toteutamme osaajakampanjoita työvoimapulasta kärsiville aloille Eurooppaan ja valikoituihin maihin yhteistyössä alueen työnantajien kanssa.
- Teemme osaajahoukuttelussa yhteistyötä eri toimijoiden, kuten valtakunnallisen Work in Finland -keskustoiminnon kanssa.
- Lisäämme englanninkielistä koulutustarjontaa. Teemme yhteistyötä kansainvälisiä osaajia houkuttelevien koulutuspolkujen muodostamisessa.

4.2. Kansainvälisten osaajien työllistyminen

Satakunnassa on tunnistettu tarve vahvistaa alueen pitovoimaa kansainvälisten osaajien keskuudessa. Lisäksi keskeiseksi tarpeeksi on tunnistettu ulkomaan kansalaisten työllisyysasteen nostaminen, mikä osaltaan vahvistaisi alueen veto- ja pitovoimaa. Työllisten osuus työikäisistä ulkomaan kansalaisista on selvästi matalampi kuin Suomen kansalaisista, minkä lisäksi työttömien työnhakijoiden kehityksessä on eroja. Selkeä ero on myös korkeakouluopiskelijoiden ja ammatillisen toisen asteen opiskelijoiden työllistymisessä opintojen jälkeen, sillä ammatillisen toisen asteen opiskelijat työllistyvät valmistumisen jälkeen korkeakouluopiskelijoita paremmin. Tarvitaan vaikuttavia toimia, tukea ja palveluita, jotka tähtäävät sekä opiskelijoiden että muiden työvoiman ulkopuolella olevien ulkomaan kansalaisten työllistymiseen. Kansainvälisten osaajien työllistymisen ja asettautumisen kannalta keskeistä on myös suomen kielen taito.

Tavoitteet

- Satakunnassa on tarjolla erilaisiin tarpeisiin vastaavia väyliä, tukea ja palveluita työllistymiseen työvoiman ulkopuolella oleville ulkomaan kansalaisille sekä kansainvälisille opiskelijoille.
- Satakunnassa on kattavat ja saavutettavat kieliopintomahdollisuudet kansainvälisten osaajien ja opiskelijoiden suomen kielen oppimiseen.

Esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä

- Suunnittelemme ja toteutamme työllistymistä edistävää koulutusta työvoiman ulkopuolella oleville ulkomaan kansalaisille
- Tuemme maahanmuuttajien työllistymistä muun muassa työnhakuvalmennuksilla ja kansainvälisille osaajille suunnatuilla rekrytointitapahtumilla.

- Edistämme kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä yhteistyössä alueen koulutuspalveluiden ja elinkeinoelämän kanssa esimerkiksi tarjoamalla verkostoitumismahdollisuuksia sekä kehittämällä toimivia polkuja harjoittelu- ja työpaikkojen löytymiseen sekä opiskelujen aikana että valmistumisen jälkeen.
- Kehitämme ja tuomme aktiivisesti esiin suomen kielen opiskelumahdollisuuksia kansainvälisille osaajille
- Selvitämme työllistymismahdollisuuksia ilman suomen kielen taitoa.
- Julkisen sektorin työnantajat tarjoavat kansainvälisille osaajille soveltuvia kesätyömahdollisuuksia ja viestivät niistä aktiivisesti.

4.3. Työnantajien valmius hyödyntää kansainvälistä osaamista

Kasvava pula osaavasta työvoimasta koskettaa laajasti sekä yksityisen että julkisen sektorin työnantajia, mikä korostaa tarvetta kehittää palveluita, jotka tukevat kansainvälisten osaajien rekrytointia, perehdytystä ja integraatiota työelämään. Lisäksi on tärkeää tunnistaa kansainväliset osaajat potentiaalisina yrittäjinä, jolloin yrityspalveluiden tulee vastata heidän erityistarpeisiinsa. Kansainvälisten osaajien työllistymisessä ja integroitumisessa keskeisessä roolissa ovat asenteisiin, käytäntöihin ja kielitaitoon liittyvät kysymykset, joihin tulisi löytää ratkaisuja yhdessä kansainvälisten osaajien ja työpaikkojen kanssa.

Tavoitteet

- Työnantajat ovat tietoisia kansainvälisten osaajien rekrytointiin, työyhteisöön integrointiin ja työntekijöiden asettautumiseen liittyvästä julkisen ja yksityisen sektorin palvelutarjonnasta ja hyödyntävät palveluita aktiivisesti.
- Kansainvälisille osaajille ja maahanmuuttajille on tarjolla räätälöityä tukea ja palveluja yrityksen perustamiseen, yritystoimintaan ja työnantajana toimimiseen.
- Työnantajilla on myönteinen asenne kansainvälisten osaajien palkkaamista kohtaan sekä tietoa ja keinoja käytännön asioiden, kuten kielikysymysten ratkomiseen.

Esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä

- Hyödynnämme aktiivisesti valtakunnallisia palveluita kansainvälisen rekrytoinnin tukena.
- Kehitämme työnantajille alueellisia palveluja kansainvälisten rekrytointien tueksi ja viestimme valtakunnallisista ja alueellisista kansainvälisen rekrytoinnin palveluista.
- Tarjoamme työnantajille tukea kansainvälisten osaajien rekrytointiin, perehdyttämiseen sekä työyhteisön valmentamiseen kansainvälisten osaajien vastaanottamiseksi.
- Kannustamme yrityksiä kansainvälisten osaajien ja opiskelijoiden rekrytoimiseen etenkin työvoimavoimapulasta kärsivillä aloilla. Viestimme alueen onnistuneista kansainvälisistä rekrytoinneista ja kansainvälisen työyhteisön hyödyistä.
- Kannustamme työnantajia panostamaan kansainvälisten osaajien suomen kielen oppimiseen työpaikalla sekä käyttämään selkosuomea ja mahdollistamaan työn aloituksen matalammalla suomen kielen taidolla.
- Tarjoamme kielikoulutuksia kohdennetusti yritysten rekrytointien tueksi.
- Huomioimme yrityspalvelujen ja yritysneuvonnan kehittämisessä ja resursoinnissa kansainvälisten osaajien määrän kasvun ja erilaiset tarpeet.

4.4. Sujuva asettautuminen

Strategisen ohjelman tavoitteiden saavuttaminen ja pitovoiman vahvistaminen edellyttää asettautumispalveluiden ja muiden tukipalvelujen sekä niiden saavutettavuuden kehittämistä. Keskeistä on, että kansainväliset osaajat löytävät paikkansa osana satakuntalaista yhteisöä. Tässä toimivien asettautumispalvelujen lisäksi tärkeä rooli on myös kolmannen sektorin toimijoilla, kuten liikuntaseuroilla. Lisäksi on havaittu tarve kehittää positiivisempaa asennetta kansainvälistymiseen ja monikulttuurisuuteen, jotta voidaan luoda avoimempi ja kutsuvampi ilmapiiri kaikille.

Tavoitteet

- Satakunnan kaikissa kunnissa on saatavilla 'yhden oven palvelut' kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä sujuvan asettautumisen ja integroitumisen tukemiseksi.
- Kansainvälisten osaajien muutto Satakuntaan on sujuvaa, ja muuttavat otetaan vastaan kokonaisvaltaisesti, ei vain työntekijöinä, vaan ihmisinä. Tarjolla on kattavat asettautumisen palvelut ja tukipalvelut perheiden kotiutumiseksi.
- Satakunnassa on hyvät väestösuhteet ja myönteinen asenneilmapiiri.

Esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä

- Kartoitamme kuntien mahdollisuudet järjestää 'yhden oven palvelut' ja luomme tarvittaessa maakunnallisen mallin / palvelukonseptin, jonka pohjalta kunnat voivat järjestää yhden oven palvelut joko itse tai esimerkiksi seudullisena yhteistyönä.
- Kehitämme yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa sujuvia asettautumispalveluja työn tai opiskelun perässä Satakuntaan muuttaville kansainvälisille osaajille ja heidän perheilleen. Asettautumista tukevinä toimina kehitämme puoliso- ja mentorointiohjelmia.
- Kehitämme International House -palveluverkosta yhteistyön vahvistamiseksi.
- Huolehdimme, että arjen kuntapalvelut ovat helposti myös kansainvälisten osaajien saavutettavissa muun muassa lisäämällä englanninkielistä palvelutarjontaa ja kokoamalla tietoa palveluista yhteen. Edistämme työntekijöiden kielitietoista palvelua ja selkokielen käyttöä sekä kehitämme työntekijöiden osaamista maahanmuuttaja-asiakkaiden kohtaamisessa.
- Kehitämme vapaaehtoisen kielenoppimisen mahdollisuuksia ja viestimme jo olemassa olevista mahdollisuuksista suomen kielen oppimiseen.
- Rakennamme myönteistä asenneilmapiiriä, edistämme yhteisöllisyyttä ja kansainvälisten osaajien aktiivista osallistumista uuden asuinpaikkakunnan toimintaan ja tuemme sosiaalisten verkostojen syntymistä.
- Edistämme hyviä väestösuhteita ja ennaltaehkäisemme negatiivisten lieveilmiöiden syntymistä.
- Edistämme hyviä käytäntöjä sekä viestimme onnistumistarinoista.
- Vahvistamme pitovoimaa tarjoamalla monipuolisia asumismahdollisuuksia.
- Satakunnassa, ainakin Porissa ja Raumalla, on opiskelija-asuntoja opiskelijoiden yhteisöllisyyden kehittämiseen ja kotoutumiseen. Alue ei ole vain kansainvälisille opiskelijoille ja siellä on mahdollisuus yhteisölliseen kohtaamiseen.

5. Ohjelman toimeenpano ja seuranta

Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton ohjelman toimeenpano edellyttää laaja-alaista ja tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken koko maakunnan alueella. Keskeisiä toimijoita ovat maakuntaliiton lisäksi kunnat, hyvinvointialue, tulevat työllisyysalueet, ELY-keskus ja muu valtion aluehallinto, korkeakoulut ja oppilaitokset, yritykset, elinkeinoelämän edustajat sekä kolmannen sektorin toimijat.

Keskeistä ohjelman toimeenpanon onnistumisessa on määritellä koordinaatio- ja vastuutahot, jotka vastaavat ohjelman eri sisältöjen toimeenpanosta. Vastuutahot voidaan määritellä joko teema-, tavoite- tai toimenpidekohtaisesti. Oleellista on tunnistaa kunkin teeman kannalta keskeiset toimijat ja sitouttaa heidät mukaan ohjelmatyöhön ohjelman toimenpiteiden edistämiseen. Lisäksi keskeistä on vuosittain tarkentaa ja täsmentää valittuja toimenpiteitä esimerkiksi tarkemmassa työ- tai toimintasuunnitelmassa.

Vastuutahojen lisäksi oleellista on määrittää mittarit seurantaan varten sekä se, miten ohjelman toteutumista seurataan. MDI ehdottaa, että ohjelman laatumista varten nimetty ohjausryhmä seuraa myös ohjelman toteutumista vähintään vuosittain. Säännöllinen ohjelman toteutumisen seuranta mahdollistaa tarvittavien muutosten tekemisen toimenpiteissä ja ohjelman toimeenpanossa. Tavoitteena on, että strateginen ohjelma olisi ajassa elävä ja toimintaympäristön muutoksiin mukautuva.

Ohjelman toteutumisen seurantaan ehdotetaan alla olevaan taulukkoon koottuja mittareita.

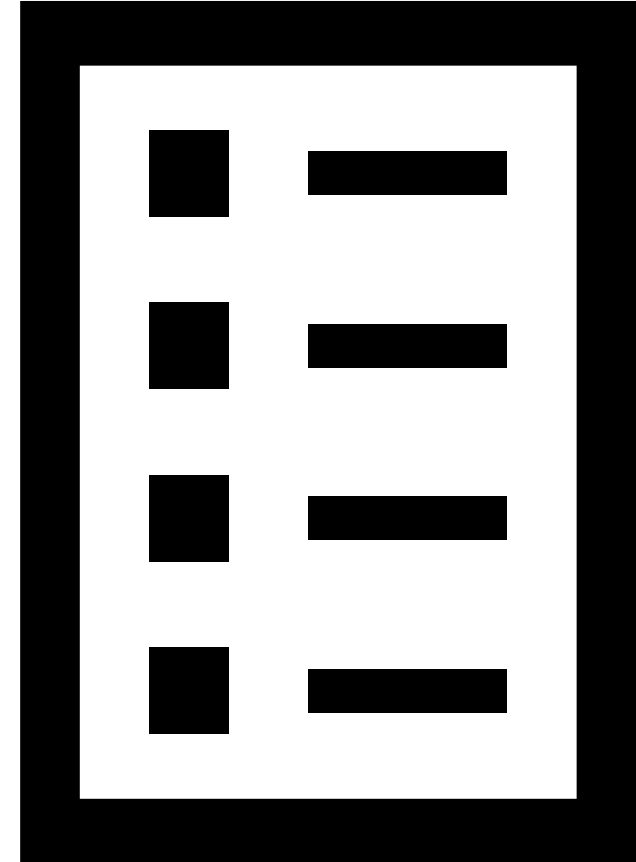
Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso
Nettomaahanmuuton määrä / vuosi	640 henkilöä per vuosi (ka, 2010–2023)	Vuoteen 2040 mennessä 1920 henkilöä vuodessa
Vieraskielisten / ulkomaan kansalaisten osuus väestöstä	Ulkomaan kansalaisten osuus 3,6 prosenttia vuonna 2022 Vieraskielisten osuus oli 4,6 prosenttia vuonna 2022	
Satakunnan kansainvälisten opiskelijoiden määrä (ammatillisen koulutuksen ulkomaalaiset opiskelijat, ulkomaalaiset korkeakouluopiskelijat)	Ulkomaalaiset ammatillisen toisen asteen opiskelijat: 1 515 vuonna 2022 Ulkomaalaiset korkeakouluopiskelijat: 651 vuonna 2022.	
Ulkomaalaisten opiskelijoiden alueellinen sijoittuminen vuosi valmistumisen jälkeen	Ammatillinen toinen aste: 56,9 % Ammattikorkeakoulut: 26,2 %	
Työllisten osuus työikäisistä ulkomaan kansalaisista	57,1 % (2022)	
Ulkomaan kansalaisten maan sisäinen muuttoliike	-213 henkilöä vuodessa (vuosien 2018-2022 keskiarvo)	

SATAKUNNAN MAAHANMUUTTO- VIRRAT TILASTOJEN VALOSSA

SISÄLTÖ

1. Koko maan maahanmuuttovirtojen ja vieraskielisten kehitys (diat 5-13)
2. Satakunnan maahanmuuttovirrat ja vieraskielisten toteutunut kehitys vuosina 2010-2022 (diat 14-28)
3. Satakunnan maahanmuuton ja vieraskielisten ennakoitu kehitys vuosina 2022-2040 (diat 29-38)
4. Satakunnan työ- ja koulutusperustaisen maahanmuuton tilannekuva (diat 39-49)
5. Kokoavat nostot tiivistettynä (dia 50-60)

SATAKUNNAN MAAHANMUUTTOVIRTOIHIN LIITTYVÄN ANALYYSIN TOTEUTTAMINEN

Satakunnan maahanmuuton tilannekuva analysoitiin maahan-muuttovirtojen määrän, vieraskielisen väestön kehityksen ja ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden näkökulmasta. Analyysissä keskityttiin sekä toteutuneeseen kehitykseen vuosien 2010-2022/2023 kehityksen perusteella että ennakoitiin tulevaa kehitystä MDI:n kunnittaisen ikä- ja kieliryhmittäisen väestöennusteen perusteella vuoteen 2040 saakka.

Tavoitteena oli muodostaa kokonaisvaltainen tilannekuva käytettävissä olevien aineistojen perusteella. **Maahanmuuttajiin liittyvän tilastoinnin haasteena on käytettyjen käsitteiden yhteismitattomuus ja aineistojen sirpaleisuus.**

Analyysin tietolähteinä käytettiin pääosin sekä Tilastokeskuksen maksuttomia ja maksullisia tietokantoja että Opetushallituksen tilastopalvelu Vipusta. Lisäksi analyysissä hyödynnettiin MDI:n

elokuussa 2023 valmistunutta väestöennustetta, jonka avulla päästiin kiinni kunnittaiseen kehitykseen varsinkin kotimaisia kieltä puhuvien että vieraskielisten osalta.

Analyysissä on runsaasti graafeja ja karttavisualisointeja keskeisen informaation pelkistämiseksi. **Analyysi keskittyy pääosin Satakunnan maakuntaan ja sen kuntiin, mutta osassa tilastoja on käyty läpi myös koko maan tilannetta.**

KESKEISTÄ SANASTOA AIHEPIIRIN KANNALTA

- **Nettomaahanmuutto** = maahan- ja maasta-muuton välinen erotus
- **Ulkomaan kansalainen** = henkilöllä ei ole Suomen kansallisuutta
- **Ulkomaalaistaustainen** = ulkomaista syntyperää olevalla tarkoitetaan henkilöä, jonka vanhemmat (tai ainoa tiedossa oleva vanhempi) ovat syntyneet ulkomailla
- **Kotimaista kieltä puhuva** = henkilö puhuu äidinkielenään suomea, ruotsia tai saamea (tieto merkitty väestörekisteriin)
- **Vieraskielinen** = henkilö puhuu muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään, joka on merkitty väestörekisteriin
- **Työ- ja koulutusperustainen maahanmuutto** = henkilöitä, jotka tulevat Suomeen ensisijaisesti työskentelemään tai opiskelemaan. EU-maiden ulkopuolelta tulevilta vaaditaan oleskelulupa, joka oikeuttaa osaratkaisua edellyttävään työntekoon tai kausityöhön, erityisasiantuntijana toimimiseen (sininen kortti), tieteelliseen tutkimukseen, opiskeluun tutkinto-opiskelijana tai muuhun erikseen määriteltyyn työntekoon.
- **Osaratkaisua edellyttävä työnteko** = edellyttää työntekijän saamaa myönteistä oleskelulupaa määräajaksi, joihin vaaditaan TE-toimiston osapäätös mm. työvoiman saatavuusharkinnasta
- **Oleskelulupa** = oleskelulupa on voimassa tietyn ajan, joka tarkoittaa lupaa saapua toistuvasti maahan ja oleskella maassa. Lupa voi olla pysyvä tai tilapäinen
- **Ulkomaalainen tutkinto-opiskelija** = ulkomaan kansalainen, joka on kirjoilla suomalaisessa ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa tutkinnonsuorittajana. Luvut sisältävät sekä perus- että jatkotutkintoa opiskelevat.
- **MDI:n väestöennuste 2040** = väestöennuste on tehty kaikille kunnille. Ennusteessa on neljä vaihtoehtoista skenaario-mallia (perusura, kaupungistuminen, hajautuminen ja kansainvälistyminen) ja ennuste eri ikä- ja kieliryhmille. Kotimaisia kieltä puhuvien ja vieraskielisten kehitystä on ennakoitu erikseen.

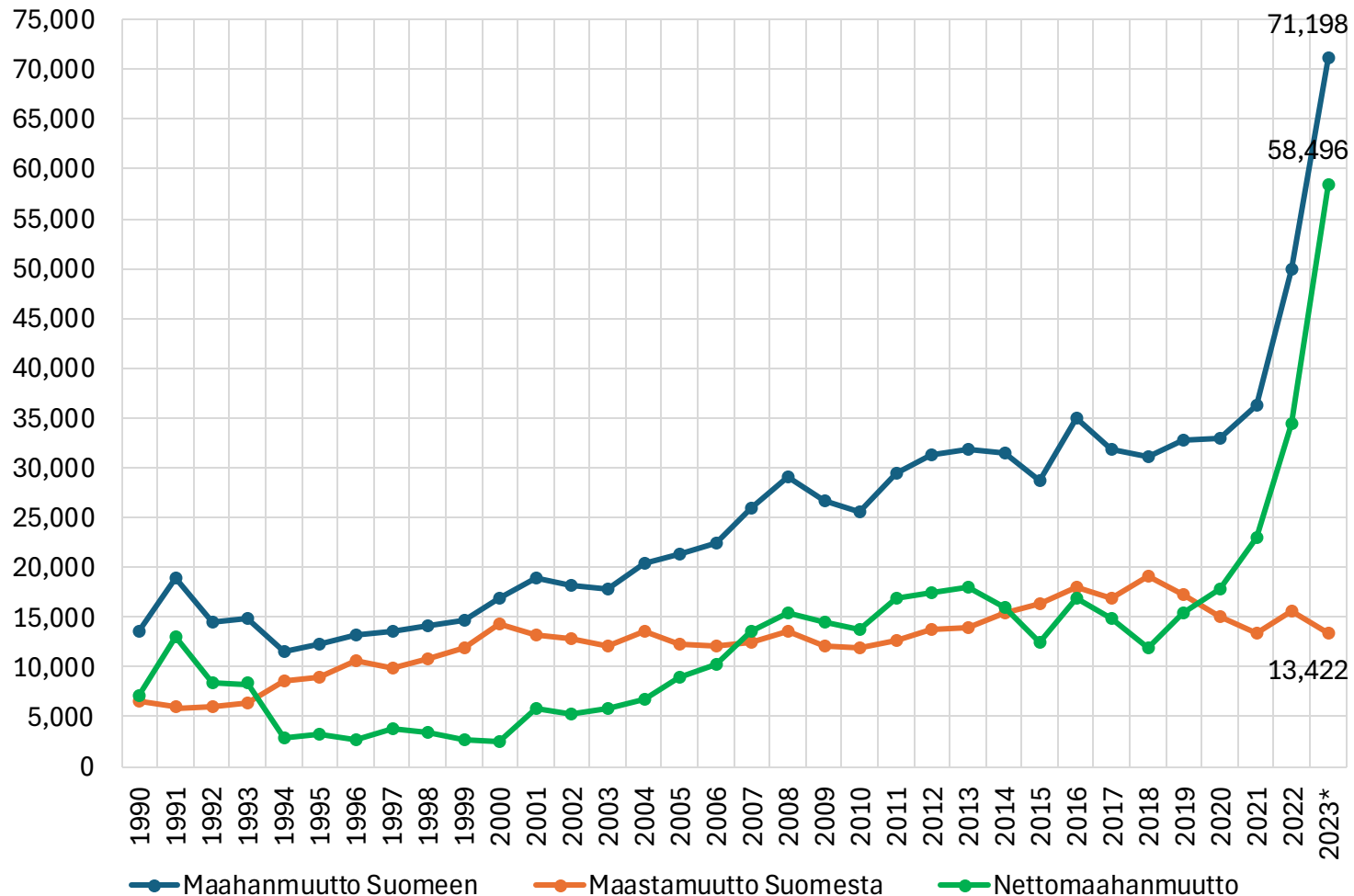
1. Koko maan maahanmuuttovirtojen ja vieraskielisten kehitys

KOKO MAAN KEHITYSKUVA!

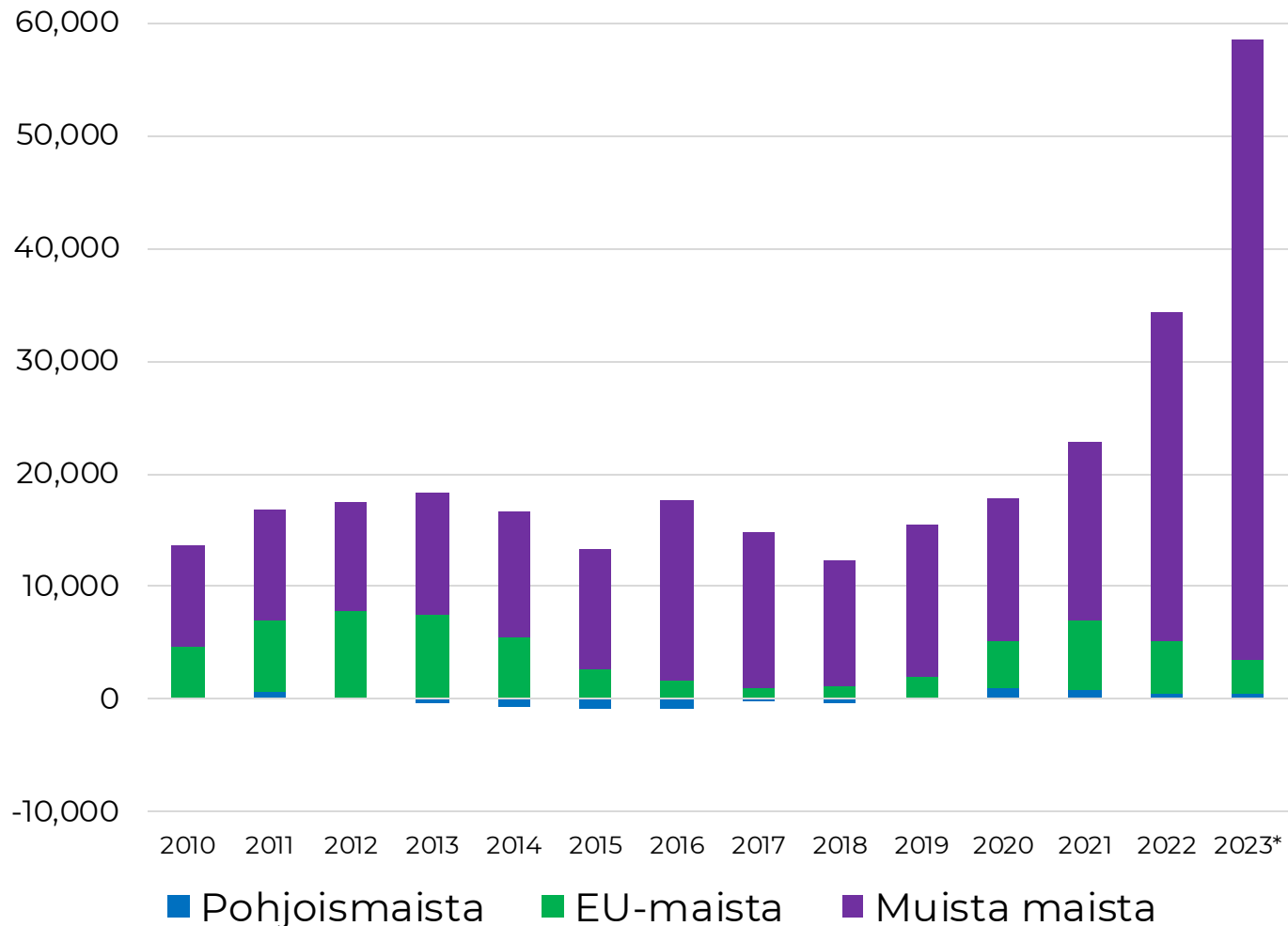
- Alueiden erilaistuminen ja **eriytyminen** kiihtyy.
- **Väestö vähenee ja vanhenee**: demografinen muutospaine vaikuttaa kaikkien alueiden kehitykseen.
- **Väestö keskittyy**, kaupungistuu ja kaupunki-seutuistuu .
- **Osaaja- ja työvoimapula** toimivat alueiden ja toimialojen kasvun pullonkaulana: **maahanmuuton ja vieraskielisten merkitys korostuu** väestö- ja työllisyysdynamikassa.
- Nopeiden liikenneyhteyksien, koulutuksen ja sijainnin **"pyhä kolminaisuus"** toimii edelleen alueiden kriittisenä menestystekijänä.
- Vihreän siirtymän rooli ja merkitys alue- ja väestönkehityksen potentiaalisena muutostekijänä.
- Ulkoisen toimintaympäristö **ennakoimattomuus, mustat joutsenet**.

NETTOMAAHANMUUTON MÄÄRÄ KOKO MAASSA VUOSINA 2010-2023*

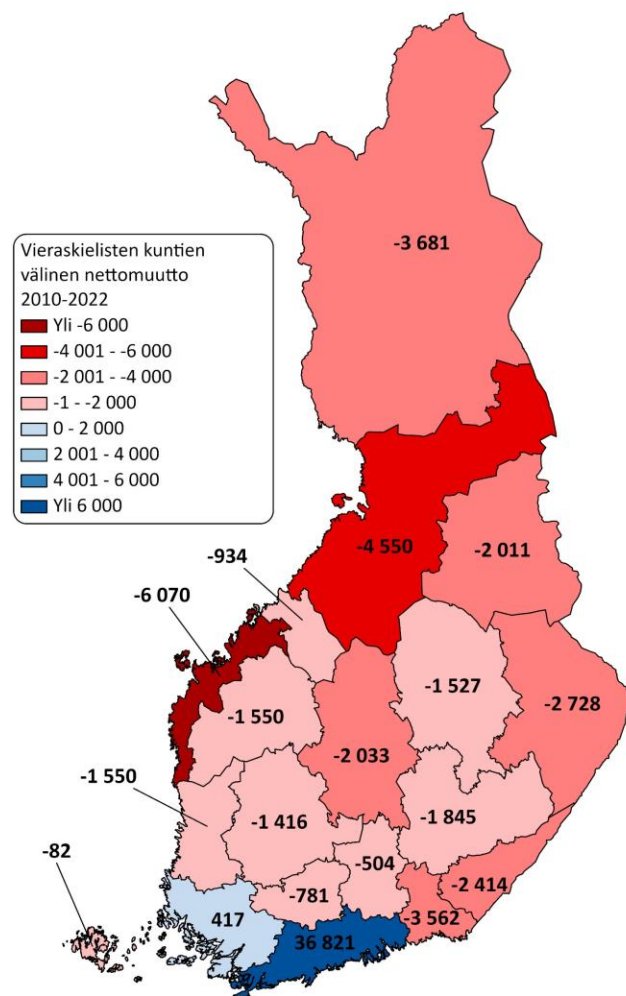
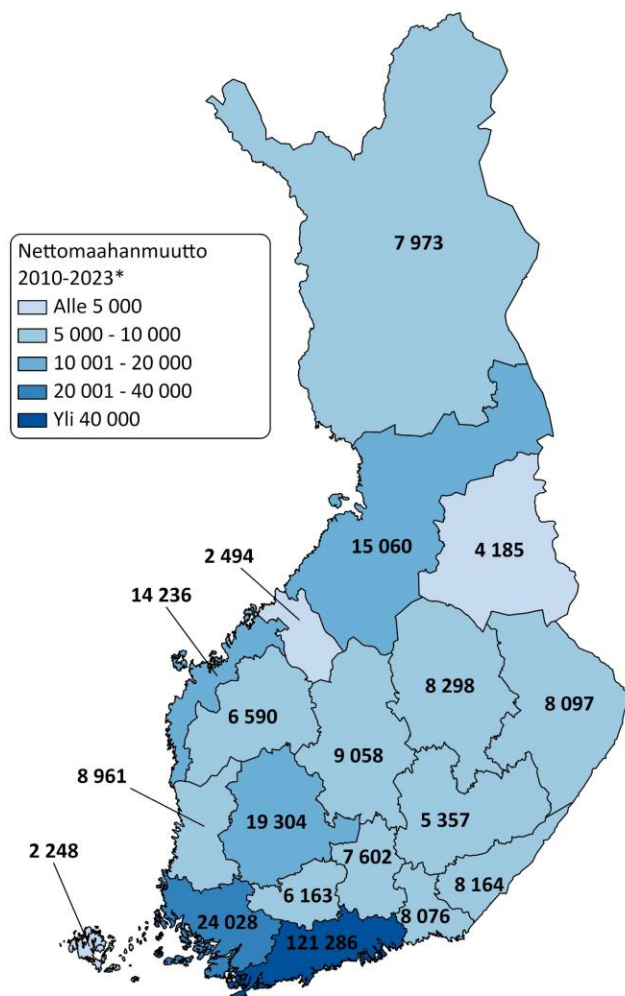
- Suomi on saanut kansainvälisestä muutto-
liikkeestä **muuttovoittoa jokaisena vuotena**
vuosien 2010-2023 välisenä aikana.
- Suomi on saanut yhteensä **287 180** henkilöä
muuttovoittoa ulkomailta vuosina 2010-2023*
eli **keskimäärin 20 513 henkilöä vuodessa**.
- **Suomen nettomaahanmuutto oli vuonna
2023 ennakkotietojen mukaan suurempaa
kuin kertaakaan tilastohistoriassa (1945
alkaen).**
- Vuoden 2023 maahanmuuton ja netto-
maahanmuuton kasvuun on vaikuttanut työ-
ja koulutusperäisen maahanmuuton
lisäntyminen erityisesti Kaakkois-Aasiasta ja
ukrainalaisten kotikuntavalinnat kevästä
2023 alkaen.

NETTOMAAHANMUUTON SUUNTAUTUMINEN LÄHTÖALUEITTAIN KOKO MAASSA 2010-2023*

- Suomen nettomaahanmuuttoa on tarkasteltu muuttojen suuntautumisen mukaan Pohjoismaiden, EU-maiden ja muun maailman välillä vuosina 2010-2023*.
- **Suomen nettomaahanmuutosta noin 80 prosenttia tuli Pohjoismaiden ja EU-maiden ulkopuolelta ja 20 prosenttia EU-maista tai Pohjoismaista.**
- Suomi sai vähäistä muuttovoittoa muista Pohjoismaista (+307), mutta sai merkittävää muuttovoittoa EU-maista (+58 211) ja muista maailman maista (+286 873).
- **Viime vuosien aikana erityisesti Pohjoismaiden ja EU-maiden ulkopuolelta tulleiden muuttovoittojen määrä on kasvanut voimakkaasti.**

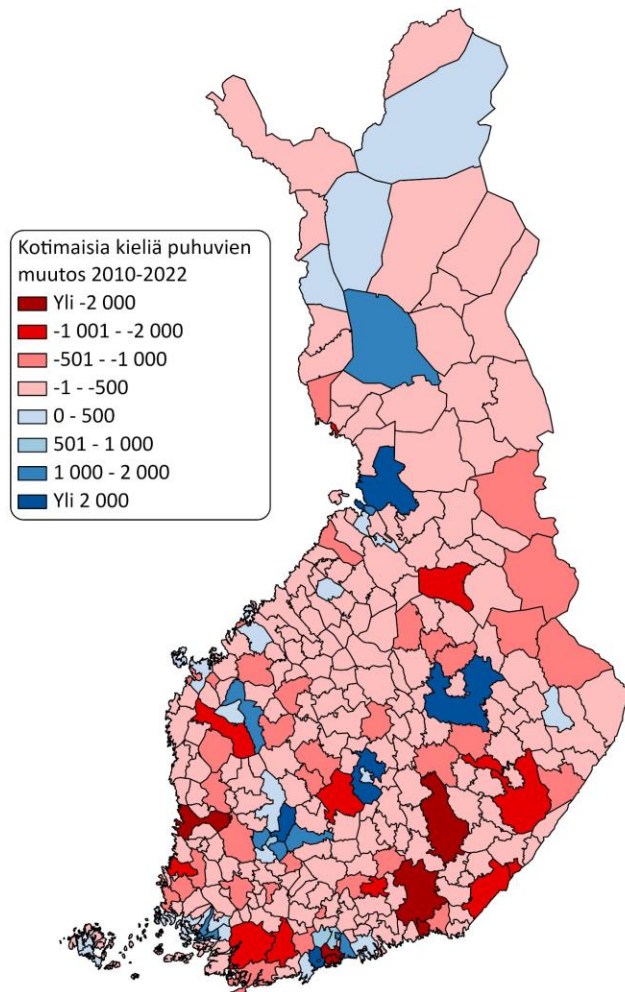
NETTOMAAHANMUUTTO ALUEITTAIN JA VIERASKIELISTEN JATKOMUUTOT SUOMESSA 2010-2022/2023*

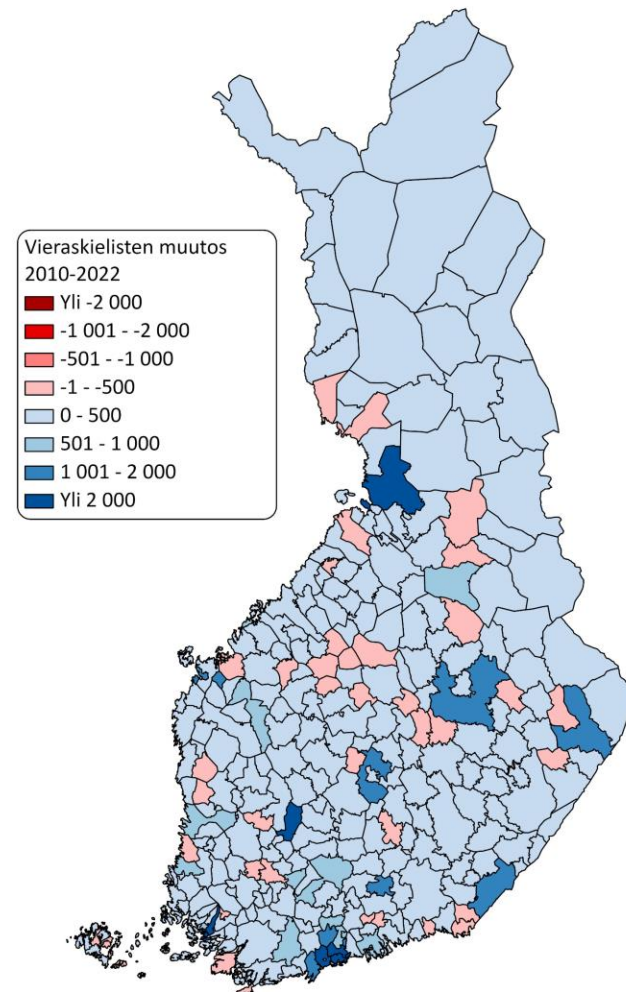
- Ensimmäisessä kartassa kuvataan nettomaahanmuuton määrää maakunnittain vuosina 2010-2023*.
- Nettomaahanmuutto oli positiivinen kaikissa maakunnissa koko ajanjakson ajan.
- **Satakunta sai ulkomailta muuttovoittoa yhteensä 8 961 henkilöä, joka oli määrällisesti seitsemänneksi eniten kaikkien maakuntien joukossa.**
- Toisessa kartassa kuvataan vieraskielisten jatko-muuttoja maakunnittain Suomessa.
- **Muuttovoittoa vieraskielisten jatko-muutoista saivat vain Uusimaa ja Varsinais-Suomi.**
- Satakunta kärsi vieraskielisistä yhteensä 1 550 henkilöä muuttotappiota vuosina 2010-2022.

KOTIMAISTA PUHUVIEN JA VIERASKIELISTEN VÄESTÖNMUUTOS KUNNITTAIN VUOSINA 2018-2022

Kotimaista kieltä puhuvat

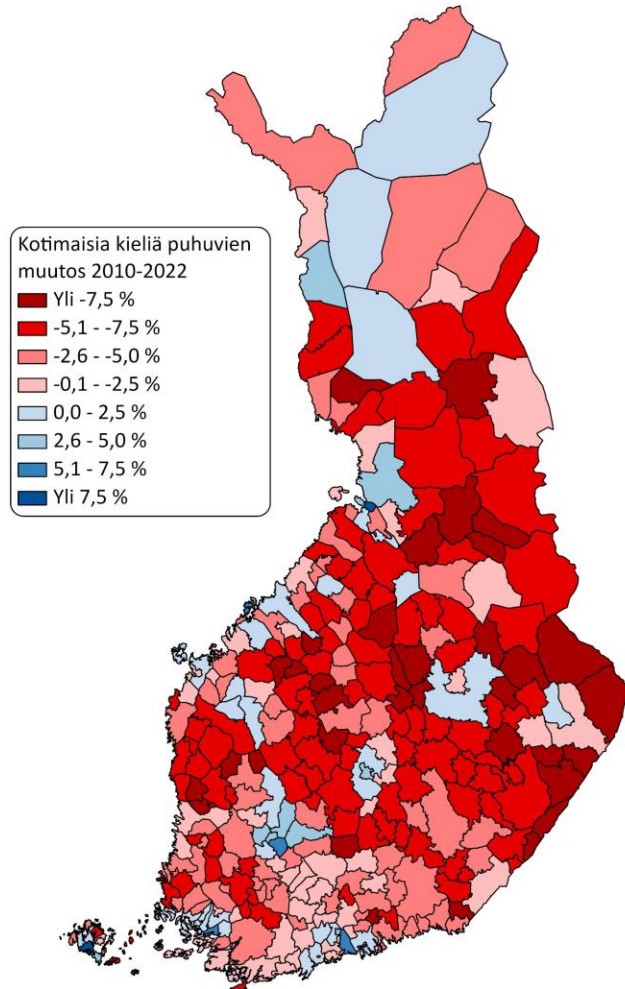
Vieraskieliset

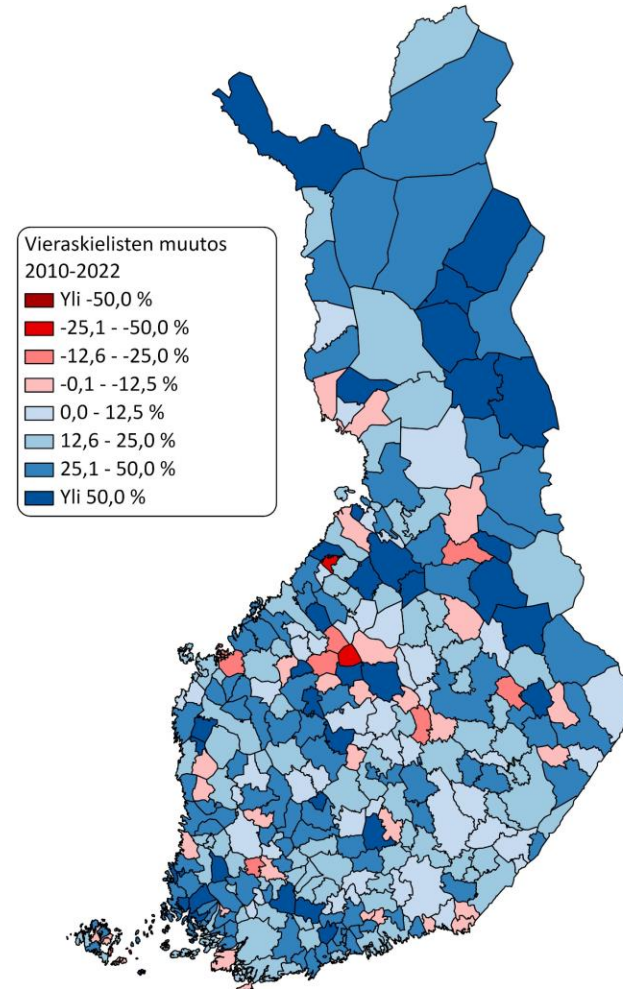
- Kartoissa kuvataan kotimaista kieltä puhuvien ja vieraskielisten määrällistä kehitystä vuosina 2018-2022.
- **Kotimaista kieltä puhuvien määrä aleni noin 58 200 henkilöllä ja vieraskielisten määrä kasvoi yhteensä noin 104 200 henkilöllä vuosina 2018-2022.**
- Kotimaista kieltä puhuvien määrä kasvoi vain joka kuudennessa kunnassa (46/309 kuntaa). Kotimaista kieltä puhuvien määrä kasvoi määrällisesti eniten Tampereella (+8 409), Oulussa (+5 778) ja Jyväskylässä (+3 012) sekä väheni eniten Kouvolassa (-3 966), Helsingissä (-3 873) ja Vantaalla (-2 498).
- Vieraskielisten määrä kasvoi noin 85 prosentissa kuntia (261/309). Vieraskielisten määrä lisääntyi eniten pääkaupunkiseudulla eli Helsingissä (+19 859), Espoossa (+18 645) ja Vantaalla (+17 151).

KOTIMAISIA KIELIÄ PUHUVIEN JA VIERASKIELISTEN SUHTEELLINEN VÄESTÖNMUUTOS KUNNITTAIN VUOSINA 2018-2022

Kotimaisia kieliä puhuvat

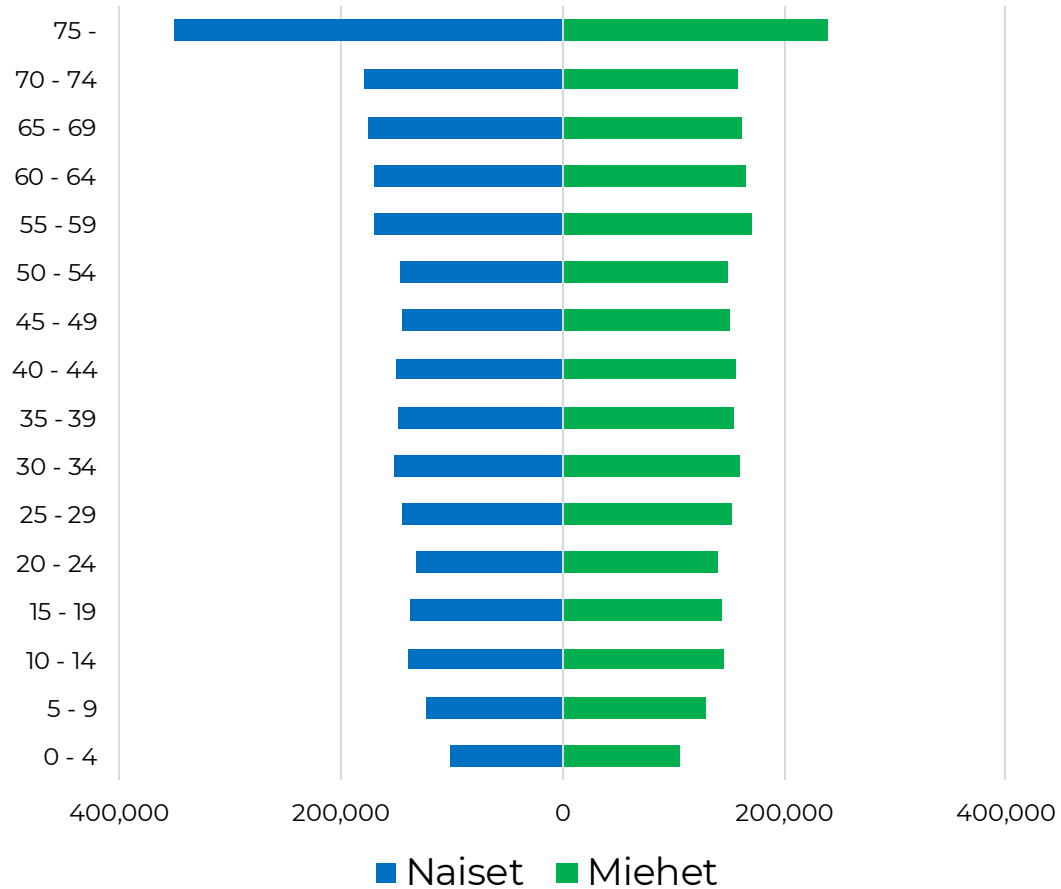
Vieraskieliset

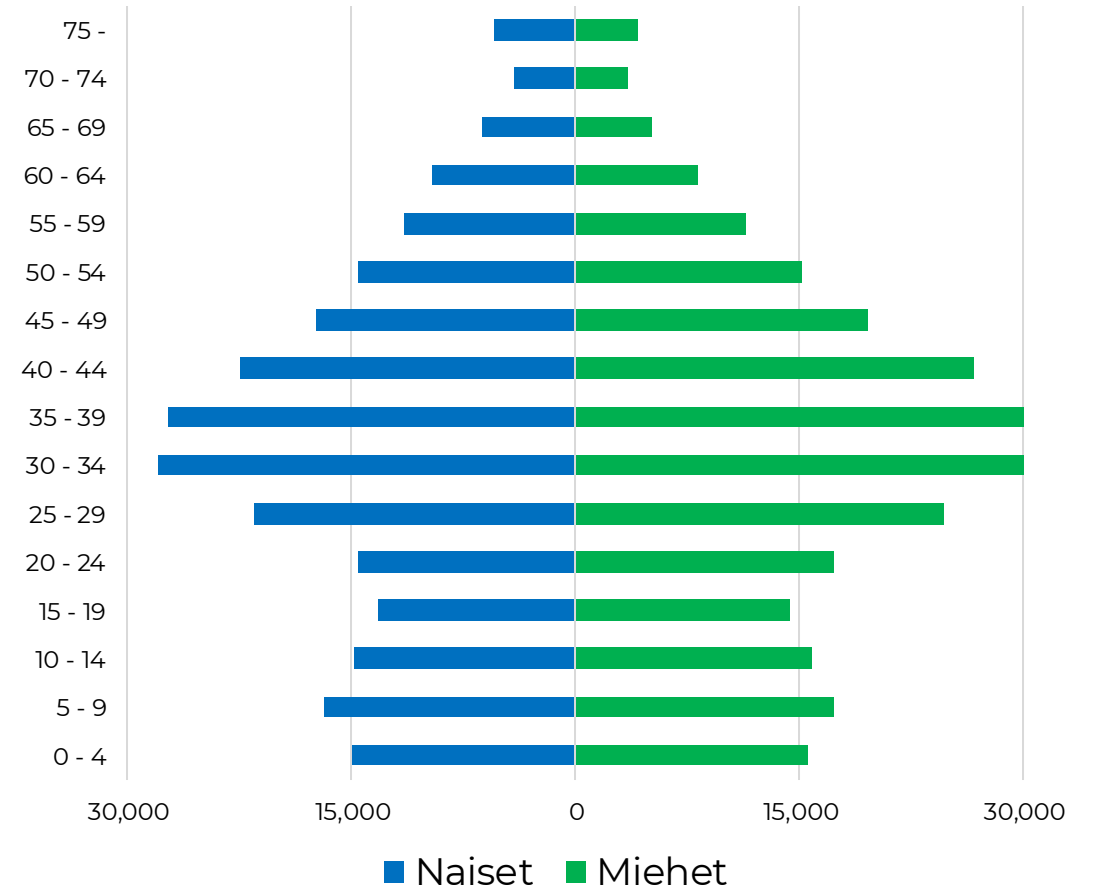
- **Kotimaista kieltä puhuvien määrä aleni 1,1 prosenttia ja vieraskielisten määrä kasvoi 26,6 prosentilla koko maassa vuosina 2018-2022.**
- Kotimaista kieltä puhuvien määrä kasvoi yli 15 000 asukkaan kunnista suhteellisesti eniten Kempeleellä (+7,5 %), Sipoossa (+6,3 %) ja Kaarinassa (+6,1 %) sekä väheni eniten Imatralla (-7,6 %), Kemissä (-7,5 %) ja Jämsässä (-6,5 %).
- Vieraskielisten määrä kasvoi yli 15 000 asukkaan kunnista suhteellisesti eniten Kuusamossa (+73,7 %), Nurmijärvellä (+60,1 %) ja Kajaanissa (+47,3 %) sekä aleni eniten Kotkassa (-2,5 %), Kontiolahdessa (-2,0 %) ja Kemissä (-1,8 %).

VÄESTÖPYRAMIDIT KIELIRYHMITTÄIN 2022

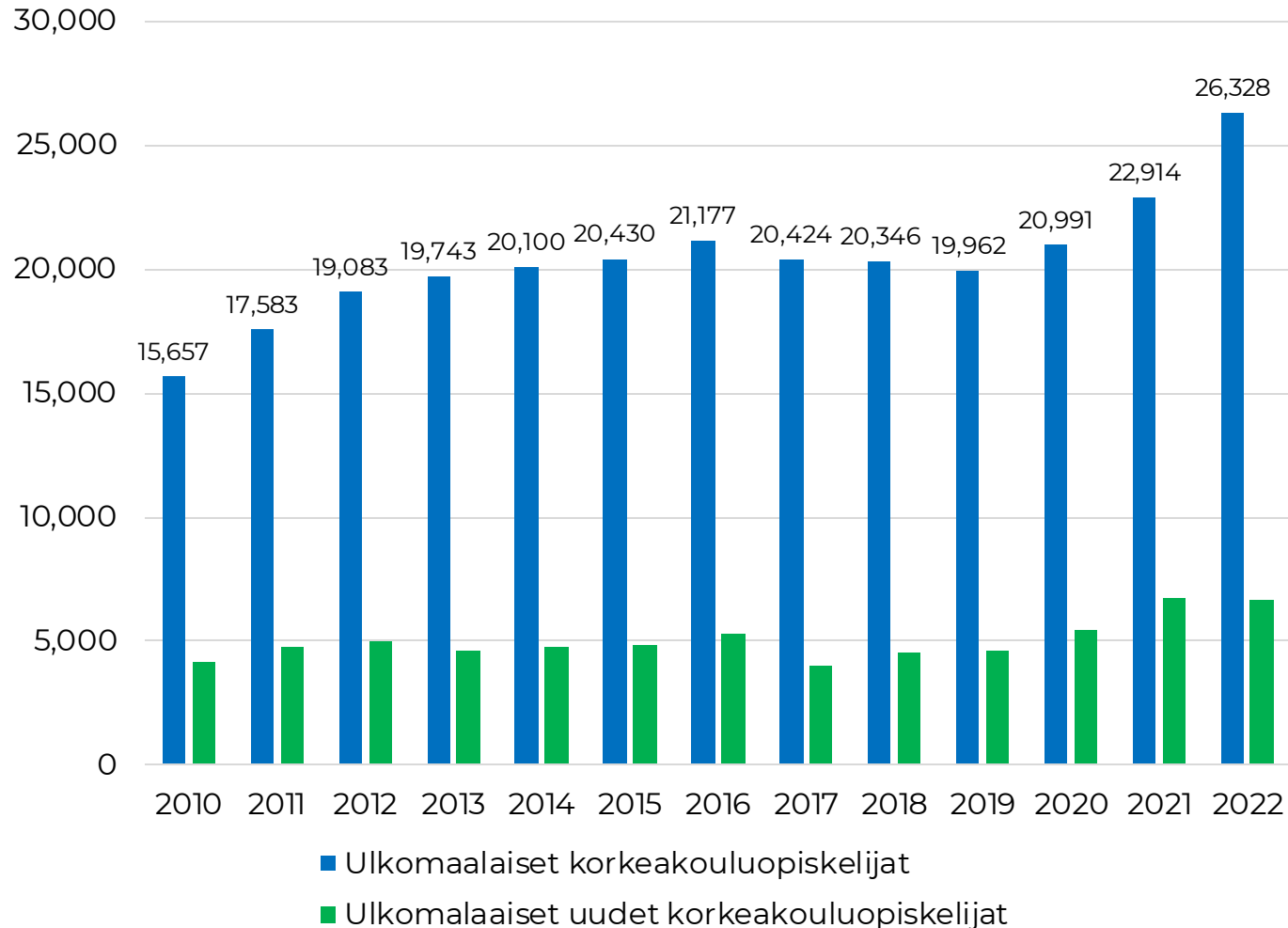
Suomalaistaustainen väestö

Ulkomaalaistaustainen väestö

ULKOMAALAISET KORKEAKOULUJEN TUTKINTO-OPIKSELIJAT JA UUDET OPIKSELIJAT 2010-2022

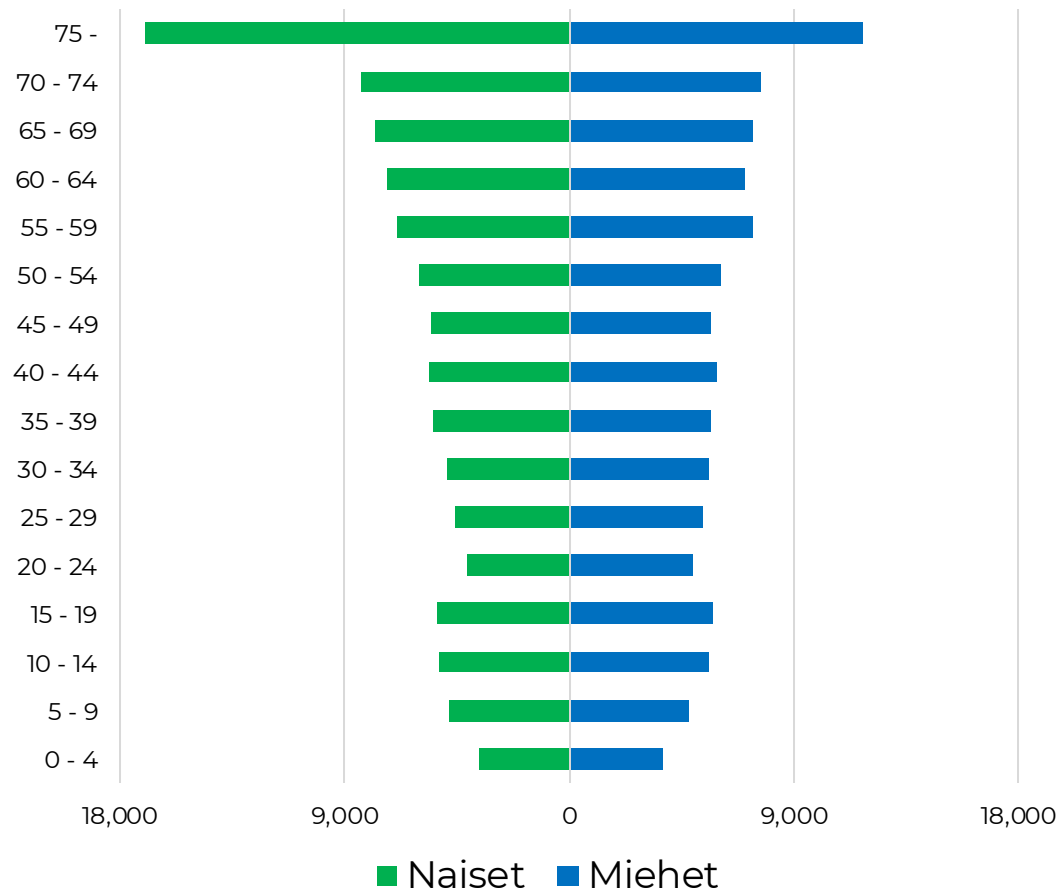

- Graafissa kuvataan korkeakoulujen ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden ja uusien ulkomaalaisten opiskelijoiden määrää vuosittain vuosina 2010-2022.
- **Korkeakoulujen ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden ja uusien opiskelijoiden määrä kasvoi lähes 70 prosentilla vuosien 2010-2022 aikana.**
- Tutkinto-opiskelijoiden määrä kasvoi noin 10 700 opiskelijalla ja uusien opiskelijoiden noin 2 500 opiskelijalla.
- Kasvu on ollut nopeaa etenkin vuosien 2021-2022 aikana, jolloin ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä kasvoi yhteensä noin 3 400 opiskelijalla.

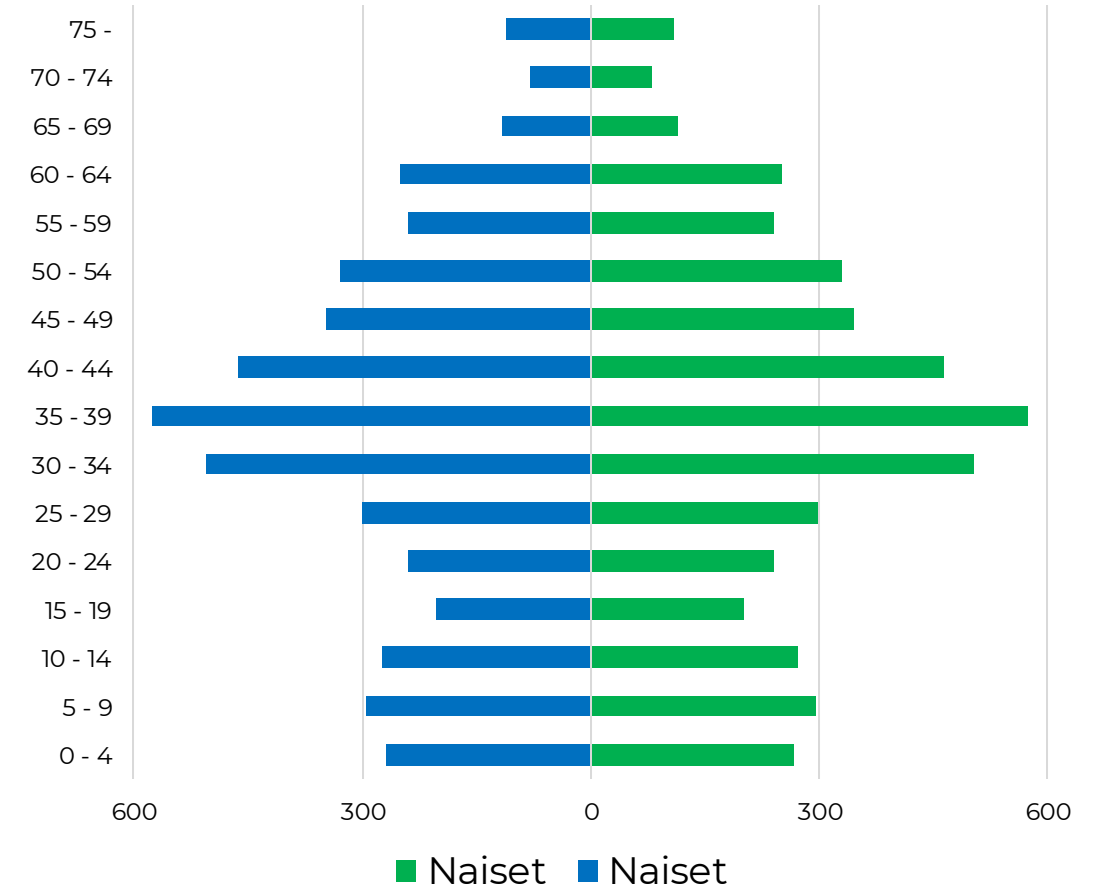
2. Satakunnan maahanmuuttovirrat ja vieraskielisten toteutunut kehitys

SATAKUNNAN VÄESTÖPYRAMIDI SUOMALAIS- JA ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSALTA 2020

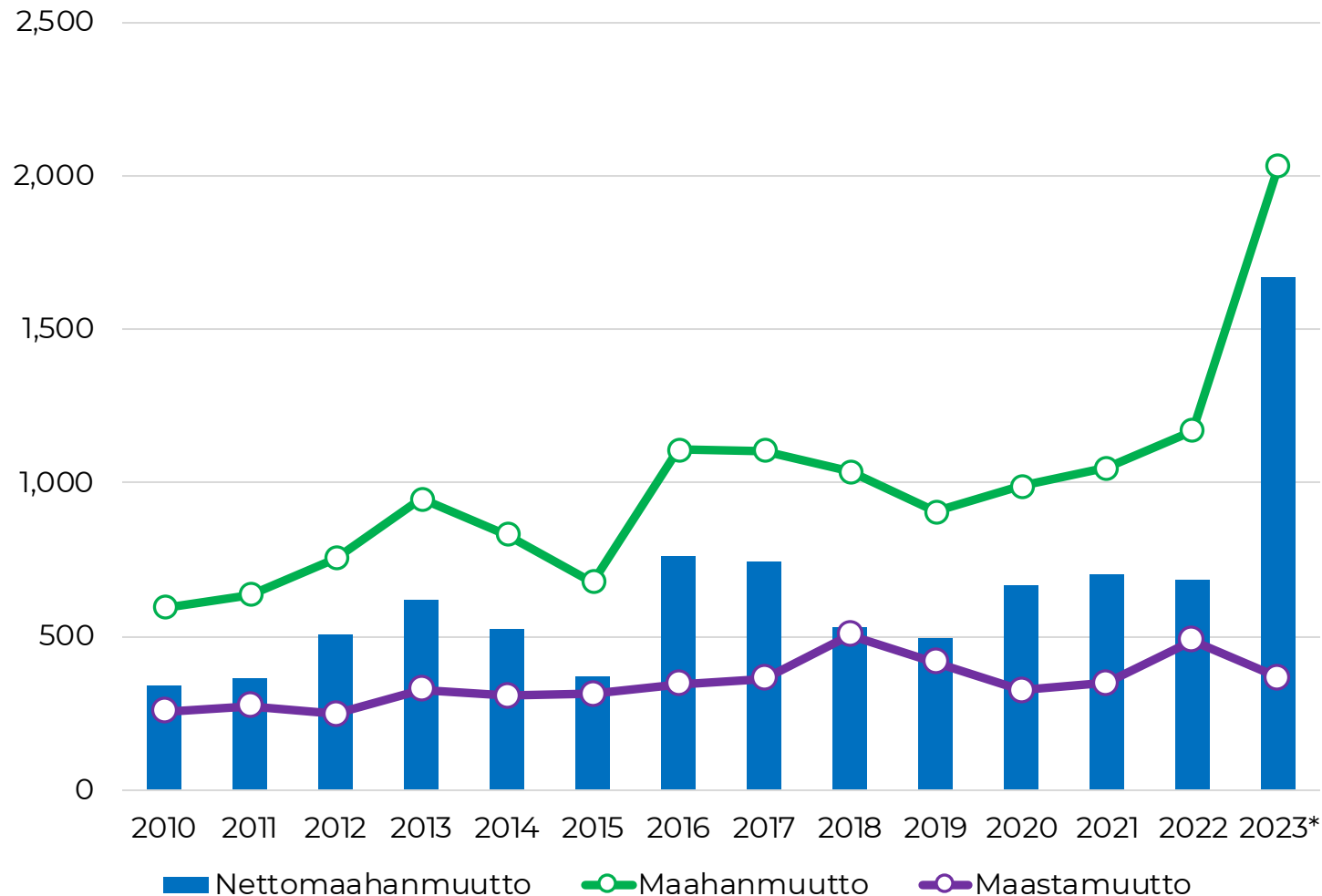
Suomalaistaustainen väestö

Ulkomaalaistaustainen väestö

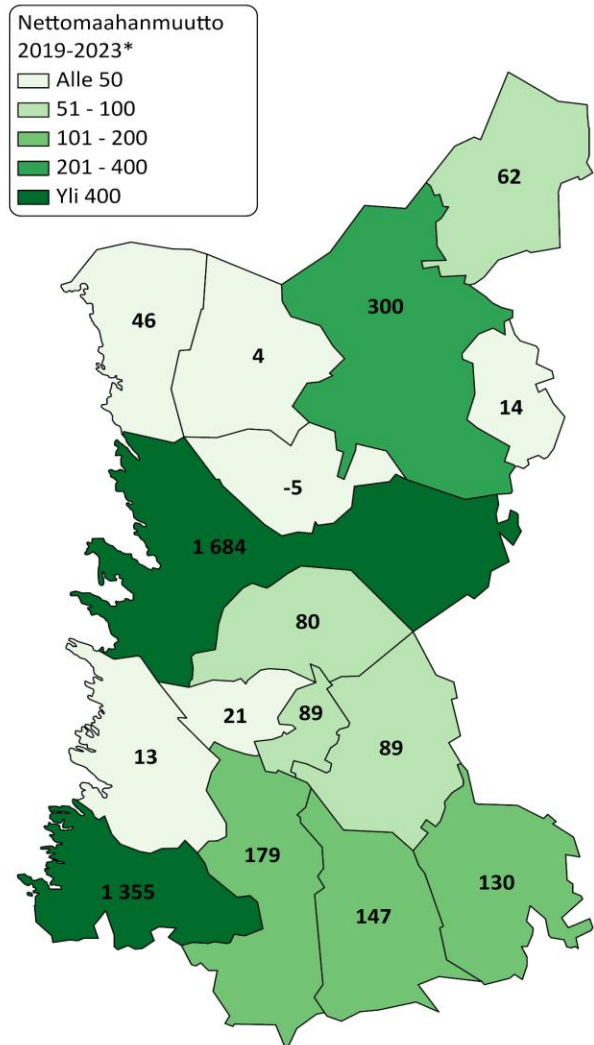

SATAKUNNAN MAAHAN-, MAASTA- JA NETTOMUUTTO VUOSINA 2010-2023*

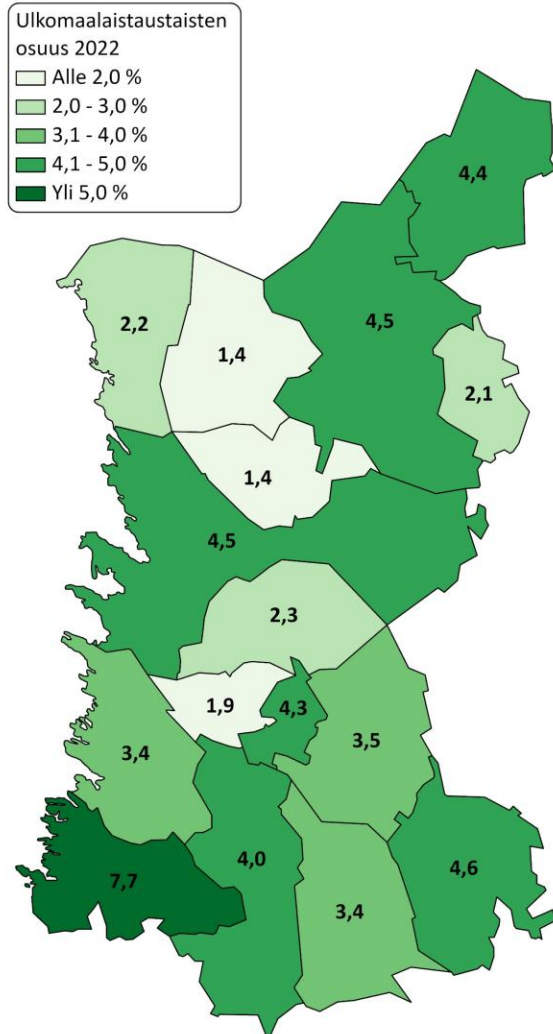
- Satakuntaan muutti ulkomailta yhteensä 13 829 henkilöä eli keskimäärin 988 henkilöä vuodessa vuosina 2010-2023*.
- Satakunnasta muutti ulkomaille yhteensä 4 868 henkilöä eli keskimäärin 348 henkilöä vuodessa vuosina 2010-2023*.
- **Satakunta sai ulkomailta muuttovoittoa yhteensä noin 9 000 henkilöä vuosien 2010-2023* aikana eli keskimäärin 640 henkilöä vuodessa.**
- **Satakunnan muuttovoitot ulkomailta yli kolminkertaistuivat ajanjakson aikana.**
- Vuoden 2023 kasvupiikki perustuu koulutus- ja työ-peräisen maahanmuuton kasvuun sekä ukrainalaisten kotikunta-valintoihin.

SATAKUNNAN KUNTIEN NETTOMAAHANMUUTTO VUOSINA 2019-2023*

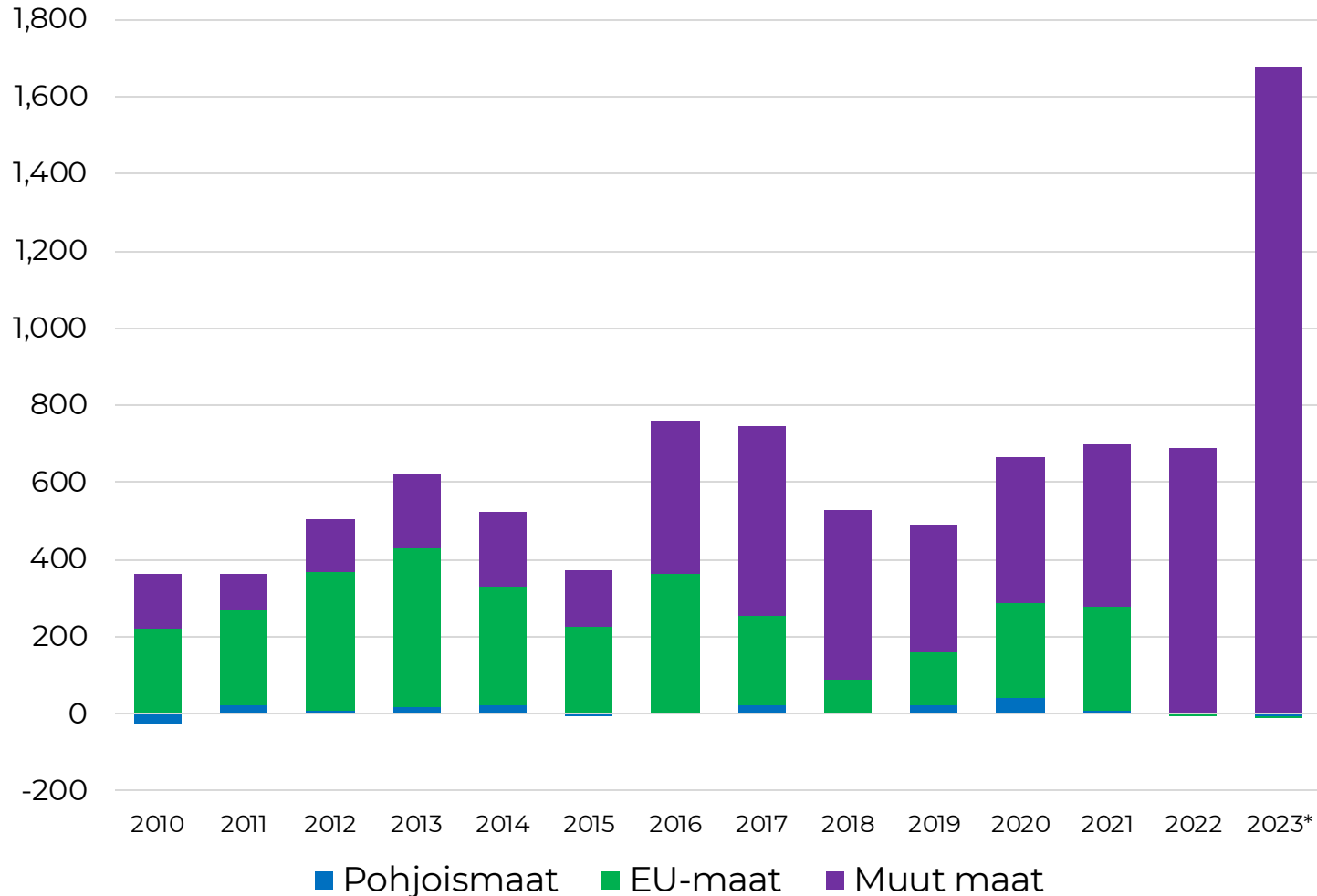
- Satakunta sai ulkomailta muuttovoittoa yhteensä noin 4 200 henkilöä vuosien 2019-2023 välisenä aikana.
- Satakunnan kaikki kunnat saivat muuttovoittoa ulkomailta lukuun ottamatta Pomarkkia (-5 henkilöä).
- Satakunnan kunnista määrällisesti eniten muuttovoittoa ulkomailta saivat Pori (+1 684 henkilöä), Rauma (+1 355), Kankaanpää (+300), Eura (+179) ja Säskylä (+147).
- Asukaslukuun suhteutettuna (1 000 asukkaaseen) eniten muuttovoittoa saivat Rauma (+7,0 promillea), Karvia (+5,4), Kankaanpää (+4,7), Säskylä (+4,5) ja Pori (+4,0).

SATAKUNNAN KUNTIEN ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSUUS (%) VÄESTÖSTÄ 2022

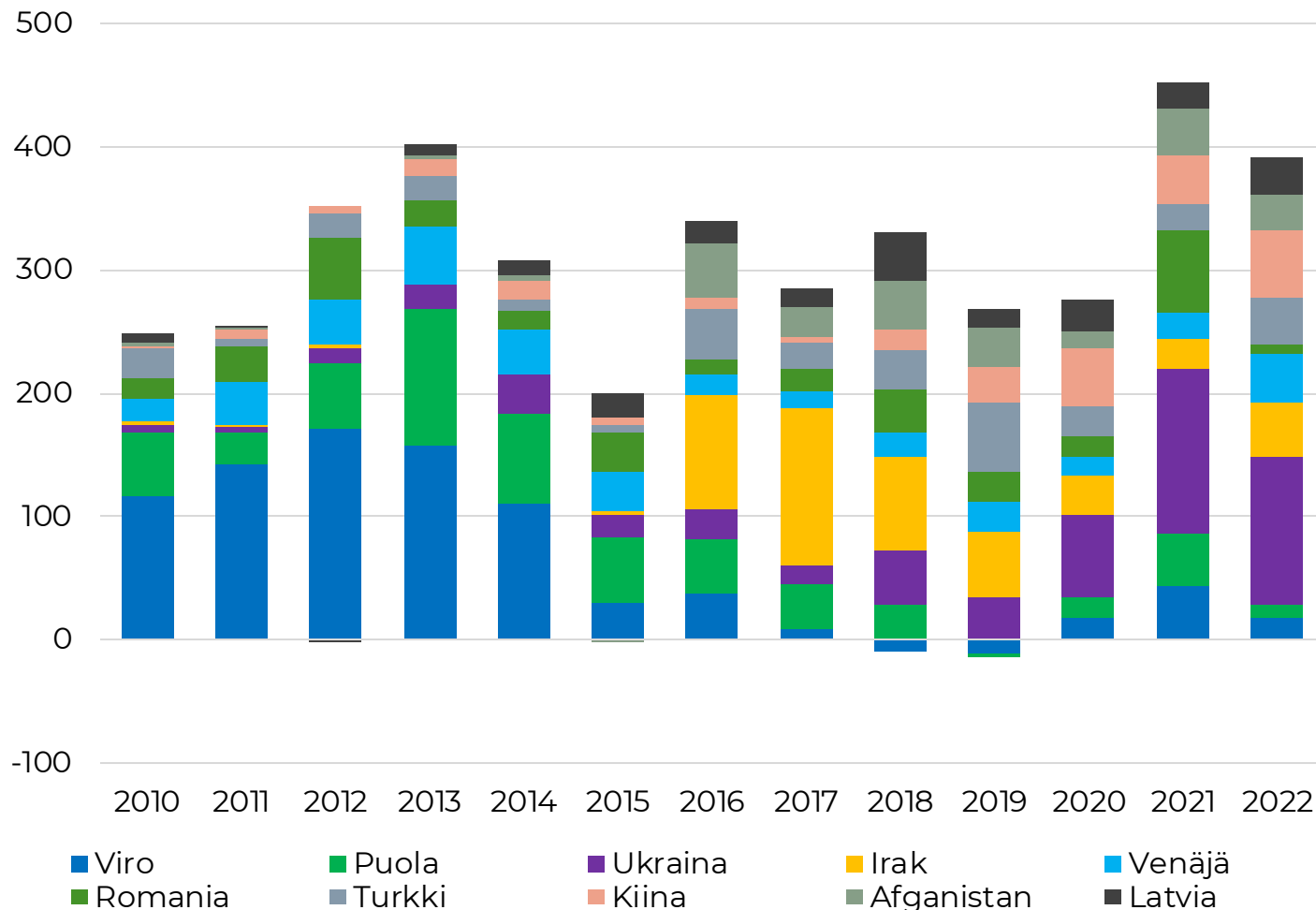
- Satakunnassa oli yhteensä 9 864 ulkomaalaistaustaista eli 4,6 prosenttia koko väestöstä vuonna 2022. Koko maassa ulkomaalaistaustaisten osuus oli 9,1 prosenttia.
- Ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Raumalla (7,7 %), Huittisissa (4,6 %), Porissa (4,5 %), Kankaan-päessä (4,5 %) ja Karviällä (4,4 %).
- Satakunnan kuntien välillä oli melko suuret alueelliset erot: vaihteluväli oli Rauman 7,7 prosentista Pomarkun ja Siikaisten 1,4 prosenttiin.
- Kaikkien Satakunnan kuntien ulkomaalaistaustaisten osuus oli alhaisempi kuin koko maan arvo.

SATAKUNNAN NETTOMAAHANMUUTTO LÄHTÖALUEITTAIN VUOSINA 2010-2023*

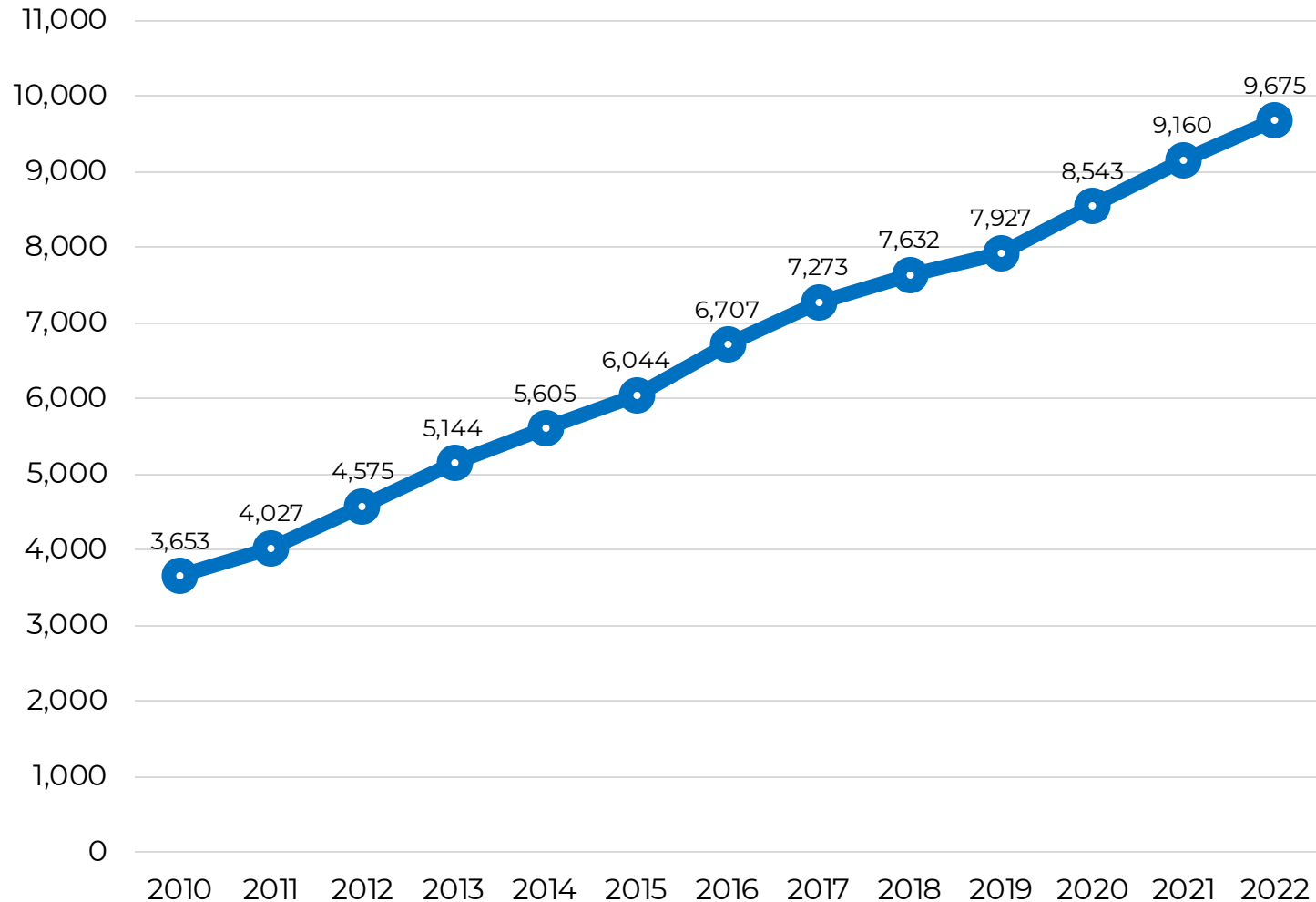
- Satakunta sai muuttovoittoa yhteensä noin 9 000 henkilöä Pohjoismaista, EU-maista ja muista maista vuosina 2010-2023*.
- Satakunnan muuttovoitosta lähes kaksi kolmasosaa (64,0 %) tuli Pohjoismaiden ja EU-maiden ulkopuolelta. Muuttovoitot muusta maailmasta, etenkin Kaakkois-Aasiasta, kasvoi erittäin voimakkaasti viime vuosien aikana.
- Satakunnan muuttovoitosta hieman yli kolmasosa (34,5 %) tuli muista EU-maista pois lukien Ruotsi ja Tanska. Muuttovoitot muista EU-maista ovat alentuneet ja kääntyneet muuttotappioiksi viime vuosien aikana.
- Satakunta sai lisäksi vähäistä muuttovoittoa muista Pohjoismaista (1,5 %) vuosina 2010-2023.

SATAKUNNAN NETTOMAAHANMUUTON SUURIMMAT LÄHTÖMAAT VUOSINA 2010-2020

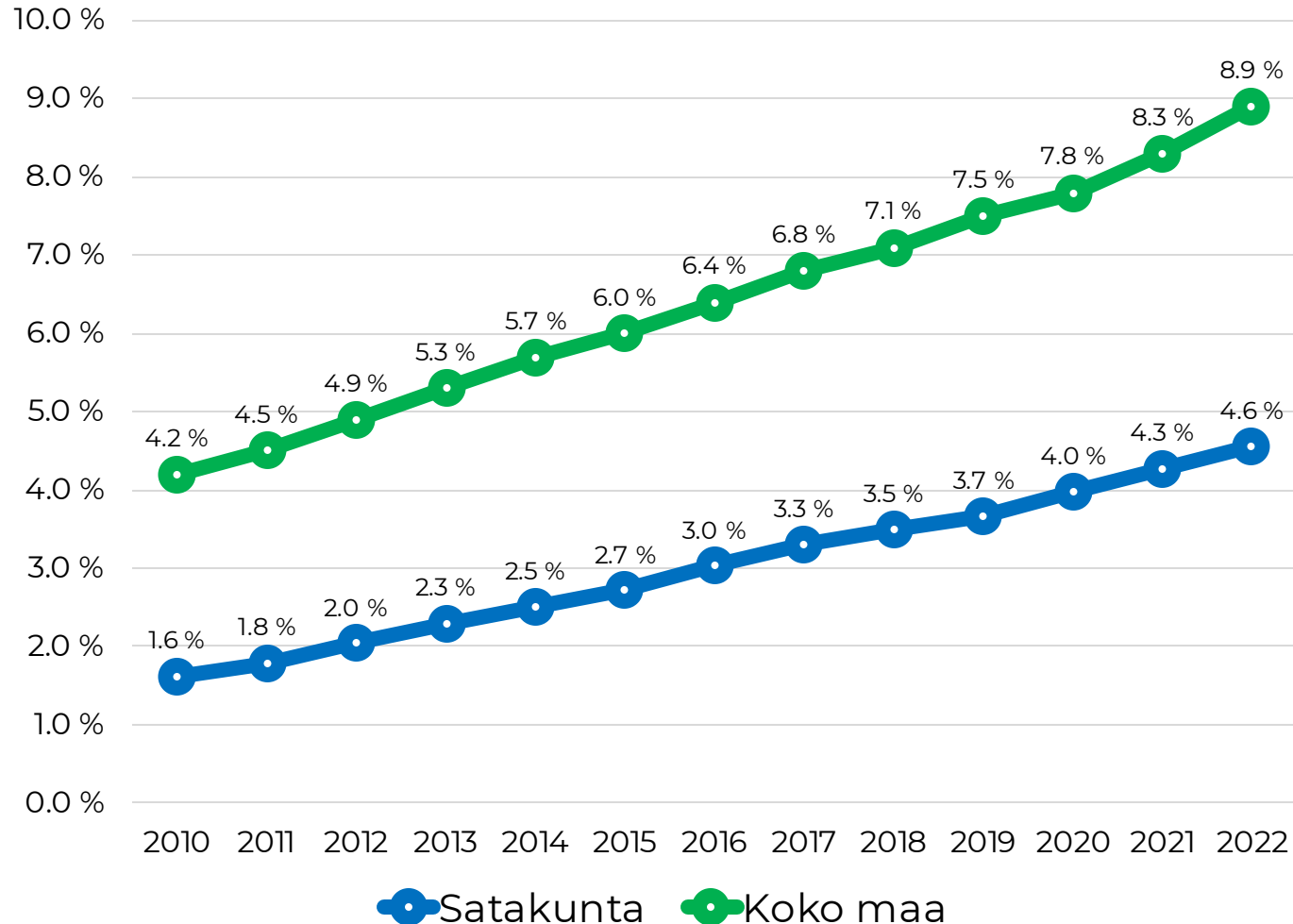
- **Satakunta sai määrällisesti eniten muuttovoittoa Virosta (+830), Puolasta (+547), Ukrainasta (+534), Irakista (+459), Venäjältä (+355), Romaniasta (+346), Turkista (+317), Kiinasta (+256), Afganistanista (+228) ja Latviasta (+218) vuosina 2010-2022.**
- Satakunnan Virosta saadut muuttovoitot painottuivat 2010-luvun alkupuolelle, jonka jälkeen muuttovoitot ovat alentuneet tai jopa kääntyneet muuttotappioiksi.
- **2020-luvun aikana Satakunta on saanut eniten muuttovoittoa Ukrainasta (+321), Kiinasta (+142), Irakista (+101), Romaniasta (+92) ja Turkista (+83).**

VIERASKIELISTEN MÄÄRÄN KEHITYS SATAKUNNASSA VUOSINA 2010-2022

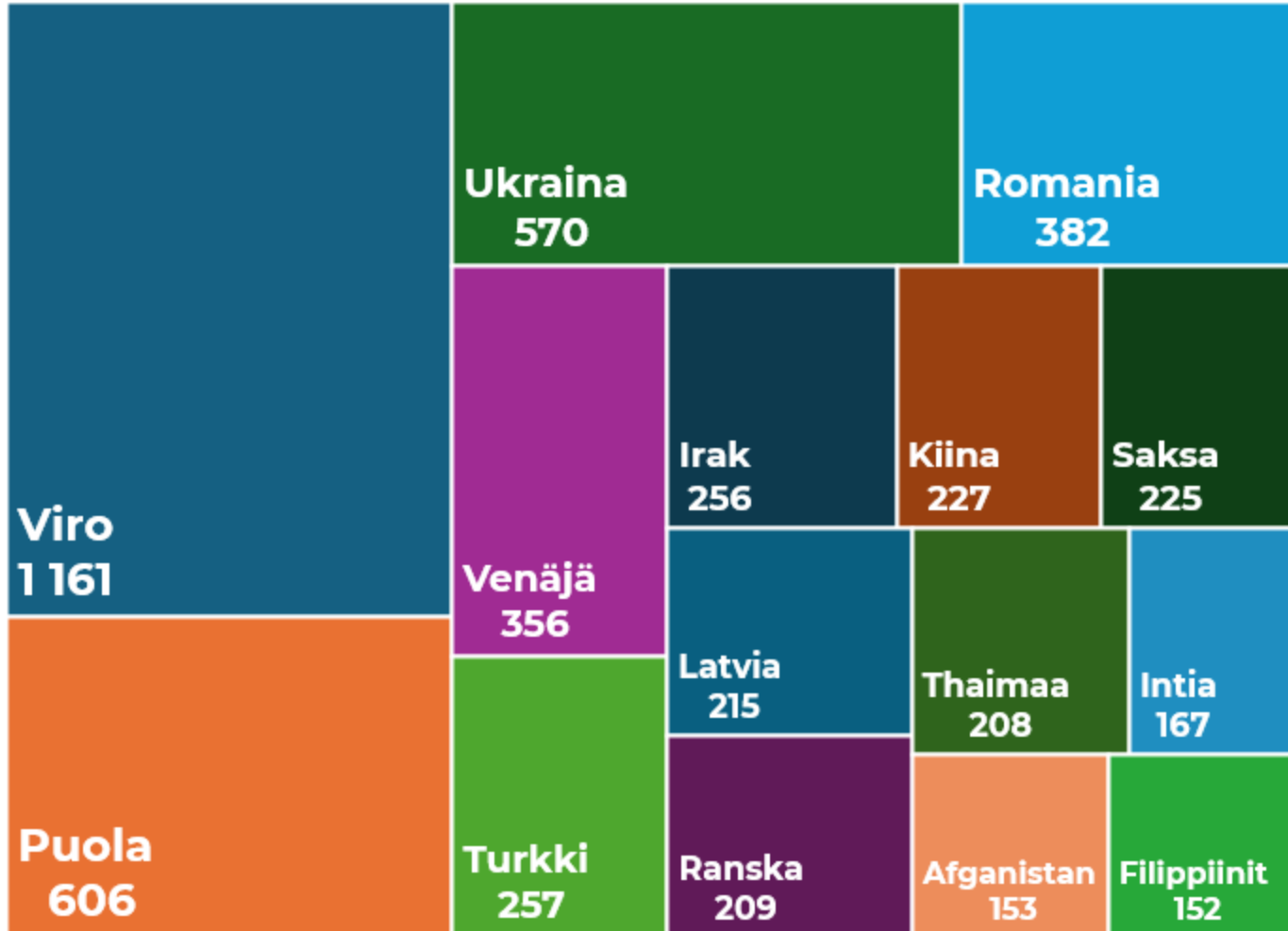
- **Satakunnassa asui yhteensä 9 675 vieraskielistä henkilöä vuonna 2022 eli muita kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia.**
- Satakunnan vieraskielisten henkilöiden määrät ovat kasvaneet tasaisesti vuosien 2010-2022 aikana.
- Satakunnan vieraskielisten määrä kasvoi yhteensä 6 022 henkilöllä vuosina 2010-2022 eli keskimäärin 463 henkilöllä vuodessa.
- **Vieraskielisen määrä yli 2,6-kertaistui vuosina 2010-2022.**
- **Vieraskielisten määrä kasvoi väestöpohjaan suhteutettuna Satakunnassa eniten kaikista maakunnista vuosina 2010-2022.**

VIERASKIELISTEN OSUUDEN (%) KEHITYS SATAKUNNASSA VUOSINA 2010-2022

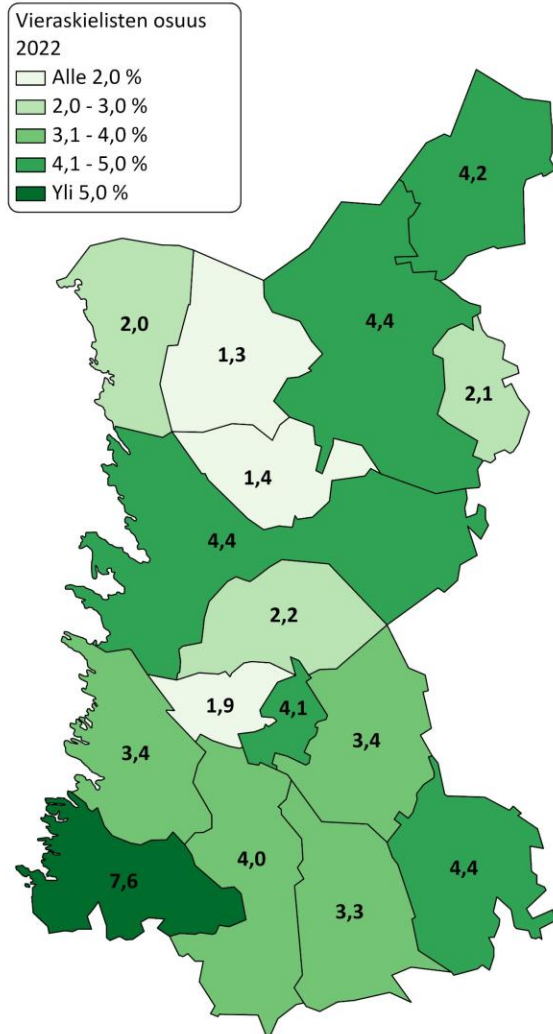
- Satakunnassa vieraskielisten osuus oli 4,6 prosenttia vuonna 2022.
- Satakunnan vieraskielisten osuus jäi selvästi alhaisemmaksi kuin keskimäärin koko maassa (8,9 %).
- **Satakunnan vieraskielisten osuus on kasvanut 1,6 prosentista (2010) 4,6 prosenttiin (2022) vuosina 2010-2022. Kasvu on ollut ripeää koko ajanjakson ajan lähtötaso huomioiden.**
- Satakunnan vieraskielisten osuus kasvoi yhteensä 3,0 prosenttiyksiköllä vuosina 2010-2022.
- Kasvu jäi kuitenkin hitaammaksi kuin koko maassa, jossa vieraskielisten osuus kasvoi keskimäärin 4,7 prosenttiyksiköllä vuosina 2010-2022.

SUURIMMAT ULKOMAAN KANSALAISTEN RYHMÄT SATAKUNNASSA VUONNA 2022

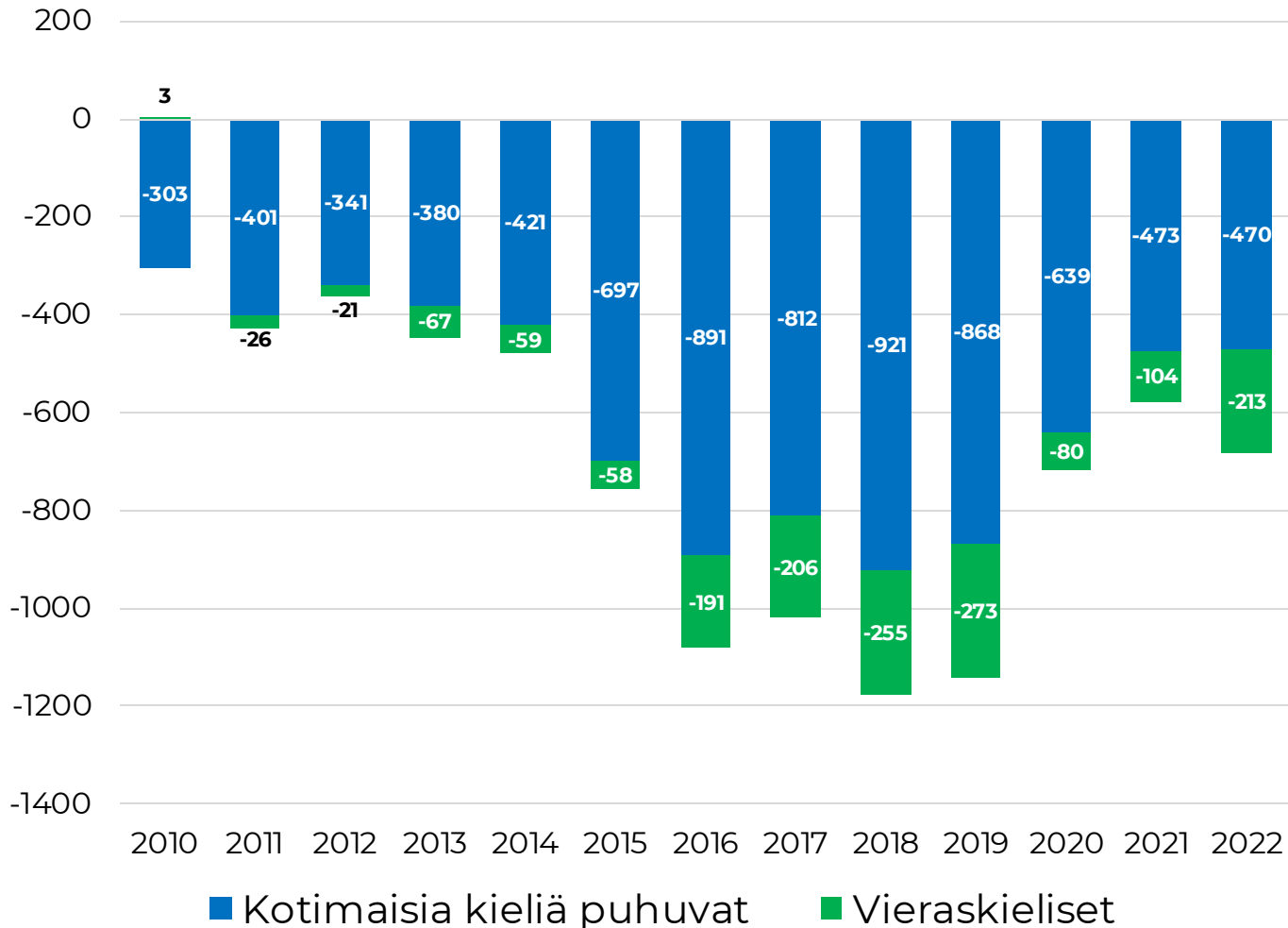
- Viereisessä puukartassa on kuvattu Satakunnan suurimmat ulkomaan kansalaisten ryhmät vuonna 2022.
- Satakunnassa oli yhteensä 7 722 ulkomaan kansalaista vuoden 2022 lopussa.
- **Satakunnan suurimmat ulkomaan kansalaisten ryhmät olivat virolaiset, puolalaiset, ukrainalaiset, romanialaiset ja venäläiset vuonna 2022.**
- Satakunnan ulkomaan kansalaisista oli kotoisin Euroopasta noin 70 prosenttia, Aasiasta 23 prosenttia ja muista maanosista 7 prosenttia.

SATAKUNNAN KUNTIEN VIERASKIELISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ VUONNA 2022

- Satakunnassa oli yhteensä 9 675 vieraskielistä henkilöä eli 4,6 prosenttia koko väestöstä vuonna 2022. Koko maassa oli yhteensä noin 496 000 vieraskielistä (8,9 %).
- Satakunnassa vieraskielisten osuus väestöstä oli korkein Raumalla (7,6 %), Kankaanpäässä (4,4 %), Huittisissa (4,4 %), Porissa (4,4 %) ja Karviassa (4,2 %).
- Satakunnassa vieraskielisten väestöosuus vaihteli Rauman 7,6 prosentista Siikaisten 1,3 prosenttiin.
- Vieraskielisten osuus jäi Satakunnan kaikissa kunnissa alhaisemmaksi kuin koko maan keskiarvo.

SATAKUNNAN KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO KIELIRYHMITTÄIN 2010-2022

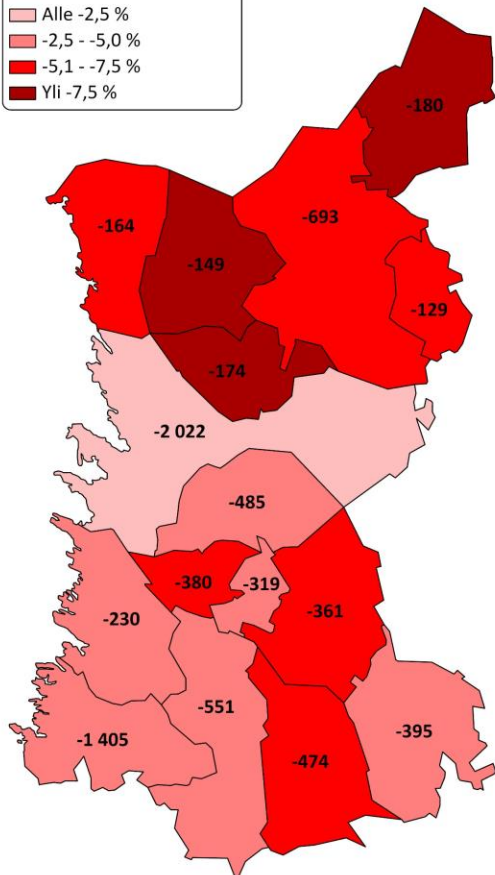
- Satakunta kärsi maan sisäisestä muutto-
liikkeestä 9 167 henkilöä muuttotappiota
vuosien 2010-2022 välisenä aikana.
- **Satakunta kärsi muuttotappiota sekä
kotimaisia kieliä puhuvista että vieras-
kielisistä: kotimaisia kieliä puhuvista
tappio oli 7 617 henkilöä ja vieraskielisistä
1 550 henkilöä vuosina 2010-2022.**
- Satakunnan muuttotappiot kotimaisia kieliä
puhuvista kasvoivat 2010-luvun loppu-
puoliskolla, mutta ovat alentuneet 2020-
luvun aikana. Vieraskielisten muuttotappiot
olivat alhaiset 2010-luvun alkupuoliskolla,
mutta ovat sen jälkeen kasvaneet noin 200 –
250 henkilöön vuodessa.
- Satakunnan vieraskielisten muutot
suuntautuivat etenkin Uudellemaalle ja
vähäisemmässä määrin Turun ja Tampereen
seuduille.

KOTIMAISTA PUHUVIEN JA VIERASKIELISTEN VÄESTÖNMUUTOS KUNNITTAIN 2018-2022

Kotimaisia kieliä puhuvat

Kotimaista kieltä puhuvien muutos 2018-2022

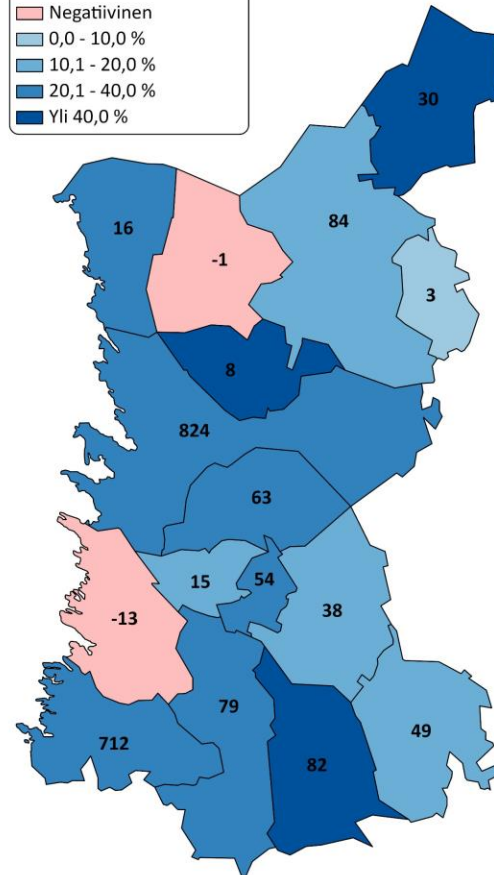
- Alle -2,5 %
- 2,5 - -5,0 %
- 5,1 - -7,5 %
- Yli -7,5 %

Vieraskieliset

Vieraskielisten muutos 2018-2022

- Negatiivinen
- 0,0 - 10,0 %
- 10,1 - 20,0 %
- 20,1 - 40,0 %
- Yli 40,0 %

- Kotimaista kieltä puhuvien määrä aleni 8 111 henkilöllä (-3,8 %) ja vieraskielisten määrä kasvoi 2 043 (+26,8 %) henkilöllä Satakunnassa vuosina 2018-2022.**
- Kotimaista kieltä puhuvien määrä aleni kaikissa satakuntalaisissa kunnissa ja vieraskielisten määrä kasvoi kaikissa muissa kunnissa paitsi Eurajoella ja Siikaisissa.**
- Kotimaista kieltä puhuvien määrä väheni määrällisesti eniten Porissa (-2 022), Raumalla (-1 405) ja Kankaanpäässä (-693) sekä suhteellisesti eniten Siikaisissa (-10,3 %), Pomarkussa (-8,2 %) ja Karviassa (-7,7 %).
- Vieraskielisten määrät kasvoivat määrällisesti eniten Porissa (+824), Raumalla (+712) ja Kankaanpäässä (+84) sekä suhteellisesti eniten Säskylässä (+63,6 %), Karviassa (+46,2 %) ja Pomarkussa (+42,1 %).

VIERASKIELISTEN MAAN SISÄINEN MUUTTOLIIKE MAAKUNTIEN VÄLILLÄ 2010-2022

Nettomuutto 2010-2022	Uudeltamaalta	Varsinais-Suomesta	Satakunnasta	Kanta-Hämeestä	Pirkanmaalta	Päijät-Hämeestä	Kymenlaaksosta	Etelä-Karjalasta	Etelä-Savosta	Pohjois-Savosta	Pohjois-Karjalasta	Keski-Suomesta	Etelä-Pohjanmaalta	Pohjanmaalta	Keski-Pohjanmaalta	Pohjois-Pohjanmaalta	Kainuusta	Lapista	Ahvenanmaalta
Uusimaa	0	3 480	1 041	1 238	3 950	1 595	3 375	2 054	1 288	1 205	2 261	2 258	810	4 664	685	3 465	1 286	2 125	74
Varsinais-Suomi	-3 480	0	397	75	328	48	107	100	137	224	161	156	124	670	139	509	181	514	33
Satakunta	-1 041	-397	0	-37	-246	-8	15	7	7	22	4	-9	6	83	8	15	2	17	3
Kanta-Häme	-1 238	-75	37	0	91	-124	-8	52	13	34	41	37	57	106	18	69	20	88	1
Pirkanmaa	-3 950	-328	246	-91	0	85	97	169	110	190	202	182	213	447	112	442	157	307	-8
Päijät-Häme	-1 595	-48	8	124	-85	0	225	143	91	80	93	37	69	82	16	130	68	64	1
Kymenlaakso	-3 375	-107	-15	8	-97	-225	0	-6	-16	14	-6	6	24	97	-4	62	13	67	-2
Etelä-Karjala	-2 054	-100	-7	-52	-169	-143	6	0	71	-1	23	-52	28	15	-1	-3	21	4	0
Etelä-Savo	-1 288	-137	-7	-13	-110	-91	16	-71	0	-49	-12	-122	6	20	-16	19	16	-10	1
Pohjois-Savo	-1 205	-224	-22	-34	-190	-80	-14	1	49	0	69	-54	56	-25	3	35	74	37	-1
Pohjois-Karjala	-2 261	-161	-4	-41	-202	-93	6	-23	12	-69	0	-55	55	2	5	10	62	23	3
Keski-Suomi	-2 258	-156	9	-37	-182	-37	-6	52	122	54	55	0	64	69	27	108	42	52	-3
Etelä-Pohjanmaa	-810	-124	-6	-57	-213	-69	-24	-28	-6	-56	-55	-64	0	-43	-15	34	-10	-4	-2
Pohjanmaa	-4 664	-670	-83	-106	-447	-82	-97	-15	-20	25	-2	-69	43	0	-6	61	23	53	-14
Keski-Pohjanmaa	-685	-139	-8	-18	-112	-16	4	1	16	-3	-5	-27	15	6	0	-19	7	51	0
Pohjois-Pohjanmaa	-3 465	-509	-15	-69	-442	-130	-62	3	-19	-35	-10	-108	-34	-61	19	0	54	355	-7
Kainuu	-1 286	-181	-2	-20	-157	-68	-13	-21	-16	-74	-62	-42	10	-23	-7	-54	0	2	0
Lappi	-2 125	-514	-17	-88	-307	-64	-67	-4	10	-37	-23	-52	4	-53	-51	-355	-2	0	3
Ahvenanmaa	-74	-33	-3	-1	8	-1	2	0	-1	1	-3	3	2	14	0	7	0	-3	0

Lähde: Tilastokeskus, Muuttoliike- ja väestönmuutokset-tietokanta

3. Satakunnan maahanmuuton ja vieraskielisten ennakoitu kehitys vuosina 2022-2040

MITÄ MDI:N VÄESTÖENNUSTE PITÄÄ SISÄLLÄÄN?

Väestöennuste on

- » Laskelma tietyistä **toteutuneen kehityksen** olettamista
- » Kehityksen suunta
 - Olettamat perustuvat demografiaan, muuttoliikkeeseen, syntyvyyteen, kuolleisuuteen jne.
 - (Useimmat) olettamat ovat vakioita koko ennustejakson ajan.
 - Kuvaa kehitystä tilanteessa, jossa ”nykytila” jatkuu tulevaisuudessa – ”mihin mennään nykyisillä korteilla”

Väestöennuste ei ole

- » **Toteuma**, eikä sitä tule tulkita toteutmana.
- » **Suunnite**, eli ennuste ei sisällä tavoitteellisuutta yksittäisillä alueilla.
- » **Laskelma** asunto-, työ-, koulutus- ja muiden markkinoiden tai investointien jne. vaikutuksista
- » **Laskelma** monipaikkaisesta väestöstä, jossa vakituisen asuinpaikan lisäksi henkilöllä voi olla muita vapaa-aikaan tai työhön liittyviä paikkoja

MITEN ENNUSTE ON TOTEUTETTU?

- » **Ennusteessa mallinnetaan erikseen jokaisen kunnan väestönkehitystä sukupuolittain, ikäryhmittäin ja kieliryhmittäin.** → Ennusteessa väestö ikääntyy luonnollisesti: ennuste mallintaa alueittain väestön kuolleisuutta, syntyvyyttä ja muuttoliikettä.
- » **Ennusteessa on neljä skenaarioita.** Skenaarioissa on eroja (vain) maan sisäisen muuttoliikkeen ja maahanmuuton laskennassa. → **Skenaarioiden tarkoituksena on monipuolistaa kuvaa tulevasta kehityksestä** (skenaariot ovat vastaavat kuin vuonna 2022).

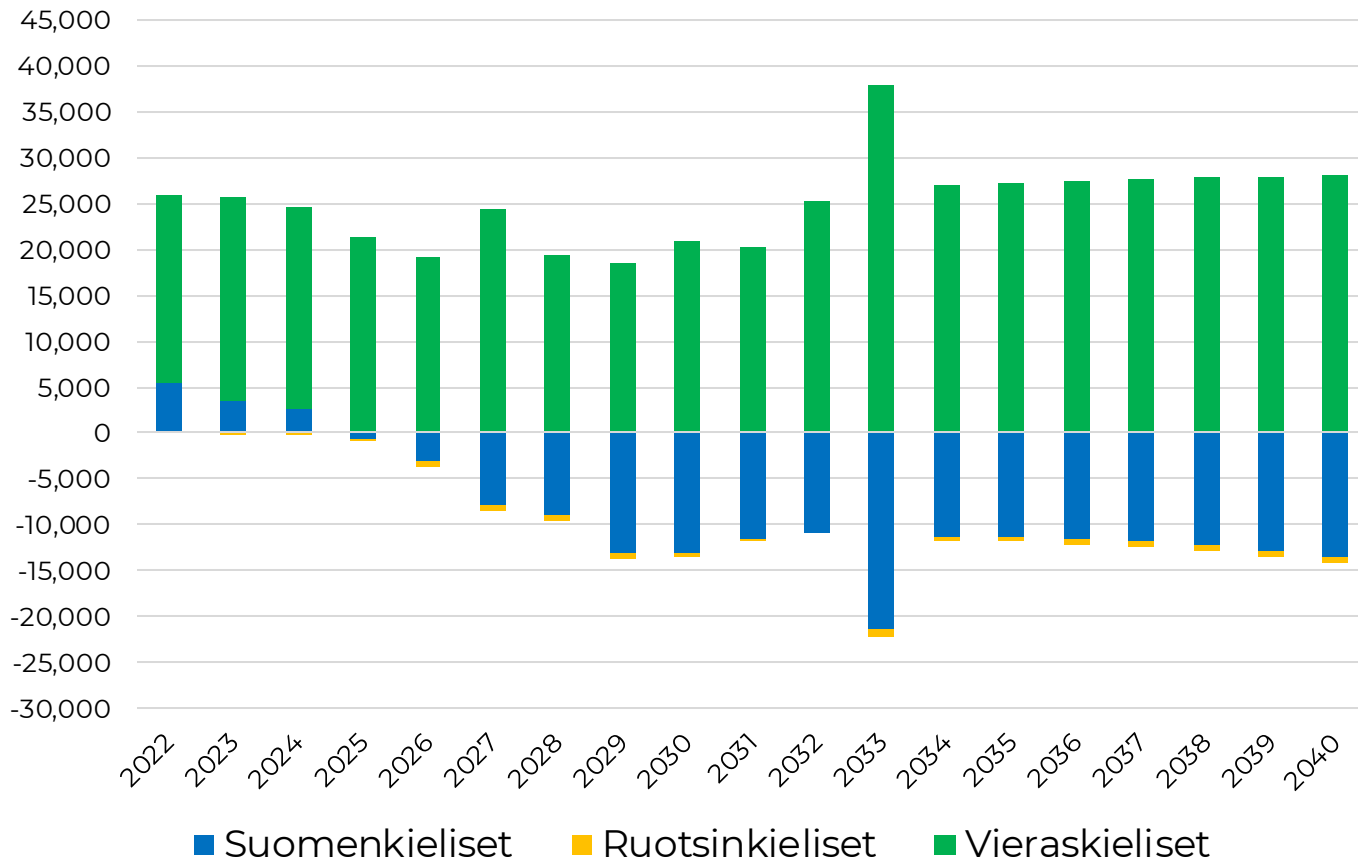
VÄESTÖNKEHITYKSEN OSATEKIJÄ	MDI:N ENNUSTE 2023	TILASTOKESKUKSEN VÄESTÖENNUSTE
SYNTYVYYS	Perustuu vuosiin 2017–2022. Oletus syntyvyyden dynaamisesta kasvusta.	Perustuu vuoteen 2019
KUOLLEISUUS	Perustuu vuosien 2010–2019 kuolleisuuteen	Perustuu vuosien 2010–2019 kuolleisuuteen
MUUTTOLIIKE MAAN SISÄLLÄ	Perusura-ennusteessa vuodet 2015–2022/2023	Perustuu vuosien 2014–2018 muuttoliikkeeseen
KANSAINVÄLINEN MUUTTOLIIKE	Perustuu vuosiin 2019–2022. Ukrainalaisten pakolaisten vaikutus poistettu.	Perustuu vuosiin 2010–2019
HUOMIOIDUT VÄESTÖNKEHITYKSEN VAIKUTTAVAT DEMOGRAFISET TEKIJÄT	Alue, sukupuoli, ikä, kieli	Alue, sukupuoli, ikä

TULEVAA VÄESTÖNKEHITYSTÄ MALLINNETAAN NELJÄLLÄ SKENAARIOLLA

VÄESTÖNKEHITYKSEN OSATEKIJÄ	PERUSURA	KAUPUNGISTUMINEN	HAJAUTUMINEN	KANSAINVÄLISTYVÄ SUOMI
YDINOLETTAMA	Maan sisäisen muuttoliike seuraa tulevaisuudessa pidemmän ajanjakson logiikkaa. Korona-pandemia muutti osin kaupungistumisen volyyymia, mutta korona-vuodet olivat myös osin poikkeusaikaa.	Korona-ajan muuttoliike oli täysin poikkeuksellista aikaa. Muuttoliike palautuu koronaa edeltävälle, keskittävälle uralle tulevaisuudessa.	Korona-ajan muuttoliike (huomioiden myös vuosi 2022) on uusi normaali. Muuttoliike jakaantuu aiempaa tasaisemmin maan sisällä.	Maan sisäisen muuttoliikkeen oletamat vastaavat perusuraa. Maahanmuutto tulee tulevaisuudessa olemaan aiempaa suurempaa.
Syntyvyys	Perustuu vuosiin 2017–2022. Oletus syntyvyyden maltillisesta kasvusta. Kieliryhmittäinen.	Sama kuin edellä	Sama kuin edellä	Sama kuin edellä
Kuolleisuus	Perustuu vuosien 2010–2019 kuolleisuuteen. Oletus eliniän kasvusta.	Sama kuin edellä	Sama kuin edellä	Sama kuin edellä
Muuttoliike maan sisällä	Perustuu vuosiin 2015–2022. Kieliryhmittäinen mallinnus	Perustuu vuosiin 2015–2019. Kieliryhmittäinen mallinnus	Perustuu vuosiin 2020–2022. Kieliryhmittäinen mallinnus	Perustuu vuosiin 2015–2022. Kieliryhmittäinen mallinnus (sama kuin perusura)
Kansainvälinen muuttoliike	Perustuu vuosiin 2019–2022. Kieliryhmittäinen	Sama kuin edellä	Sama kuin edellä	Perustuu vuoteen 2022. Ukrainalaisten pakolaisten vaikutus poistettu

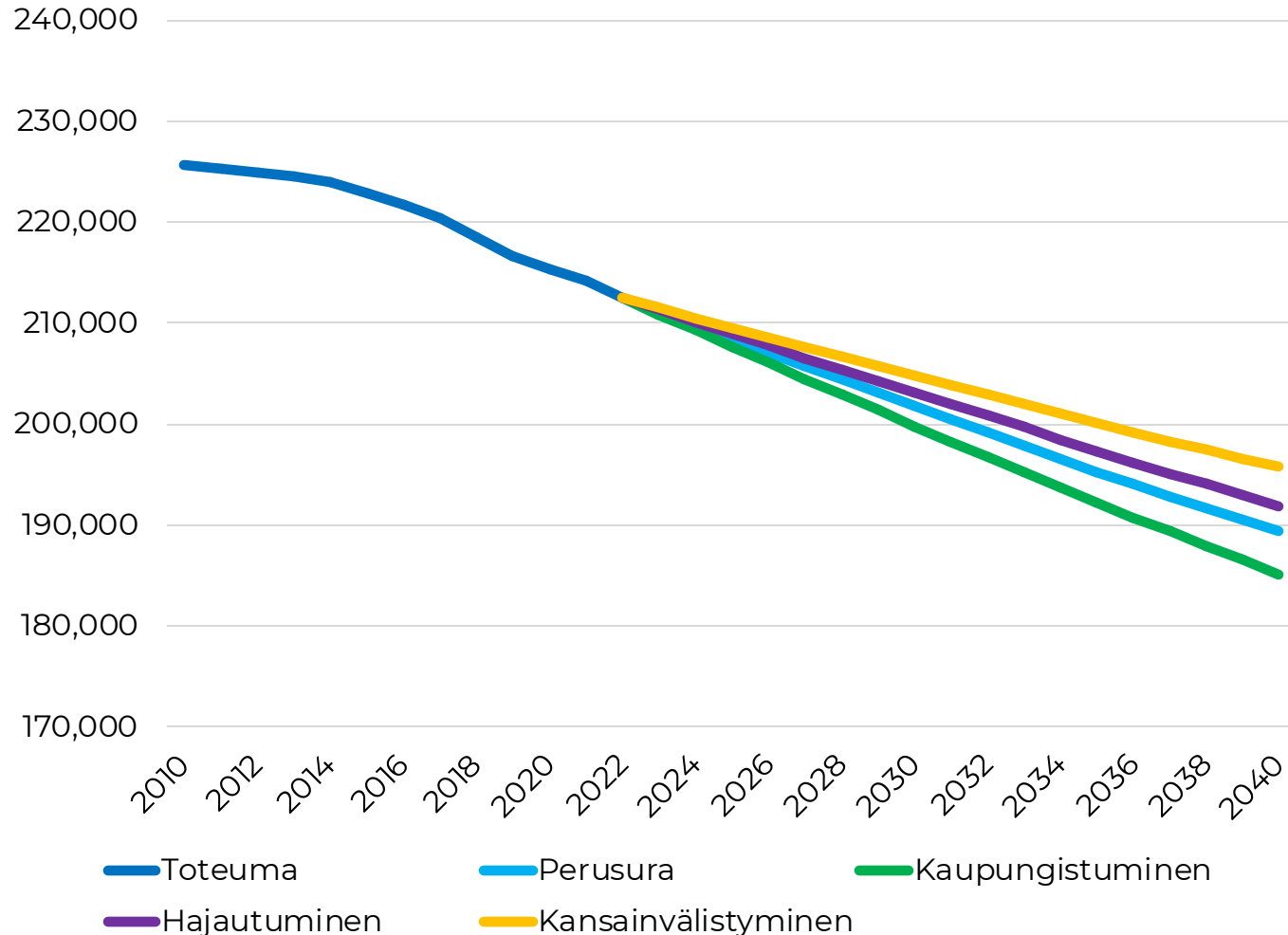
VÄESTÖNKEHITYS KIELIRYHMITTÄIN KOKO MAASSA VUOSINA 2022-2040

Vuosittainen väestönkehitys perusura-skenaariossa kieliryhmittäin 2022-2040

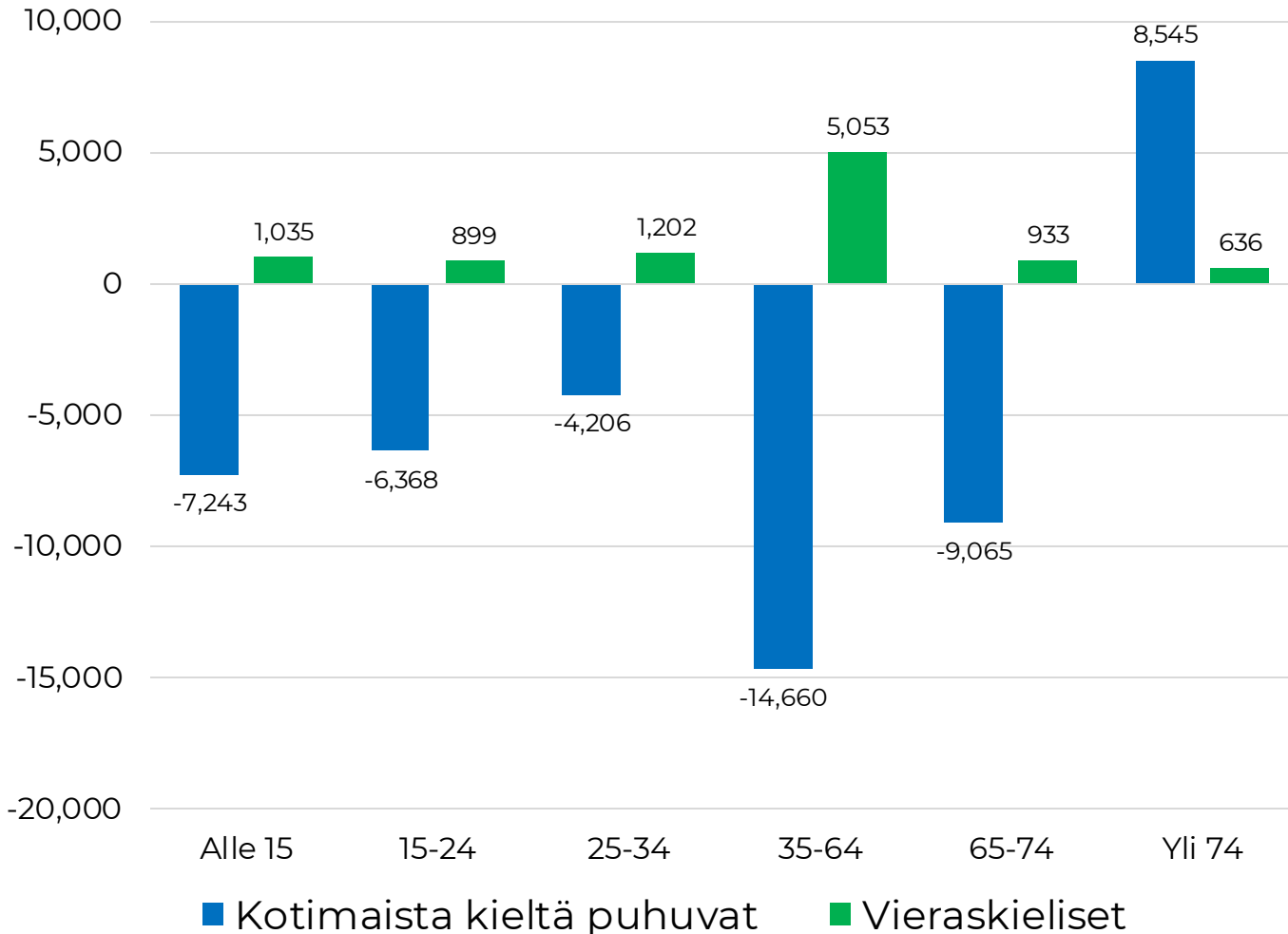
- Koko maan väestö kasvaisi MDI:n väestöennusteen perusuran skenaarion mukaan noin 267 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä.
- **Kotimaiset kieliryhmät supistuisivat ennusteen mukaan yhteensä noin 169 000 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Vieraskielinen väestö kasvaisi ennusteen mukaan noin 444 000 henkilöllä (ennuste ei huomioi kieltään vaihtavia henkilöitä) vuoteen 2040 mennessä.**
- Kotimaisissa kieliryhmissä supistuminen perustuu etenkin negatiiviseen luonnolliseen väestönlisäykseen. Tärkein selittävä tekijä on väestön ikääntyminen ja alentunut syntyvyys 2010-luvulla.
- Vieraskielisten kieliryhmässä kasvua selittää ensisijaisesti maahanmuutto, mutta myös positiivinen luonnollinen väestönlisäys, joka perustuu väestön nuoreen ikärakenteeseen sekä korkeampaan syntyvyyteen.

SATAKUNNAN VÄESTÖENNUSTE NELJÄLLÄ VAIHTOEHTOISELLA MALLILLA VUOTEEN 2040 MENNESSÄ

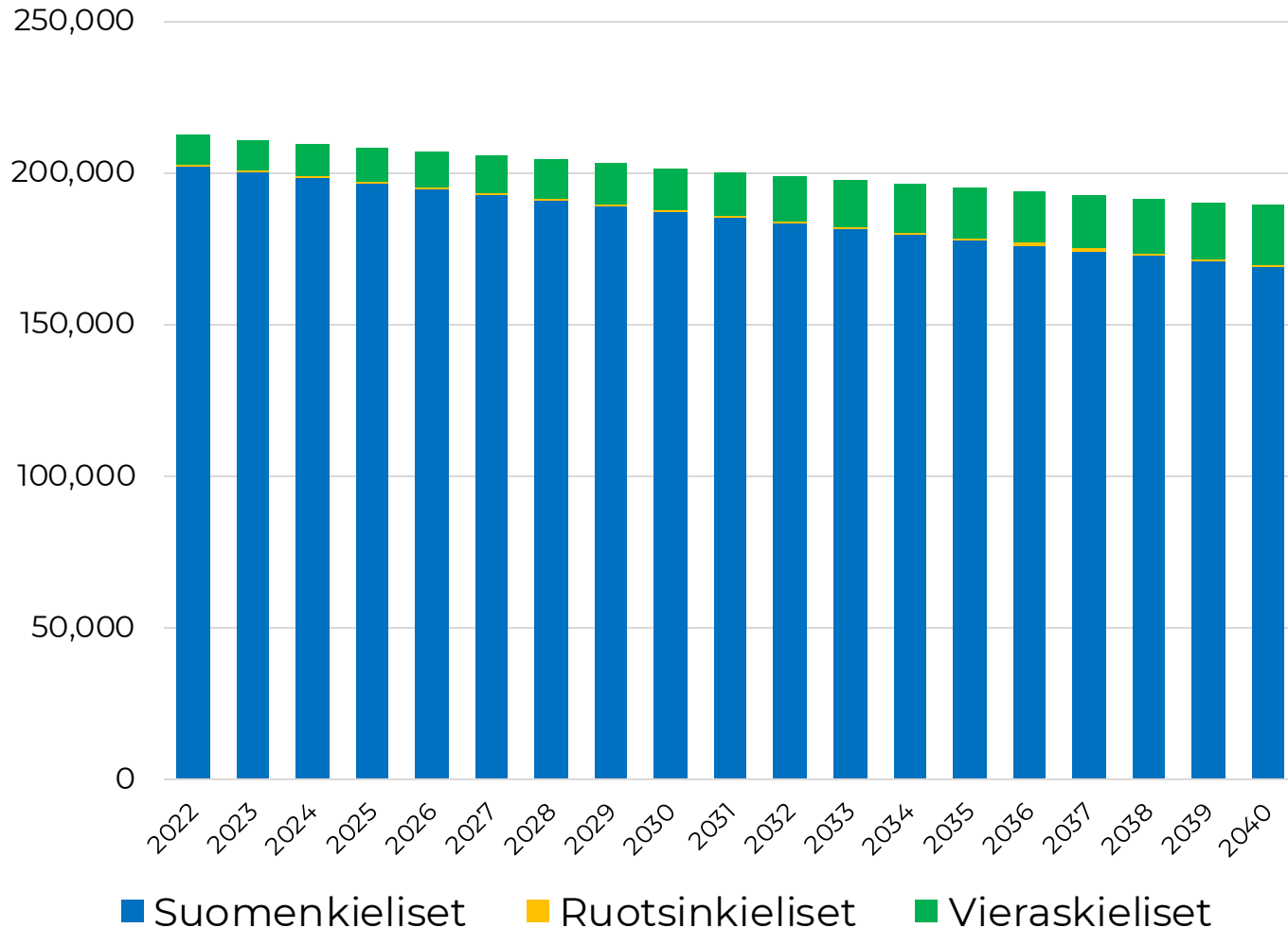
- **MDI:n perusuran ennusteessa** Satakunnan väestö vähenisi 23 238 henkilöllä eli 10,9 prosentilla vuoteen 2040 mennessä.
- **MDI:n kaupungistumisen skenaariossa** Satakunnan väestö vähenisi 27 427 henkilöllä eli 12,9 prosentilla vuoteen 2040 mennessä.
- **MDI:n hajautumisen skenaariossa** Satakunnan väestö vähenisi 20 686 henkilöllä eli 9,7 % vuoteen 2040 mennessä.
- **MDI:n kansainvälistymisen skenaariossa** Satakunnan väestö vähenisi 16 768 henkilöllä eli 7,9 prosentilla vuoteen 2040 mennessä.
- **Kaikissa skenaarioissa Satakunnan väestö supistusi etenkin kuolleiden enemmyyden vuoksi: alueen väestön iäkkään ikärakenteen vuoksi kuolleiden määrä on koko ennustejakson ajan syntyneitä merkittävästi korkeampi.**

SATAKUNNAN ENNAKOITU VÄESTÖNKEHITYS IKÄ- JA KIELIRYHMITTÄIN VUOSINA 2022-2040

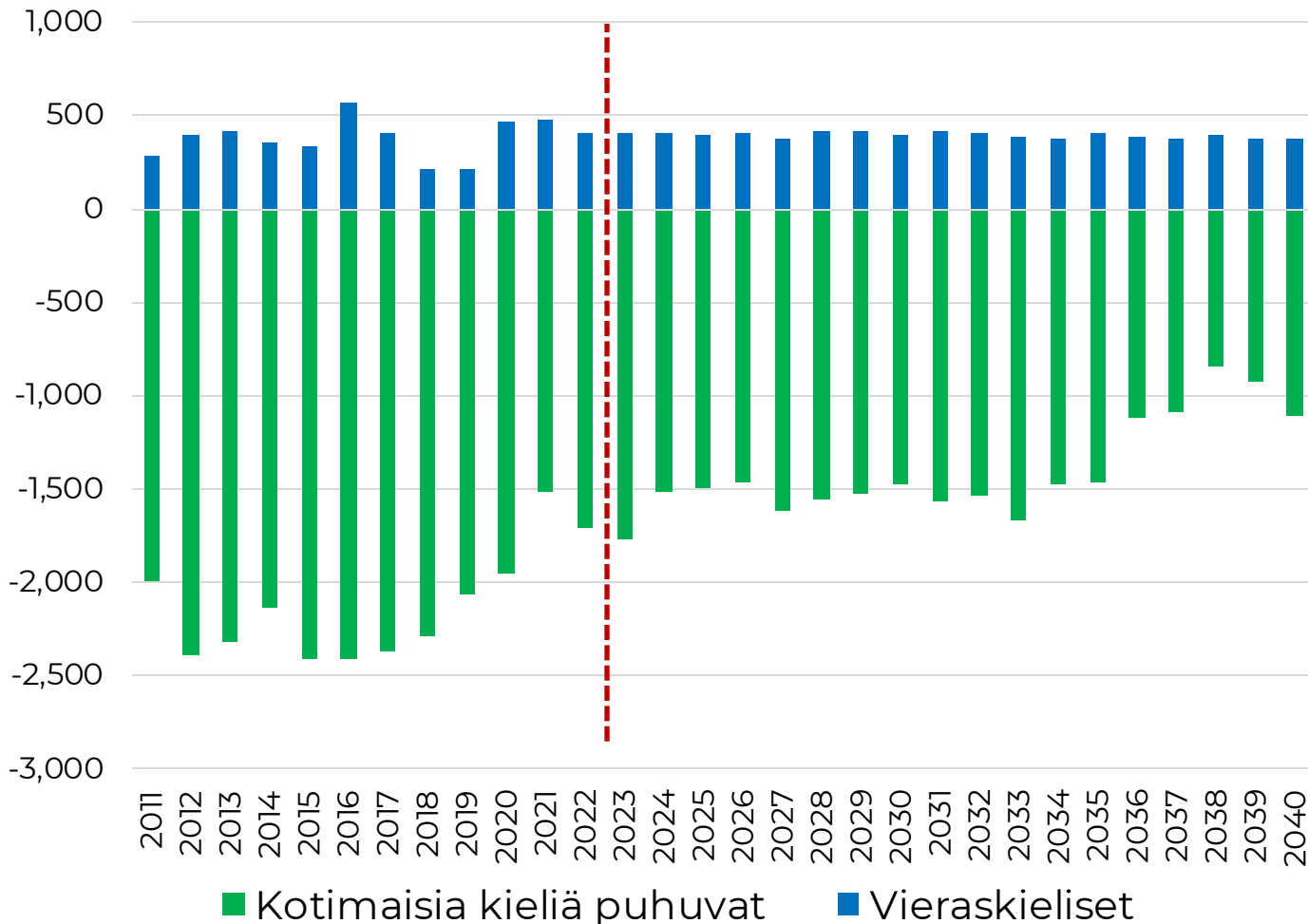
- **Satakunnan väestö vähenisi ennusteen perusuran skenaarion mukaan yhteensä noin 23 200 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä:** kotimaista kieltä puhuvien määrä alenisi yhteensä 33 000 henkilöllä ja vieraskielisten kasvaisi yhteensä noin 9 800 henkilöllä.
- Satakunnan väestö vähenisi kotimaista kieltä puhuvien osalta kaikissa ikäryhmissä lukuun ottamatta yli 75-vuotiaita. **Satakunnan väestö kasvaisi kaikissa vieraskielisten ikäryhmissä vuoteen 2040 mennessä.**
- **Satakunnan kannalta haasteena on väestön väheneminen erityisesti alle 15-vuotiaiden lasten ikäryhmässä ja työikäisessä väestössä. Väestönlisäys vieraskielisistä tasapainottaa jossain määrin negatiivista kehitystä kaikissa ikäryhmissä.**

KOTIMAISTA KIELTÄ PUHUVIEN JA VIERASKIELISTEN ENNAKOITU KEHITYS SATAKUNNASSA VUOTEEN 2040 MENNESSÄ

- MDI:n väestöennusteen (2023) perusuran skenaarion mukaan kotimaista kieltä puhuvien määrä alenisi noin 33 000 henkilöllä (-16,3 %) Satakunnassa vuoteen 2040 mennessä.
- Satakunnan vieraskielisten määrä kasvaisi yhteensä 9 800 henkilöllä (+100,1 %) vuoteen 2040 mennessä.
- **Vieraskielisten osuus nousisi väestöennusteen mukaan 10,3 prosenttiin koko Satakunnan väestöstä vuonna 2040.**
- **Satakunnan vieraskielisten osuus olisi ennusteen toteutuessa vuonna 2040 sama kuin sen ennakoidaan olevan koko maassa vuonna 2025.**

TYÖIKÄISEN VÄESTÖN TOTEUTUNUT JA ENNAKOITU KEHITYS KIELIRYHMITTÄIN SATAKUNNASSA

- Kotimaisten kieliryhmien työkäinen 15-64 -vuotias väestö supistui yhteensä 25 600 henkilöllä Satakunnassa vuosina 2011-2022. **MDI:n väestöennusteen (2023) perusuran skenaarion mukaan kotimaisten kieliryhmien 15-64 -vuotias väestö supistuisi edelleen noin 25 200 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä.**
- Vieraskielinen työkäinen väestö kasvoi 4 600 henkilöllä Satakunnassa vuosien 2011-2022 välisenä aikana. **MDI:n väestöennusteen perusuran skenaarion mukaan vieraskielisten työkäisten määrä kasvaisi noin 7 200 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä.**
- **Työkäinen väestö alenisi ennusteen mukaan Satakunnassa voimakkaasti kotimaisten kielten puhujien laskun seurauksena, jos kaikki jatkuisi ennallaan trendinomaisesti aiemman kehityksen mukaisesti.**

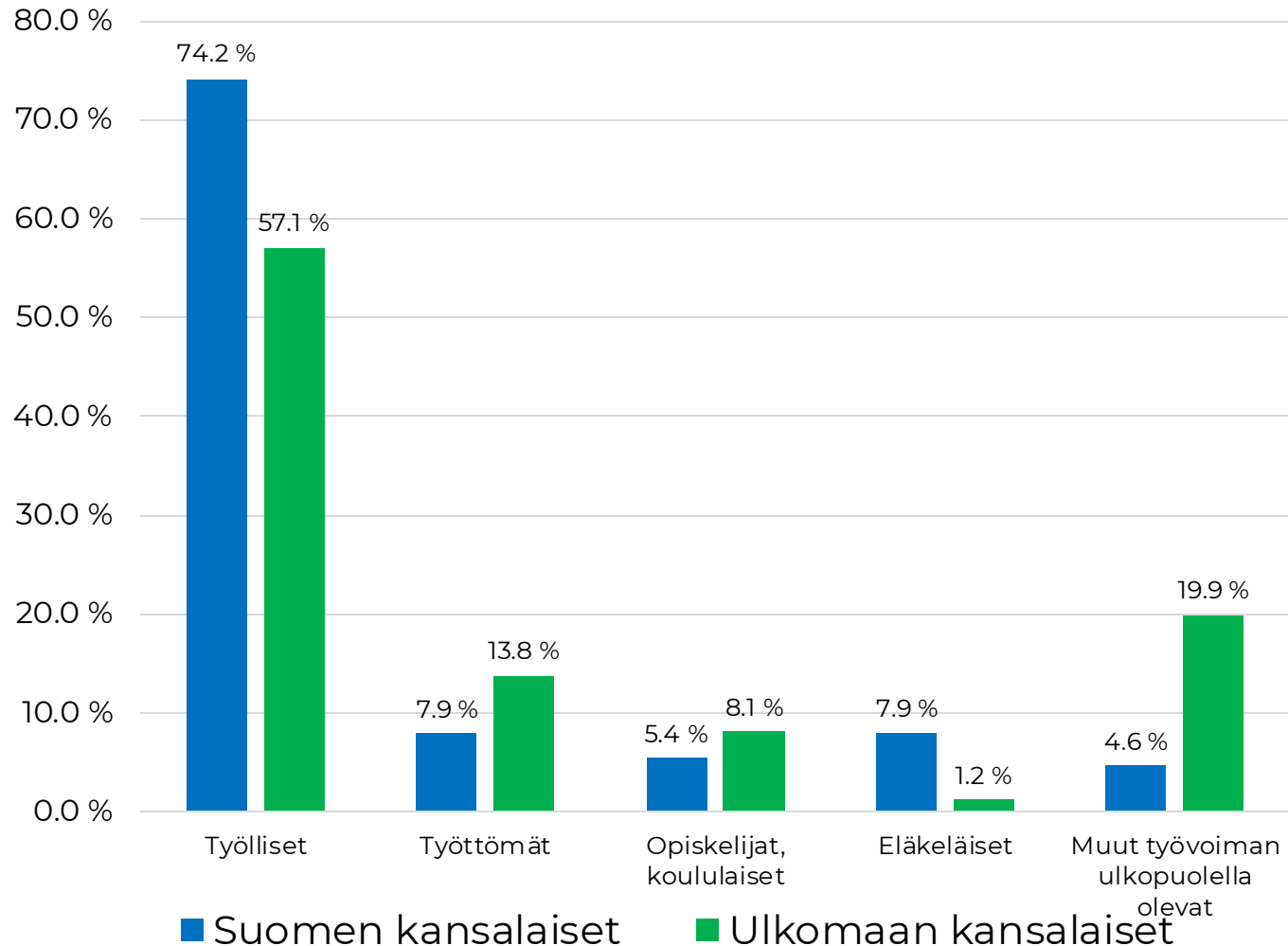
KOTIMAISTEN JA VIERASKIELISTEN VÄESTÖENNUSTE KUNNITTAIN SATAKUNNASSA 2020-2040 (PERUSURA)

Suomen- ja ruotsinkieliset	Väestö 2022	Väestö 2030	Väestö 2040	Muutos 2022-2040	Muutos (%) 2022-2040
Eura	10 830	9 809	8 721	-2 109	-19,5 %
Eurajoki	8 897	8 461	7 862	-1 035	-11,6 %
Harjavalta	6 473	5 832	5 102	-1 371	-21,2 %
Huittinen	9 314	8 460	7 496	-1 818	-19,5 %
Jämijärvi	1 647	1 398	1 155	-492	-29,9 %
Kankaanpää	11 972	10 724	9 367	-2 605	-21,8 %
Karvia	2 145	1 936	1 674	-471	-22,0 %
Kokemäki	6 668	5 975	5 272	-1 396	-20,9 %
Merikarvia	2 908	2 659	2 359	-549	-18,9 %
Nakkila	4 975	4 397	3 829	-1 146	-23,0 %
Pomarkku	1 953	1 705	1 476	-477	-24,4 %
Pori	79 543	75 737	70 118	-9 425	-11,8 %
Rauma	35 730	32 980	29 780	-5 950	-16,7 %
Siikainen	1 291	1 081	907	-384	-29,7 %
Säkylä	6 208	5 404	4 614	-1 594	-25,7 %
Ulvila	12 322	11 309	10 148	-2 174	-17,6 %

Vieraskieliset	Väestö 2022	Väestö 2030	Väestö 2040	Muutos 2022-2040	Muutos (%) 2022-2040
Eura	446	668	944	498	111,7 %
Eurajoki	314	539	829	515	164,0 %
Harjavalta	280	449	696	416	148,4 %
Huittinen	431	651	942	511	118,6 %
Jämijärvi	36	64	100	64	178,7 %
Kankaanpää	556	818	1 115	559	100,6 %
Karvia	95	97	117	22	23,7 %
Kokemäki	235	351	500	265	113,0 %
Merikarvia	59	72	91	32	54,5 %
Nakkila	97	145	208	111	114,5 %
Pomarkku	27	41	62	35	130,4 %
Pori	3 662	5 192	7 223	3 561	97,2 %
Rauma	2 937	4 058	5 432	2 495	85,0 %
Siikainen	17	32	47	30	179,1 %
Säkylä	211	321	454	243	115,3 %
Ulvila	277	442	675	398	143,9 %

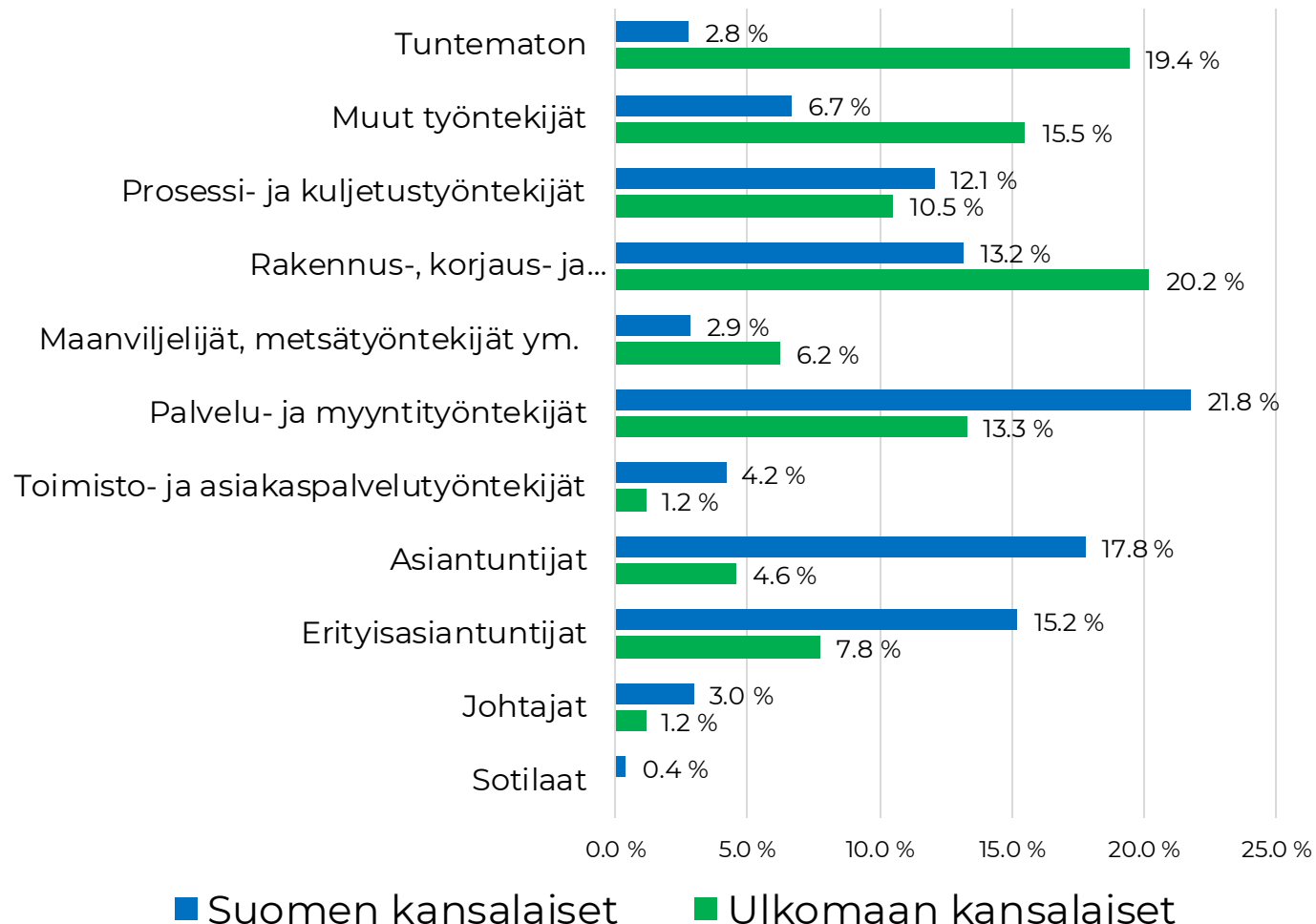
4. Satakunnan ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat ja valmistuneiden alueellinen sijoittuminen

TYÖIKÄISTEN (18-64-VUOTIAAT) ULKOMAAN KANSALAISTEN JAKAUTUMINEN PÄÄASIAALLISEN TOIMINNAN MUKAAN SATAKUNNASSA VUONNA 2022

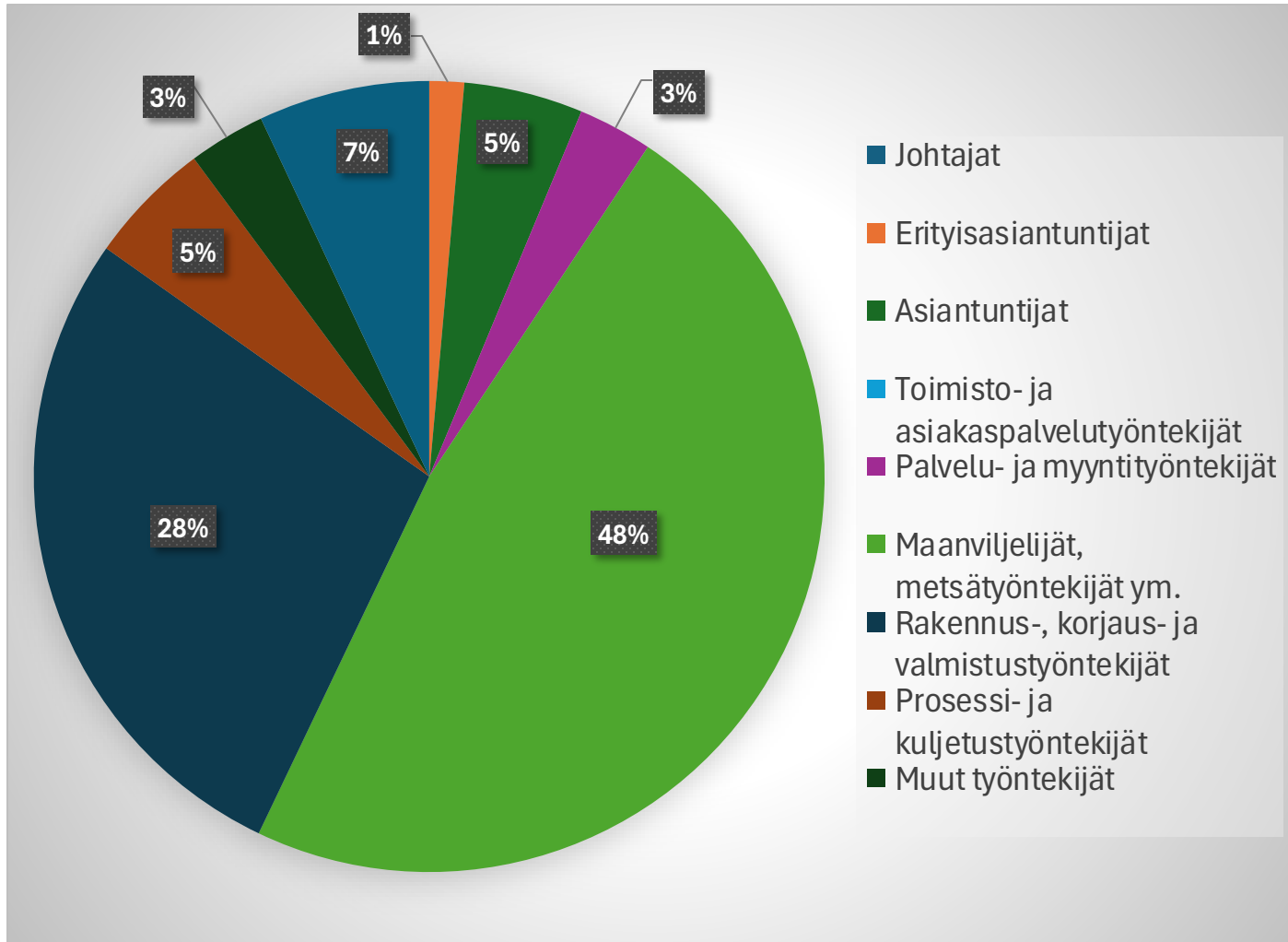
- Satakunnan työikäisten (18-64-vuotiaat) ulkomaan kansalaisten jakautuminen pääasiallisen toiminnan mukaan eroaa kotimaista kieltä puhuvasta väestöstä: työllisten ja eläkeläisten osuus on alhaisempi, mutta työttömien, opiskelijoiden ja muut työvoiman ulkopuolella olevien osuus korkeampi.
- Satakunnan työikäisistä **ulkomaan kansalaisista työllisiä oli 3 364 henkilöä (57,1 %)**, työttömiä 811 henkilöä (13,8 %) sekä työvoiman ulkopuolella olevia 1 717 henkilöä (29,1 %) vuonna 2022.
- Työvoiman ulkopuolella olevista opiskelijoita oli 475 henkilöä (8,1 %), eläkeläisiä 69 henkilöä (1,2 %) ja muut työvoiman ulkopuolella olevia 1 173 henkilöä (19,9 %).

SATAKUNNAN ULKOMAAN KANSALAISTEN JAKAUTUMINEN AMMATTIRYHMITTÄIN 2021

- Satakunnan ulkomaan kansalaisista oli työllisiä 3 349 henkilöä vuonna 2021.
- **Suurin ammattiryhmä oli rakennus-, korjaus ja valmistustyöntekijät, joiden osuus oli noin 20 prosenttia**
- Seuraavaksi suurimmat ammattiryhmät olivat muut työntekijät sekä palvelu- ja myyntityöntekijät noin 13-16 prosentilla.
- Työllisistä ulkomaan kansalaisista noin 19 prosenttia oli tuntemattomia
- **Suomen kansalaisiin ammattiryhmittäin verrattuna oli ulkomaan kansalaisia huomattavasti enemmän työllistynyt rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiksi sekä maa- ja metsätalouteen.**

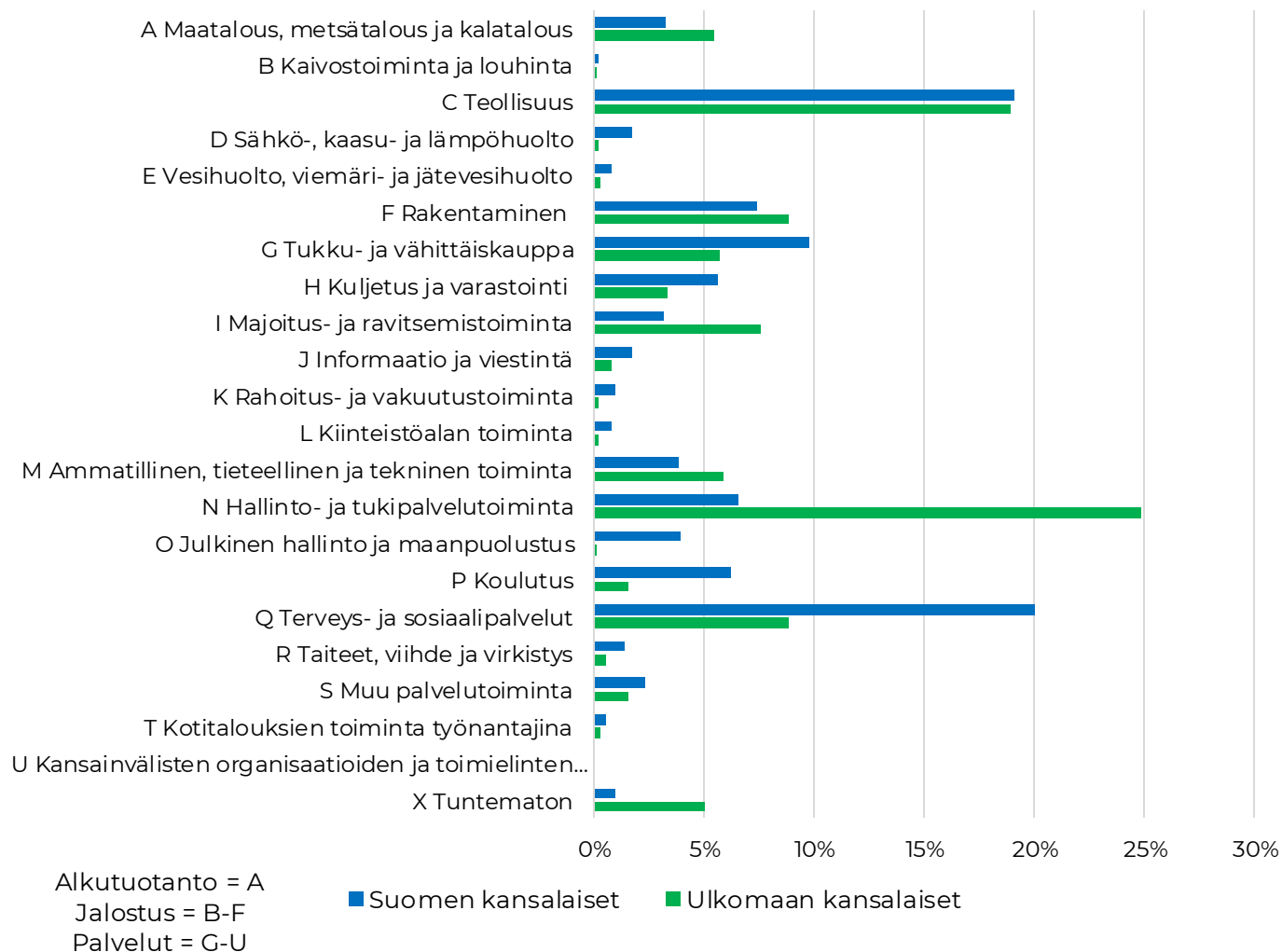
TYÖPERÄISTEN MAAHANMUUTTAJIEN JAKAUTUMINEN AMMATTIRYHMITTÄIN SATAKUNNASSA 2018-2022/M08

Kuviossa on kuvattu osaratkaisua edellyttävän työnteon jakautumista ammattiluokittain. Osaratkaisua edellyttävä työnteko tarkoittaa työntekijöiden oleskelulupia, joihin vaaditaan TE-toimiston osapäätös mm. työvoiman saatavuusharkinnasta.

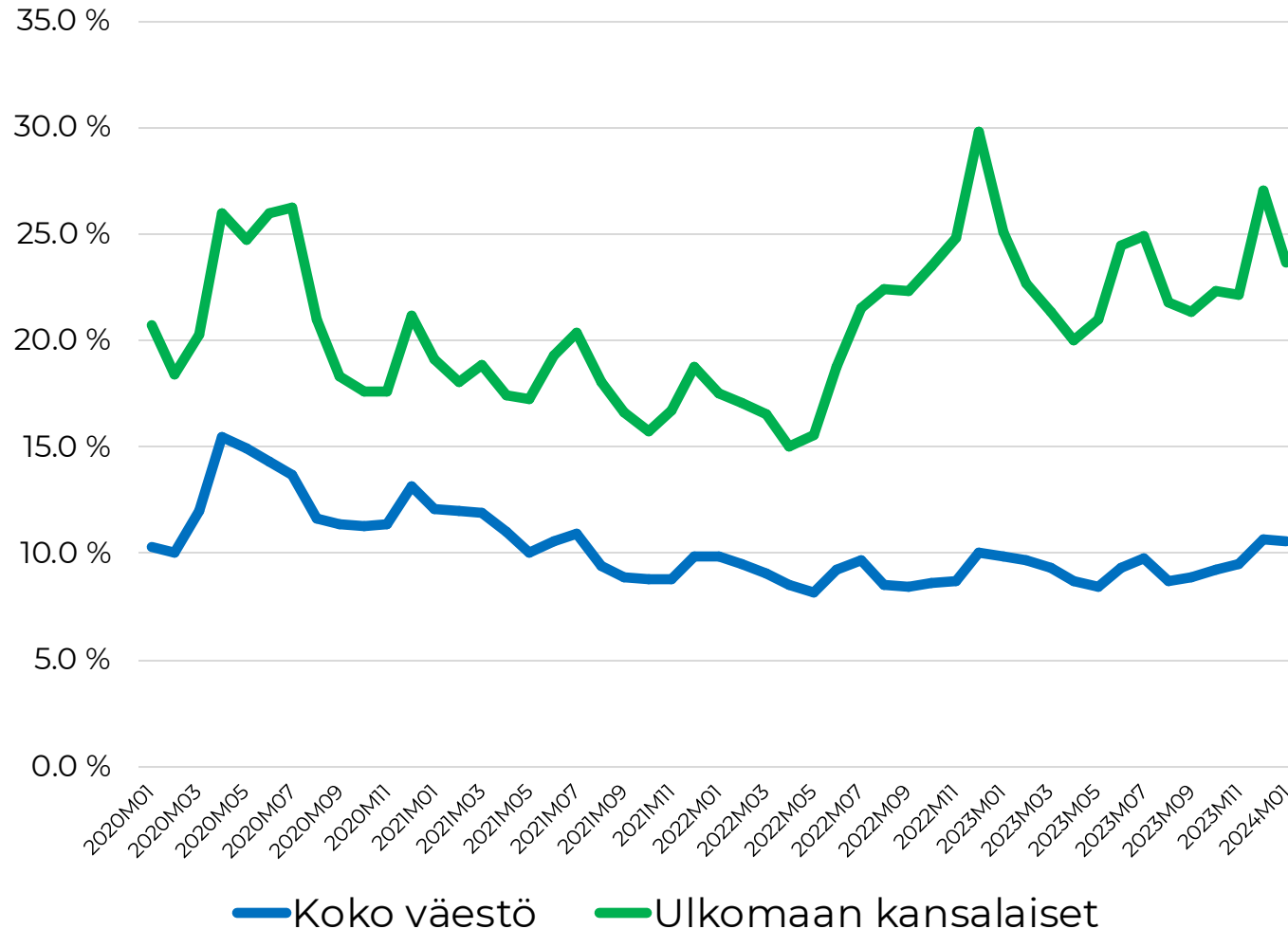
- Satakuntaan myönnettiin yhteensä 1 611 oleskelulupaa vuosien 2018-2022/M8 välisenä aikana. Myönnetyistä oleskeluvista noin 61 prosenttia liittyi osaratkaisua edellyttävään työntekoon.
- **Myönnetyistä luvista lähes puolet (47,8 %) liittyi maa- ja metsätalouteen ja yli neljännes (27,7 %) rakennus- ja korjausalaan.**
- Myönnetyistä luvista noin 3 prosentissa ammattiryhmänä oli muut työntekijät ja noin 7 prosentissa tuntemattomat ammattiryhmät.

ULKOMAAN KANSALAISTEN JAKAUTUMINEN TOIMIALARAKENTEEN MUKAAN SATAKUNNASSA 2022

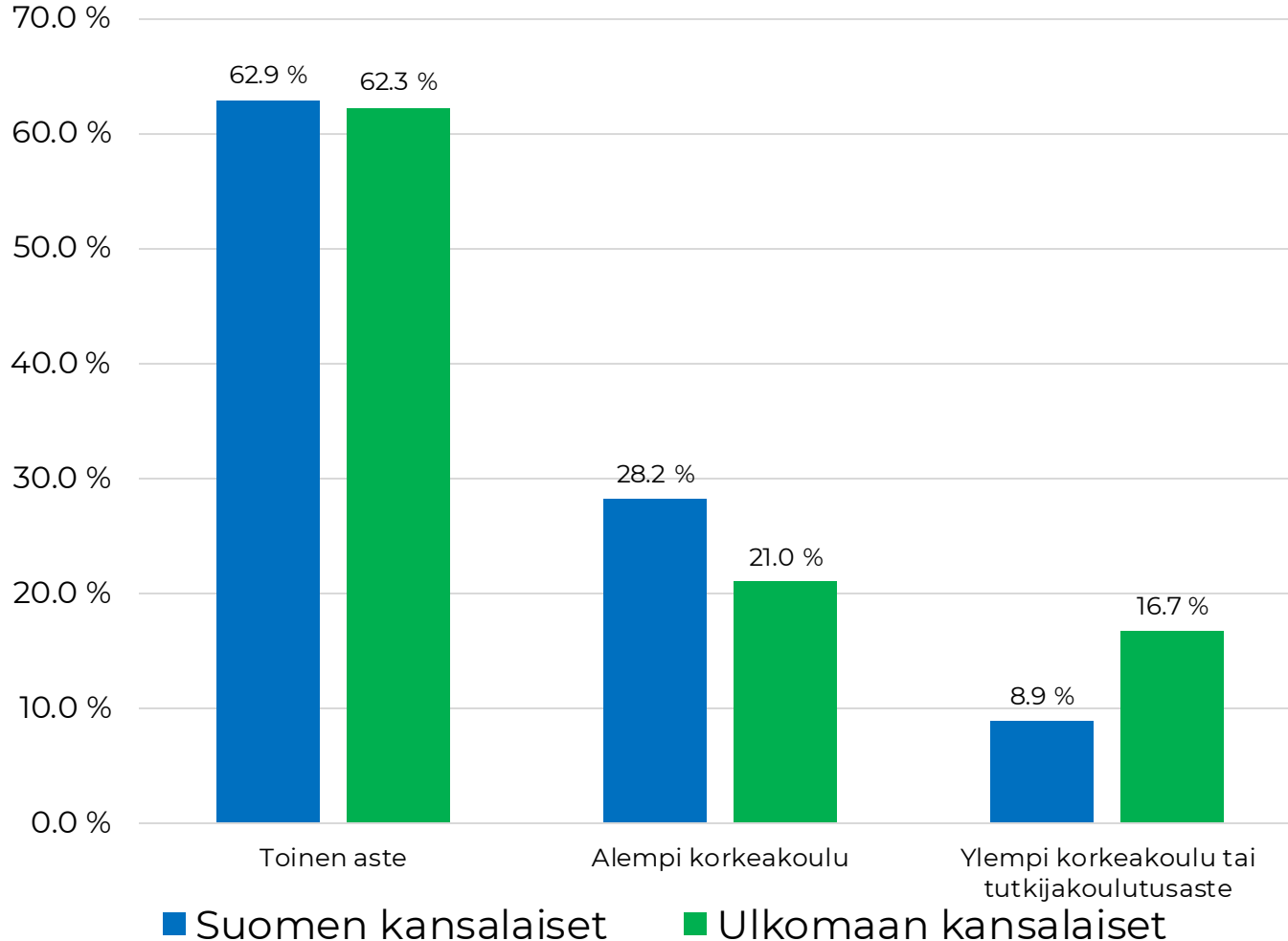
- **Satakunnan ulkomaan kansalaisista noin 5 prosenttia työskenteli alkutuotannossa, 28 prosenttia jalostuksessa ja 66 prosenttia palvelu-aloilla vuonna 2022.**
- Suomen kansalaisiin verrattuna alkutuotannon ja jalostuksen osuus oli hieman suurempi sekä palvelualojen osuus hieman alhaisempi.
- **Ulkomaan kansalaisten osuus oli suurin:** hallinto- ja tukipalvelutoiminta (24,8%), teollisuus (18,9%), terveys- ja sosiaalipalvelut (8,8%), rakentaminen (8,8%) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta (7,6%).
- **Suomen kansalaisten osuus oli suurin:** terveys- ja sosiaalipalvelut (20,0%), teollisuus (19,1%), tukku- ja vähittäiskauppa (9,7%), rakentaminen (7,4%) sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta (6,5%).

ULKOMAALAISTEN TYÖTTÖMIEN OSUUS TYÖVOIMASTA 2020/M01-2024/M01

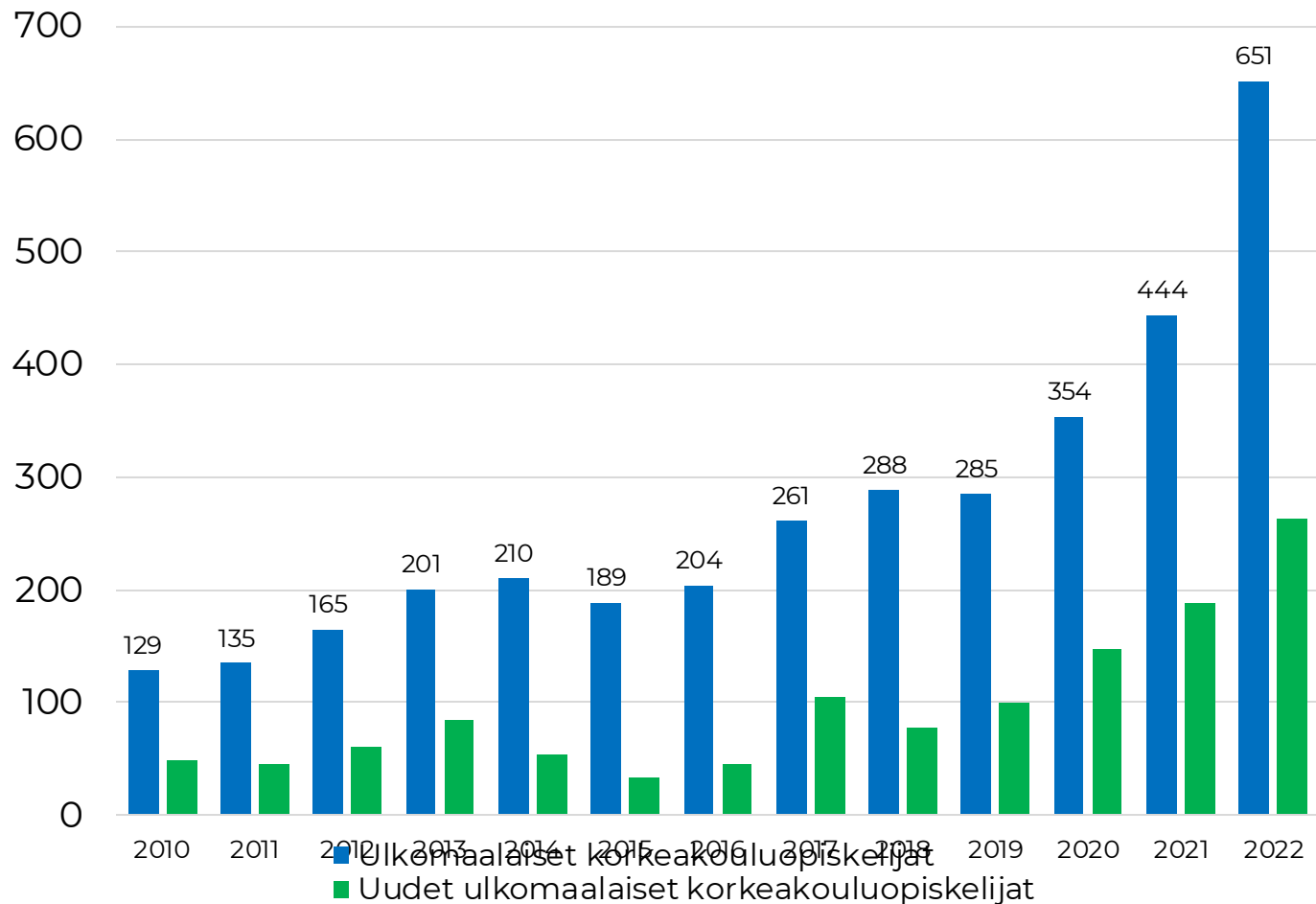
- **Satakunnan ulkomaan kansalaisista 995 oli työttömiä työnhakijoita eli 23,7 prosenttia koko ulkomaalaisesta työvoimasta vuoden 2024 tammikuussa.**
- Ulkomaan kansalaisten työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 326 henkilöllä ja osuus työvoimasta 3,0 prosenttiyksiköllä vuosien 2020M01-2024M01 aikana.
- **Ulkomaan kansalaisten työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli noin 13 prosentti-yksikköä suurempi kuin koko väestön osuus Satakunnassa vuonna 2024M01.**
- Työttömien työnhakijoiden kehityksessä on myös huomattavia eroja: ulkomaan kansalaisten työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kasvoi 3,0 prosenttiyksiköllä kun taas koko väestön 0,3 prosenttiyksiköllä tarkastelujakson aikana.

SATAKUNNAN ULKOMAAN KANSALAISTEN (AIKUISVÄESTÖN) JAKAUTUMINEN KOULUTUSASTEEN MUKAAN 2022

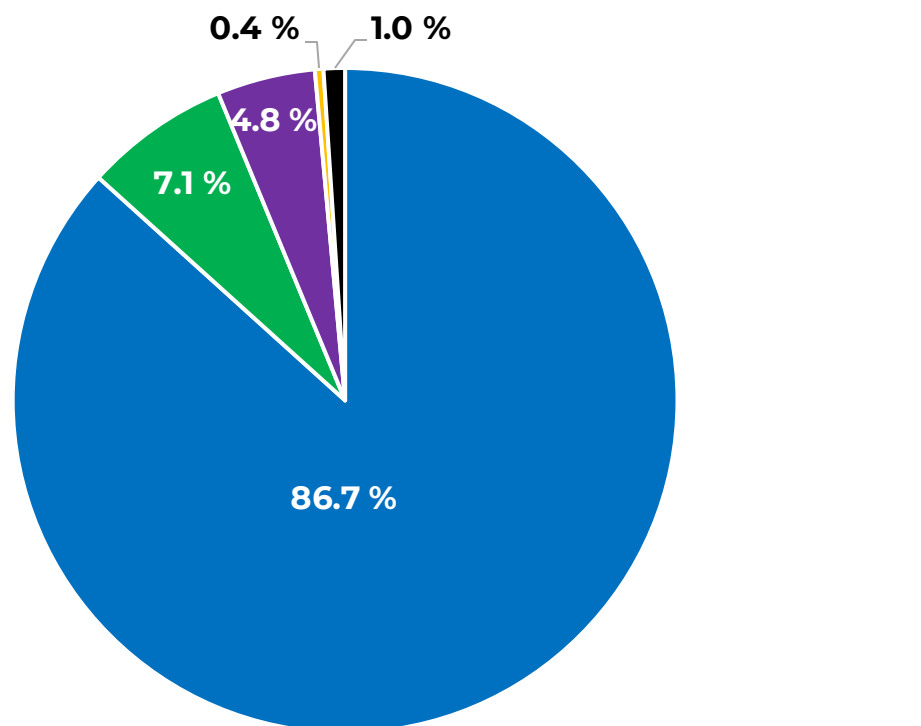
- EU:n ulkopuolelta tulleille ulkomaan kansalaisille suurimmalle osalle on luokiteltu tuntematon koulutusaste, jonka vuoksi ei voida tarkastella, kuinka monella on ainoastaan suoritettu perusasteen tutkinto (tuntematon koulutusaste luokitellaan samaan luokkaan kuin ainoastaan perusasteen suorittaneet).
- Toisen- tai korkea-asteen suorittaneista ulkomaan kansalaisista yli kuudella kymmenestä (62,3 %) oli toisen asteen tutkinto ja hieman alle neljällä kymmenestä (37,7 %) korkea-asteen tutkinto.
- Alemman korkeakoulutututkinnon oli suorittanut yli viides (21,0 %) ja ylemmän korkea-koulututkinnon tai tutkijakoulutusasteen yli 15 prosenttia (16,7 %) aikuisväestön ulkomaan kansalaisista.

ULKOMAALAISET KORKEAKOULUOPISKELIJAT SATAKUNNASSA VUOSINA 2010-2022

- **Satakunnassa on ollut keskimäärin 270 ulkomaalaista korkeakouluopiskelijaa per vuosi vuosina 2010-2022.**
- Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut tasaisesti ajanjakson aikana, ja etenkin 2020-luvun aikana.
- **Uusia korkeakouluopiskelijoita on ollut keskimäärin 96 per vuosi vuosina 2010-2022.**
- **Ulkomaalaisten korkeakouluopiskelijoiden määrä kasvoi yhteensä 522 henkilöllä eli yli viisinkertaistui vuosien 2010-2022 aikana.**
- Uusien ulkomaalaisten korkeakouluopiskelijoiden määrä on kasvanut 216 henkilöllä eli noin 5,5 kertaistunut ajanjakson aikana.

KORKEA-ASTEEN ULKOMAALAISET TUTKINTO- OPISKELIJAT SATAKUNNASSA 2020-2022

- AMK-tutkinto
- Alempi korkeakoulututkinto
- Ylempi AMK-tutkinto
- Ylempi korkeakoulututkinto
- Tutkijakoulutus

- Satakunnan korkeakouluissa oli yhteensä 1 443 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa vuosien 2020-2022 aikana eli keskimäärin 481 vuodessa.
- Noin yhdeksän kymmenestä ulkomaalaisesta tutkinto-opiskelijasta suoritti tutkintoa Satakunnan ammatti-korkeakoulussa ja noin prosentti Diakonia-ammatti-korkeakoulussa.
- **AMK-tutkintoa suoritti 86,7 prosenttia ja ylempää amk-tutkintoa 4,8 prosenttia ulkomaalaisista tutkinto-opiskelijoista.**
- Noin yksi kymmenestä ulkomaalaisesta tutkinto-opiskelijasta suoritti tutkintoa yliopistotasoisessa koulutuksessa, ja lähes kaikki suorittavat sitä Turun yliopiston kirjoilla.
- **Alempaa korkeakoulututkintoa suoritti 7,1 prosenttia, ylempää korkeakoulututkintoa 0,4 prosenttia ja tutkijakoulutusta 1,0 prosentti ulkomaalaisista tutkinto-opiskelijoista.**

ULKOMAALAISTEN OPISKELIJOIDEN ALUEELLINEN SJOITTUMINEN KOLME VUOTTA VALMISTUMISEN JÄLKEEN VUOSINA 2017-2021

SIJOITUMISPAIKKA KOLME VUOTTA VALMISTUMISEN JÄLKEEN	AMMATILISELTA TOISELTA ASTEELTA VALMISTUNEET (N=585)	AMMATTIKORKEAKOULUSTA VALMISTUNEET (N=153) ↑
Satakunta	56,9 %	26,2 %
Ulkomaat	2,1 %	19,6 %
Uusimaa	17,2 %	14,8 %
Varsinais-Suomi	11,5 %	9,8 %
Pirkanmaa	5,7 %	4,9 %
Pohjanmaa	0,4 %	1,1 %
Pohjois-Savo	1,1 %	1,1 %
Keski-Suomi	1,1 %	1,1 %
Pohjois-Pohjanmaa	1,7 %	1,1 %
Kainuu	0,4 %	1,1 %
Etelä-Pohjanmaa	0,4 %	1,1 %
Päijät-Häme	1,7 %	1,1 %
Kymenlaakso	4,0 %	1,1 %
Lappi	1,1 %	1,1 %
Etelä-Karjala	0,4 %	1,1 %
Ahvenanmaa	0,0 %	1,1 %
Pohjois-Karjala	0,4 %	0,0 %
Keski-Pohjanmaa	0,4 %	0,0 %
Kanta-Häme	3,4 %	0,0 %
Etelä-Savo	2,3 %	0,0 %

- Satakunnan ammatilliselta toiselta asteelta valmistuneista ulkomaan kansalaisista **56,9 prosenttia sijoittui Satakuntaan vuosi valmistumisen jälkeen**, 17,2 prosenttia Uudellemaalle, 11,5 prosenttia Varsinais-Suomeen sekä loput muihin maa-kuntiin tai ulkomaille.
- Satakunnan ammattikorkeakouluista valmistuneista ulkomaan kansalaisista **26,2 prosenttia sijoittui Satakuntaan vuosi valmistumisen jälkeen**, 19,6 prosenttia ulkomaille ja 14,8 prosenttia Uudellemaalle ja 9,8 prosenttia Varsinais-Suomeen sekä loput muihin maakuntiin.
- Satakunnan yliopistokoulutuksesta valmistui **ylemmästä korkeakoulututkinnosta tai tutkijakoulutuksesta alle 10 ulkomaan kansalaista, jonka vuoksi vertailu ei mahdollista**. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneista kaikki asuivat Satakunnassa vuosi valmistumisen jälkeen (21 henkilöä).
- Pitovoima-aste valmistuneista ulkomaan kansalaisista oli kohtalainen ammatillisen toisen asteen kohdalla ja heikohko ammattikorkeakoulun osalta.

ULKOMAALAISTEN OPISKELIJOIDEN SJOITTUMINEN TYÖMARKKINA-ASEMAN MUKAAN VUOSI VALMISTUMISEN JÄLKEEN 2017-2021

SIJOITTUMINEN TYÖMARKKINA-ASEMAN MUKAAN VUOSI VALMISTUMISEN JÄLKEEN	AMMATILLISELTA TOISELTA ASTEELTA VALMISTUNEET (N=585)	AMMATTIKORKEAKOULUSTA VALMISTUNEET (N=153)
Päätoiminen työllinen	69,2 %	47,1 %
Työllinen opiskelija	8,7 %	0,0 %
Päätoiminen opiskelija	3,6 %	5,9 %
Työtön	12,3 %	13,7 %
Muuttanut maasta	2,1 %	19,6 %
Muu tai tuntematon	4,1 %	13,7 %

- **Satakunnan ammatilliselta toiselta asteelta valmistuneista ulkomaalaisista** lähes seitsemän kymmenestä (69,2 %) oli päätoimisia työllisiä vuosi valmistumisen jälkeen. Lähes joka viides valmistunut jatkoi opiskeluaan tai oli työttömänä työnhakijana.
- **Satakunnan ammattikorkeakouluista valmistuneista ulkomaalaisista** hieman alle puolet (41,8 %) oli päätoimisia työllisiä vuosi valmistumisen jälkeen. Alle 6 prosenttia jatkoi opiskeluaan ja lähes joka viides (19,6 %) oli muuttanut Suomesta ulkomaille.
- **Satakunnan yliopistokoulutuksesta valmistui ylemmästä korkeakoulututkinnosta tai tutkijakoulutuksesta alle 10 ulkomaan kansalaista, jonka vuoksi vertailu ei mahdollista.**

5. Kokoavat nostot tiivistettynä

MIKSI

**maahanmuuttovirrat ovat kriittinen menestystekijä
Satakunnan tulevan kehityksen kannalta?**

-23 200

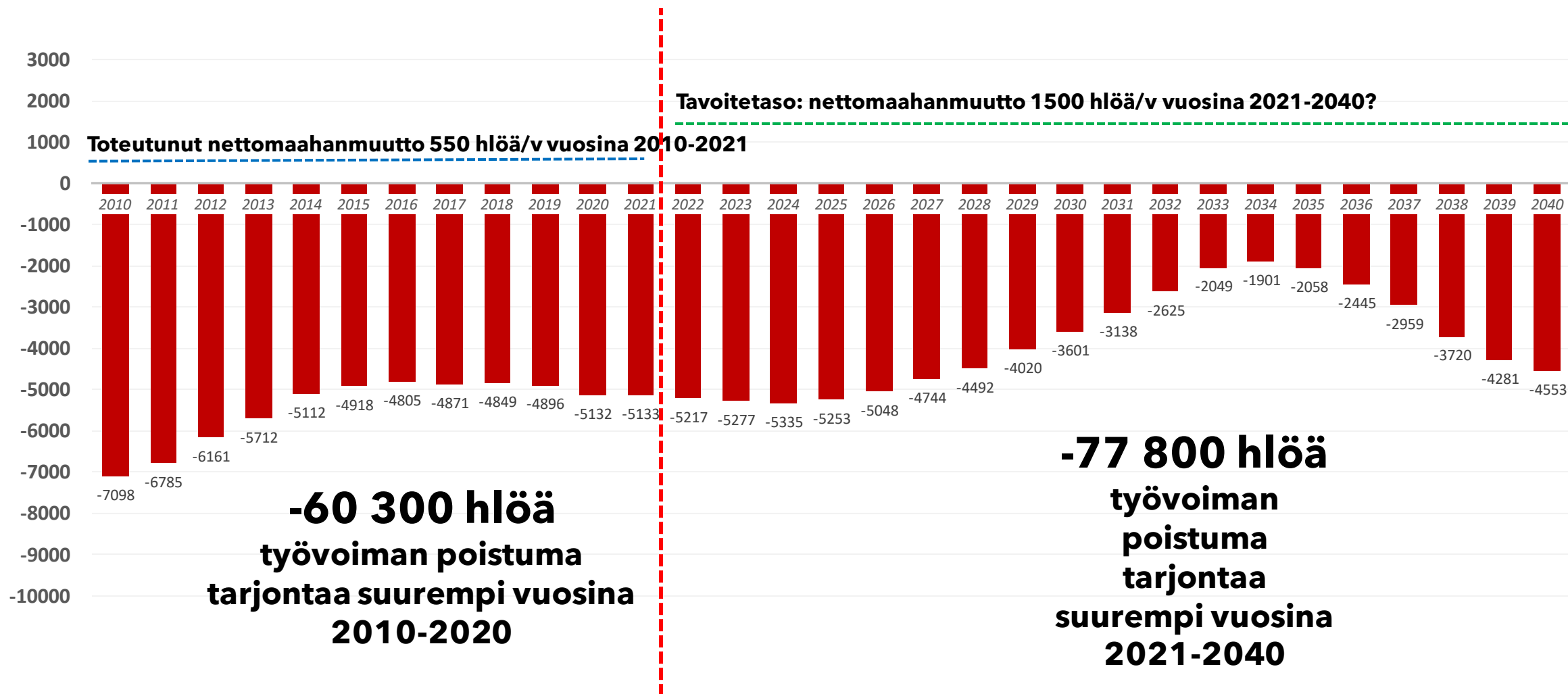
**Satakunnan väestö vähenisi MDI:n perusuran
väestöennusteen mukaan vuoteen 2040
mennessä**

-77 800

**Työvoiman poistuma 60-64 -vuotiaissa
verrattuna työvoiman tarjontaan 20-24 -
vuotiaissa vuoteen 2040 mennessä
Tilastokeskuksen väestöennusteen (2021)
mukaan**

TYÖVOIMAN TARJONTA (20-24 -VUOTIAAT) JA POISTUMA (60-64 -VUOTIAAT) SATAKUNNASSA VUOSINA 2010-2040

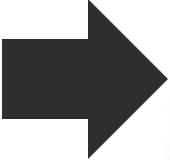

MITEN

on vältettävissä ja tasapainotettavissa pahimmat skenaarit väestön ja työikäisen väestön määrän vähentämisestä?

SATAKUNNAN VÄESTÖN VÄHENEMISEN TASAPAINOTTAMINEN AJAN KANSSA...

1

Satakunnan nettomaahanmuuton tason nostaminen 1,5 - 3-kertaiseksi nykyisestä sekä ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän hallittu lisääminen.

2

Satakunnan kuntien välisten tulo-muuttojen maltillinen lisääminen ja lähtömuuttojen maltillinen väheneminen (+100 ja -100 per vuosi).

3

Satakunnan syntyvyyden palautuminen 2010-luvun keskimääräiselle tasolle (nosto 1,51 > 1,70 -tasolle).

4

Satakunnan työvoimareservien saaminen edes osittain palautettua työmarkkinoille (8 800 työtöntä + työvoiman ulkopuolella olevat).

5

Satakunnan tuottavuus- ja digiloikka (työurat, työhyvinvointi, automatisaatio, digitalisaatiojne.).

6

Jokin ihme, onni tai sattuma, joka muuttaa radikaalisti tilanteen toiseksi = VILLI KORTTI.

YHTEISEKSI TAVOITTEEKSI SATAKUNNAN NETTOMAAHANMUUTON TASON NOSTAMINEN 1 (2)

KUNTA	TOTEUTUNUT NETTOMAAHANMUUTTO YHTEENSÄ VUOSINA 2010-2023	NETTOMAAHANMUUTTO KA. PER VUOSI 2010-2023	NETTOMAAHANMUUTON TASON NOSTO 1,5-KERTAISEKSI PER VUOSI	NETTOMAAHANMUUTON TASON NOSTO 2-KERTAISEKSI PER VUOSI	NETTOMAAHANMUUTON TASON NOSTO 3-KERTAISEKSI PER VUOSI
EURA	443	32	47	63	95
EURAJOKI	300	21	32	43	64
HARJAVALTA	237	17	25	34	51
HUITTINEN	297	21	32	42	64
JÄMIJÄRVI	46	3	5	7	10
KANKAANPÄÄ	621	44	67	89	133
KARVIA	100	7	11	14	21
KOKEMÄKI	214	15	23	31	46
MERIKARVIA	84	6	9	12	18
NAKKILA	26	2	3	4	6
POMARKKU	3	0	0	0	1
PORI	3 181	227	341	454	682
RAUMA	2 998	214	321	428	642
SIIKAINEN	21	2	2	3	5
SÄKYLÄ	202	14	22	29	43
ULVILA	188	13	20	27	40
SATAKUNTA	8 961	640	960	1 280	1 920

- **Satakunta sai nettomaahanmuutosta muuttovoittoa yhteensä noin 9 000 henkilöä eli keskimäärin 640 henkilöä vuodessa** vuosien 2010-2023 välisenä aikana. Porin ja Rauman osuus koko maakunnan muuttovoitosta oli 69 prosenttia.
- **Satakunnan nettomaahanmuuton tason nosto nykyisestä 1,5 kertaiseksi lisäisi nettomaahanmuuton määrää 320 henkilöllä vuodessa, 2-kertaistaminen 640 henkilöllä vuodessa ja 3-kertaistaminen 1 280 henkilöllä vuodessa.**
- Taulukossa on esitetty kunnittain, mitä nettomaahanmuuton tason nostaminen käytännössä tarkoittaisi vuositasolla jokaisen satakuntalaisen kunnan kannalta ja koko Satakunnan kannalta.
- Lyhyellä aikavälillä realistinen tavoite lienee nykyisen nettomaahanmuuton tason nostaminen 1,5-2-kertaiseksi.

YHTEISEKSI TAVOITTEEKSI SATAKUNNAN NETTOMAAHANMUUTON TASON NOSTAMINEN 2 (2)

KUNTA	ENNAKOITU KEHITYS 2023-2040, JOS JATKUU 2010-2023 TOTETUNUT KEHITYS	ENNAKOITU KEHITYS YHTEENSÄ 2023-2040, JOS +1,5-KERTAINEN	ENNAKOITU KEHITYS YHTEENSÄ 2023-2040, JOS +2-KERTAINEN	ENNAKOITU KEHITYS YHTEENSÄ 2023-2040, JOS +3-KERTAINEN
Eura	570	854	1139	1709
Eurajoki	386	579	771	1157
Harjavalta	305	457	609	914
Huittinen	382	573	764	1146
Jämijärvi	59	89	118	177
Kankaanpää	798	1198	1597	2395
Karvia	129	193	257	386
Kokemäki	275	413	550	825
Merikarvia	108	162	216	324
Nakkila	33	50	67	100
Pomarkku	4	6	8	12
Pori	4090	6135	8180	12270
Rauma	3855	5782	7709	11564
Siikainen	27	41	54	81
Säkylä	260	390	519	779
Ulvila	242	363	483	725
SATAKUNTA	11 521	17 282	23 043	34 564

- Satakunnan nettomaahanmuutto olisi yhteensä noin 11 500 henkilöä vuosina 2023-2040, jos kehitys jatkuisi samalla uralla kuin toteutunut kehitys vuosina 2010-2023.
- Jos Satakunnan kaikki kunnat pystyisivät laskennallisesti 1,5-kertaistamaan toteutuneen nettomaahanmuuton tason vuosina 2023-2040, niin Satakunnan muuttovoitto ulkomailta olisi 17 300 henkilöä vuosina 2023-2040.
- Satakunnan nettomaahanmuuton toteutuneen tason 2-kertaistaminen seurauksena alueen muuttovoitto ulkomailta nousisi laskennallisesti noin 23 000 henkilöön vuoteen 2040 mennessä ja 3-kertaistuminen noin 34 500 henkilöön.
- **HUOM! Luvut ovat laskennallisia eivätkä huomio maahanmuuttajien jatkomuuttoja pois Satakunnasta ajanjakson aikana.**

ANALYYSIN KOKOAVAT NOSTOT 1 (3)

SATAKUNNAN MAAHANMUUTON JA VIERASKIELISEN VÄESTÖN PROFIILI

- Satakunta sai muuttovoittoa noin 9 000 henkilöä nettomaahanmuutosta vuosina 2010-2023 eli keskimäärin 640 henkilöä vuodessa. **Satakunta sai kaikista maakunnista määrällisesti seitsemänneksi eniten muuttovoittoa ulkomailta vuosina 2010-2023.** Satakunnan edellä olivat vain väestöpohjaltaan viisi suurinta maakuntaa eli Uusimaa, Varsinais-Suomi, Pirkanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi sekä Satakuntaa väestöltään pienempi Pohjanmaa. **Satakunnan muuttovoitot ulkomailta kaksinkertaistuivat 2010-luvun kuluessa.**
- Satakunnan muuttovoitosta ulkomailta hieman yli kolmannes (36 %) tuli muista Pohjoismaista ja EU-maista sekä 64 % muualta maailmasta. **Satakunta sai määrällisesti eniten muuttovoittoa Virosta, Puolasta, Ukrainasta, Irakista ja Venäjältä vuosina 2010-2022.** Satakunnan haasteena ovat muuttotappiot kotimaista kieltä puhuvista ja vieraskielisistä. Vaikka Satakunta kärsii lähes kaikkien muiden maakuntien tavoin muuttotappiota vieraskielisistä, kasvoi vieraskielinen väestö yhteensä noin 6 000 henkilöllä vuosina 2010-2022.
- Satakunnan vieraskielisten jatkomuutot suuntautuvat kasvukolmion maakuntiin eli Uudellemaalle, Varsinais-Suomeen ja Pirkanmaalle. **Muuttotappiot vieraskielisistä oli noin 1 000 henkilöä Uudellemaalle.** Muiden maakuntien osalta muuttotase on käytännössä tasapainossa.
- Satakunnassa ulkomaalaistaustaisen ja vieraskielisen väestön osuus jää koko maan keskiarvoa alhaisemmaksi, mutta on kasvukolmion maakuntia lukuun ottamatta maakuntien keskitasoa hieman paremmalla puolella. **Huomionarvoista on, että Satakunnan vieraskielisen väestön määrä 2,6-kertaistui vuosina 2010-2022. Sama kehitysura jatkuu, jos vieraskielisen väestön kasvuun liittyvän ennusteen oletukset toteutuvat.**
- Satakunnan kunnista maahanmuutosta ovat saaneet eniten määrällistä muuttovoittoa Rauma, Pori ja Kankaanpää. Ulkomaalaistaustaisen ja vieraskielisen väestön osuus on selvästi korkein Raumalla. Lisäksi Satakuntalaisessa kontekstissa erottuvat Huittinen, Kankaanpää, Karvia, Euraja ja Pori.

ANALYYSIN KOKOAVAT NOSTOT 2 (3)

SATAKUNNAN VIERASKIELISEN VÄESTÖN KEHITYS VUOTEEN 2040 MENNESSÄ

- MDI:n syksyllä 2023 tekemässä väestöennusteessa tarkastellaan väestönkehitystä neljän vaihtoehdoisen skenaarion avulla kunnittain, ikäryhmittäin ja kieli-ryhmittäin. Skenaarit perustuvat väestönkehityksen perusuraan, kaupungistumis- ja hajautumis- ja kansainvälistymis-skenaarioon. Väestönkehityksen perusura on tehty toteutuneeseen demografiseen perusuraan liittyvien oletusten pohjalta pääosin vuosien 2018-2022 kehityksen perusteella. MDI:n väestöennusteen oletukset perustuvat väestönkehityksen osatekijöihin ja niihin liittyviin painotuksiin.
- **MDI:n väestöennusteen (2023) mukaan kotimaista kieltä puhuvien määrä alenisi Satakunnassa yhteensä noin 33 000 henkilöllä (-16,3 %) ja vieraskielisten määrä kasvaisi samanaikaisesti yhteensä noin 9 800 henkilöllä (+100 %) vuoteen 2040 mennessä.**
- Tilanne on kieliryhmittäin ja kunnittain tarkasteltuna hyvin kaksijakoinen, sillä kotimaista kieltä puhuvien määrä alenisi kaikissa satakuntalaisissa kunnissa ja vastaavasti vieraskielisten määrä nousisi kaikissa satakuntalaisissa kunnissa vuosina 2020-2040.
- **Kotimaista kieltä puhuvien määrä vähenisi kaikissa ikäryhmissä lukuun ottamatta yli 75-vuotiaita, joiden määrä kasvaisi noin 8 500 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Sen sijaan vieraskielisen väestön määrä kasvaisi kaikissa ikäryhmissä vuoteen 2040 mennessä.**
- Kotimaista kieltä puhuvien määrä vähenisi vähintään kaikissa maakunnissa kunnissa 10-30 prosentin välillä vuoteen 2040 mennessä. Vieraskielisten määrä nousisi kaikissa kunnissa vuoteen 2040 mennessä. **Satakunnan vieraskielisen väestön osuus nousisi väestöennusteen mukaan 7,6 prosenttiin vuonna 2040, jolloin vieraskielisten osuus olisi vuonna 2040 sama kuin sen ennakoitaan olevan koko maassa vuonna 2025.**
- Satakunnan työikäinen 15-64 -vuotias väestö vähenisi ennusteen mukaan kotimaisia kieliä puhuvien osalta noin 25 200 henkilöllä ja kasvaisi vieraskielisten osalta noin 7 200 henkilöllä.

ANALYYSIN KOKOAVAT NOSTOT 3 (3)

SATAKUNNAN ULKOMAALAISTEN TUTKINTO-OPISKELJOIDEN MÄÄRÄ JA SJOITTUMINEN VALMISTUMISEN JÄLKEEN

- Satakunnan korkeakouluissa oli 651 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa vuonna 2022, joista 264 oli uusia korkeakouluopiskelijoita. **Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden ja uusien opiskelijoiden määrä viisinkertaistui vuosina 2010-2022.**
- Yhdeksän kymmenestä ulkomaalaisesta korkeakoulujen tutkinto-opiskelijasta suorittaa amk-tutkintoa tai ylempää amk-tutkintoa Satakunnan ammattikorkeakoulussa.
- Valmistuneiden vieraskielisten opiskelijoiden alueellista sijoittumista voidaan tarkastella valmistumisen jälkeen eri koulutusasteilla. **Vieraskielisten valmistuneiden pitovoimasuhde eli kuinka moni valmistuneista jää opintojen jälkeen Satakuntaan, oli korkein ammatillisella toisella asteella.**
- Yli puolet (56,6 %) ammatilliselta toiselta asteelta valmistuneista asui vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen edelleen Satakunnassa. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista vieraskielisistä vain neljännes (26,2 %). Vieraskielisiä valmistuneita muuttaa Satakunnasta lähinnä kasvukolmion maakuntiin ja ulkomaille.
- Vieraskielisten valmistuneiden sijoittumista työmarkkinoille voidaan seurata vuosi valmistumisen jälkeen. **Satakunnan ammatilliselta toiselta asteelta valmistuneista vieraskielisistä noin seitsemän kymmenestä (69,2 %) oli työllisiä tai päätoimisia työllisiä vuosi valmistumisen jälkeen.** Satakunnan ammattikorkeakouluista valmistuneista vieraskielisistä alle viisi kymmenestä (47,1 %) oli päätoimisia työllisiä valmistumisen jälkeen. Joka viides valmistunut oli muuttanut pois Suomesta.

SATAKUNNAN MAAHANMUUTON TAVOITTEELLINEN LISÄÄMINEN 2020- JA 2030-LUVUILLA

- Satakunta on saanut muuttovoittoa keskimäärin 640 henkilöä ulkomailta vuosien 2010-2023 välisenä aikana. **Kaikki Satakunnan kunnat ovat saaneet keskipitkällä aikavälillä muuttovoittoa, mutta voittojen määrä vaihtelee määrällisesti ja suhteellisesti merkittävästi kuntien välillä.** Rauma ja Pori ovat saaneet koko maakunnan ulkomaisesta muuttovoitosta lähes 70 prosenttia vuosina 2010-2023.
- MDI:n perusuran väestöennusteen mukaan Satakunnan väkiluku vähenisi noin 23 200 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Väestönkehityksen supistuvan uran taittaminen tai tasapainottaminen edellyttäisi nykyisen nettomaahanmuuton tason merkittävää nousua/nostamista, maan sisäisen muuttoliikkeen osalta tulomuuttojen lisäämistä ja lähtömuuttojen vähentymistä sekä syntyvyyden palautumista 2010-luvun keskimääräiselle tasolle. **Eniten liikkumavaraa sisältää nettomaahanmuuton tason nosto eli työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton lisääminen.** Lisäksi Satakuntaan muuttaneiden maahanmuuttajien/vieraskielisten jatkomuuttoja pitäisi kyetä patoamaan nykyistä enemmän maakunnan sisälle. Muuttovirtojen patoaminen korostuu erityisesti Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan eli niin sanotun kasvukolmion kärkien suuntaan.
- Maahanmuuton nykytason nostaminen on realistinen tavoite kaikkien satakuntalaisten kuntien kannalta alhaisen lähtötason vuoksi. Analyysissä esitettiin laskennallisesti jokaisen Satakunnan kunnan kannalta, mitä maahanmuuton tason nostaminen nykyisestä 1,5-, 2- tai 3-kertaisesti tarkoittaisi määrällisinä lukuina vuositasolla ja mikä olisi lopputulos kuntien kannalta vuoteen 2040 mennessä. **Jos Satakunta onnistuisi kaksin- tai kolminkertaistamaan nykyisen toteutuneen kehityksen mukaisen maahanmuuttonsa nettotason, se ei pysäyttäisi maakunnan väestön vähenemistä, mutta tasapainottaisi merkittävästi Satakunnan väestön vähenemistä vuoteen 2040 mennessä.**
- **Satakunnan kannalta kriittinen tulevaisuuden menestystekijä liittyy työvoiman tarjontaan ja poistumaan, jossa etenkin työikäisten maahanmuutolla on keskeinen rooli.** Viisivuotisikäryhmittäin tarkasteltuna työmarkkinoille tuleva 20-24 -vuotiaiden ikäluokka olisi yhteensä noin 78 000 henkilöä pienempi kuin työmarkkinoilta poistuva 60-64 -vuotiaiden ikäluokka vuosina 2020-2040, jos väestöennusteen oletukset toteutuvat sellaisenaan. Työmarkkinoilta poistuu keskimäärin noin 5 000 henkilöä vuodessa enemmän kuin on tulijoita 2020-luvulla ja noin 3 000 henkilöä vuodessa 2030-luvulla. Tämä korostaa maahanmuuttajien kohdalla vetovoima- ja pitovoimatyön alueellista merkitystä. **Kehittämisisintressi on yhteinen alueen elinkeinoelämän, koulutus- ja kehittäjäorganisaatioiden ja kuntien kannalta.**

LIITE 3 Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman kommentointikierros

Tausta:

Satakuntaliitto pyysi keskeisiltä sidosryhmiltään kommentteja laaditusta Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisen ohjelman luonnoksesta sekä siihen liittyvästä päivitetystä Satakunnan maahanmuuttovirrat tilastojen valossa 2024 liitteestä.

Kommentointiaika alkoi 28.3 ja päättyi 15.4. klo 12.00. Kommentteja saapui yhteensä yhdeksän kappaletta (Porin kaupunki, Suomen punainen risti Satakunnan piiri, Rauman kaupunki, Sataedu, Satakunnan hyvinvointialue, Satakunnan Sydänpiiri, Satakunnan yhteisökeskus ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta, Prizztech Oy sekä TE-toimisto). Satakuntaliitto on käynyt läpi tulleet lausunnot kokouksessaan 16.4. Kokouksessa päätettiin, että lausunnoissa esiin tulleista näkökulmista laaditaan lyhyt tiivistelmä sekä strategiseen ohjelmaan laaditaan esipuhe, jossa tuodaan esiin vastauksia kommentteissa tulleisiin epäkohtiin mm. työn rajauksen suhteen. Toimenpidetason kommentit otetaan huomioon strategiatyön jatkoseurannan yhteydessä.

Kommenteissa esiin tulleet asiakohdat tiivistetysti:

Kommenttien perusteella nähtiin yleisesti, että ohjelmaluonnos on laadittu hyvin ja ammattitaitoisesti. Nähtiin, että tilastokatsauksesta käy varsin selkeästi ja riittävällä tarkkuudella ilmi todennäköiset väestön kehityssuunnat ja kehittämistarpeet ja asiat, joihin pitäisi pystyä vaikuttamaan väestökehityksen suunnan muuttamiseksi. Ohjelman visio ja päätavoitteet nähtiin perusteltuina useiden kommenttien perusteella.

Kommenteissa nousi esiin useita konkreettisen tason toimenpiteitä, joilla ohjelmaluonnoksen tavoitteisiin voidaan toimenpiteitasolla vastata. Saapuneissa kommenteissa korostui asennemuutoksen, asettautumispalveluiden sekä eri toimijoiden laaja-alaisen yhteistyön tärkeys. Alla eriteltynä (tiivistetysti) huomioita saapuneista kommenteista.

Suomen punainen risti, Satakunnan piiri

Suomen punainen risti Satakunnan piiri toi esiin kommentissaan että, luonnoksessa ei ole huomioitu humanitääristä maahanmuuttoa ja sen tuomia mahdollisuuksia. Vastaanottojärjestelmässä on valtava potentiaali henkilöitä, jotka voivat opiskella, työllistyä ja jäädä Satakuntaan. Kommentissa tuotiin esiin myös mm. kolmannen sektorin tärkeys asettautumispalveluissa sekä nostettiin esiin mm. International House -konseptin mahdollisuudet. Nähtiin kuitenkin, että International House konsepti ei yksinään riitä rakentamaan tiivistä ja yhtenäistä kotoutumisen polkua.

Porin kaupunki

Kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden välinen yhteistyö, asettautumiseen panostaminen sekä asennemuutos nähtiin erittäin tärkeänä Porin kaupungin kommentissa. Nostettiin esiin myös mm. muualla tapahtuvan Suomi-markkinoinnin tärkeys. Kommentissa haluttiin myös tuoda esiin ja korostaa, että kotoutuminen ei tapahdu tyhjiössä tai yksisuuntaisin toimenpitein, vaan kotoutuminen on kaksisuuntaista.

Rauman kaupunki

Rauman kaupunki toi esiin että, Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strategisessa ohjelmassa ja tausta-aineistossa tulisi enemmän korostaa, että nettomaahanmuuton kohdentumista tulee ohjata ja jakaa tasaisesti koko Satakuntaan ja sen kaikkiin kuntiin. Kommentissa nostettiin esiin että, taustamateriaalissa, sen tilastoissa ja tilannekuvassa näkyvät selkeästi erityisesti Rauman aiempien vuosien voimakas työperäisen maahanmuuton vaikutus mm. Olkiluoto 3:n rakennustöiden takia. Tuotiin esiin myös Satakunnan oppilaitoksien merkittävä vaikutus sujuvaan asettautumiseen sekä Suomen kielen taitojen vahvistamiseen.

Priztech Oy

Priztech toi esiin kommentissaan, että ohjelmaan tarvitaan enemmän konkreettisia toimenpiteitä, joilla tavoitteet saavutetaan. Veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi nähtiin että, pitää olla jotain ”extraa” tarjolla mm. vapaa-ajan ohjelmaa ja harrastustoimintaa. Kommentissa tuotiin esiin myös mm., että tarvitaan lisää työpaikkoja kansainvälisille osaajille ja opiskelijoille, yrityksille avoimempi asenne sekä uusia / uudelleen mietittyjä rahoitusinstrumentteja kv-palveluiden kehittämiseksi.

Sataedu

Sataedu toi kommentissaan esiin konkreettisia huomioita mm. tuotiin esiin, että on varmistuttava lähtömaassa tapahtuvasta markkinoinnista ja sen oikeellisuudesta, jotta henkilöillä on realistinen ja oikea käsitys mahdollisuuksista, mutta myös velvoitteista ja vaatimuksista mm. suomen kielen osaamisen suhteen. Kommentin perusteella keskeisenä ohjenuorana ohjelmassa tulisi olla myös vastuullisuussuositusten painottaminen kaikissa kv-rekrytoinnin prosesseissa.

Satakunnan hyvinvointialue

Yleisten kommenttien lisäksi Satakunnan hyvinvointialueen kommentissa nostettiin esiin mm. että sosiaali- ja terveydenhuoltoala on suuri työllistäjä, ja siksi sen erityispiirre tulisi huomioida tavoitteissa. Ohjelman mittarit nähtiin hyvinä ja mittareiden seuranta tärkeänä.

Satakunnan Sydänpiiri ry

Nähtiin hyvänä, että ohjelma on linkitetty Satakunnan maakuntaohjelmaan ja nostettu esiin maakunnallisen yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden välillä. Kommentissa tuotiin esiin mm., että järjestökentällä on osaamista myös työllistymisen mahdollisuuksien kehittämiseen ja järjestöt kannattaakin ottaa mukaan yhteisiin pohdintoihin ja toimeenpanoon yritysten ja julkisten tahojen edustajien rinnalle.

Satakunnan TE-toimisto

Satakunnan TE-toimiston kommentissa nostettiin esiin mm. isoimmat työnantajat ja yritykset, jotka suoriutuvat pääosin omilla keinoillaan ja rekrytointikanavillaan maahanmuuttajien rekrytoinnissa ilman erityisempiä rekrytoinnin tukipalveluita julkiselta sektorilta. Sopivia rekrytointipalveluja tai palvelukokonaisuuksia tulisikin kommentin perusteella kohdistaa etenkin pienempiin PK-yrityksiin. Kommentissa tuotiin esiin myös, että tilannekuvaa voisi ehkä tarkentaa niin, että tuotaisiin esiin että pitovoiman haasteet ovat suuria niin maakunnan kuin koko maankin tasolla.

Satakunnan yhteisökeskus ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta

Satakunnan yhteisökeskus ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan kommentissa nostettiin esiin, että erityisen tärkeänä tulisi pitää sitä, että alueen kunnille viestitään selkeästi Satakunnan tulevaisuuden olevan kaikkien vastuulla. Nostettiin esiin myös mm., että kansainvälisyyden

edistämässä tulisi kehittää myös yhteistä kansainvälistymiseen pyrkivien hankkeiden koordinaatiota, hankeosaamista ja hankerahoitusten hyödyntämistä (mm. CERV) sekä järjestöjen merkittävä rooli maahanmuuttajien arjen sujuvuuden, työllisyyden ja kielitaidon edistäjinä.

29.04.2024
3/2024

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet
Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 23 - 34
Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät
Hallintolainkäyttöl 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika
Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja osoite (posti / sähköposti) Satakuntaliitto Maakuntahallitus PL 260 28101 PORI kirjaamo@satakunta.fi Pykälät
Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö
Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

29.04.2024
3/2024

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Turun hallinto-oikeus PL 32, 20101 Turku	Valitusaika 30 päivää
Kunnallisvalitus, pykälät	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	Valitusaika () päivää
Hallintovalitus, pykälät		
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika () päivää () ()

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä, päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valituskirjelmät voi toimittaa: myös nimi, osoite ja postiosoite: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valituskirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.